

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO OBRANE

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O SPREMNOSTI
OBRAMBENOG SUSTAVA, PROVOĐENJU
KADROVSKE POLITIKE I UKUPNOM STANJU
U ORUŽANIM SNAGAMA REPUBLIKE
HRVATSKE ZA 2009. GODINU, S IZVJEŠĆEM
O STANJU OBRAMBENIH PRIPREMA U
REPUBLICI HRVATSKOJ ZA 2009. GODINU**

Zagreb, ožujak 2010.

SADRŽAJ

SAŽETAK	7
UVOD	9
1. STRATEŠKI KONTEKST	11
2. SPREMNOST OBRAMBENOG SUSTAVA I STANJE U ORUŽANIM SNAGAMA	12
2.1. Obrambena politika	12
2.2 Demokratski građanski nadzor nad Oružanim snagama	14
2.3 Oružane snage	15
2.3.1. Međunarodne mirovne operacije i misije	16
2.3.2. Misije i zadaće Oružanih snaga	20
2.3.3. Struktura Oružanih snaga	22
2.3.4. Stanje vojnih sposobnosti	23
2.3.4.1. Ključne operativne sposobnosti	23
2.3.5. Obuka i izobrazba	28
2.3.5.1. Razvoj doktrina i obuka	28
2.3.5.2. Sustav školstva	30
2.3.6. Stanje logističkog sustava	32
2.4. Izvješće o stanju obrambenih priprema u Republici Hrvatskoj za 2009. godinu	34
2.4.1. Civilna obrana	34
2.4.2. Obrambene pripreme	34
2.4.3. Plan obrane Republike Hrvatske	35
2.4.4. Inspekcijski nadzor civilne obrane	35
2.4.5. Međunarodne aktivnosti	35
3. PREGLED REALIZACIJE DUGOROČNOG PLANA RAZVOJA ORUŽANIH SNAGA 2006. – 2015.	36
4. INTEGRACIJA U NATO	41

5.	MEĐURESORNA SURADNJA	45
6.	UPRAVLJANJE OBRANOM	49
6.1.	Konceptualna i pravna uređenost obrambenog sustava	49
6.2.	Međunarodna obrambena suradnja	50
6.2.1.	Bilateralna obrambena suradnja	51
6.2.2.	Multilateralna obrambena suradnja	52
6.2.3.	Nadzor naoružanja i mjere izgradnje povjerenja i sigurnosti	57
6.3.	Upravljanje ljudskim resursima	59
6.3.1.	Postojeća struktura osoblja	59
6.3.2.	Pribavljanje osoblja	60
6.3.3.	Profesionalni razvoj	61
6.3.4.	Personalna potpora	62
6.3.5.	Izdvajanje osoblja	63
6.3.6.	Ravnopravnost spolova	65
6.3.7.	Dragovoljno služenje vojnog roka	66
6.3.8.	Pričuvni sastav	66
6.4.	Upravljanje materijalnim resursima	67
6.4.1.	Opremanje naoružanjem i vojnom opremom	67
6.4.2.	Zbrinjavanje viška naoružanja i vojne opreme i neperspektivnog naoružanja i vojne opreme	71
6.4.3.	Objekti i infrastruktura	71
6.4.4.	Zaštita okoliša	73
6.4.5.	Kartografija	74
6.5.	Upravljanje financijskim resursima	74
6.5.1.	Obrambeni proračun za 2009.	74

6.5.2.	Obrambeni proračun za 2010.	77
6.6.	Vojna obavještajno-sigurnosna djelatnost	77
6.6.1.	Obavještajna djelatnost	78
6.6.2.	Protuobavještajna i sigurnosna djelatnost	78
6.7.	Istraživanje i razvoj	79
6.8.	Upravni, inspekcijski i administrativni poslovi	79
6.8.1.	Inspekcijski poslovi	79
6.8.2.	Sigurnost vojnog zračnog prometa	80
6.8.3.	Aktivnosti Obalne straže Republike Hrvatske	81
6.8.4.	Unutarnja financijska kontrola u javnom sektoru	82
6.8.4.1.	Financijsko upravljanje i kontrola	82
6.8.4.2.	Unutarnja revizija	83
6.8.5.	Postupanje Vojne policije	84
6.8.6.	Izvanredni događaji	84
6.8.7.	Stegovna odgovornost	84
6.8.8.	Imovinsko-pravni poslovi i upravni postupci	85
6.8.9.	Sukcesija vojne imovine	86
6.8.10.	Rad s muzejskom građom	87
6.8.11.	Arhiviranje	87
7.	DRUŠTVENA ULOGA I ODNOSI S JAVNOŠĆU	88
7.1.	Društvena uloga obrambenog sustava i njena percepcija u hrvatskoj javnosti	89
7.2.	Odnosi s javnošću i informiranje	89
7.3.	Dušobrižništvo u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama	91
8.	GLAVNA POSTIGNUĆA U 2009. GODINI	92
9.	KLJUČNI SMJEROVI RAZVOJA U IDUĆEM RAZDOBLJU	95

ZAKLJUČAK	99
POPIS KRATICA	101
DODACI	
Pregled provedbe plana pribavljanja osoblja u 2009.	105
Pregled provedbe plana izdvajanja u 2009.	106
Pregled provedbe plana promaknuća djelatnih vojnih osoba u 2009.	107
Prikaz sudjelovanja pripadnika Oružanih snaga u mirovnim operacijama i misijama EU-a i NATO-a	108
Prikaz sudjelovanja pripadnika Oružanih snaga u mirovnim misijama UN-a	109
Pregled plana i izvršenja obrambenog proračuna	110
Pregled smanjenja obrambenog proračuna Ministarstva obrane u 2009. godini	110
Ostvareni prihodi i primici Ministarstva obrane	110
Izvršeni rashodi i izdaci Ministarstva obrane po računima	111
Izvršeni rashodi i izdaci Ministarstva obrane po proračunskim glavama	111
Pregled izvršenja proračuna za mirovne misije i operacije	112
Pregled izvršenja proračuna po proračunskim kategorijama	112
Prikaz strukture trošenja financijskih sredstava sukladno NATO metodologiji	
Pregled vojnih objekata predanih na korištenje drugim tijelima državne uprave, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave te drugim pravnim osobama tijekom 2009. godine	115
Popis uredbi, pravilnika i odluka donesenih tijekom 2009.	117

Pregled međunarodnih i intergranskih vojnih vježbi i vježbi provedenih u pripremi za međunarodne mirovne operacije i misije tijekom 2009.	120
Pregled strukture Ministarstva obrane	124
Pregled strukture Oružanih snaga Republike Hrvatske	125

SAŽETAK

Analiza neposrednog sigurnosnog okruženja Republike Hrvatske pokazuje kako tradicionalna vojna prijetnja Republici Hrvatskoj u 2009. godini nije bila izražena.

Glede neposrednog okruženja kroz potporu i provedbu euroatlantskih integracijskih procesa i intenzivnu regionalnu suradnju Republika Hrvatska aktivno pridonosi stabilizaciji složenih političkih procesa u regiji i uspostavi povjerenja.

Republika Hrvatska postala je 1. travnja 2009. članica NATO-a. Članstvo u NATO-u predstavlja političko priznanje Republici Hrvatskoj, u smislu usvajanja visokih demokratskih standarda i spremnosti za njihovu obranu. Ulaskom u NATO Republika Hrvatska dobila je jamstvo kolektivne obrane. Slijedom savezničkih odgovornosti, kao i trendova pojačane globalne povezanosti i međuovisnosti općenito, povećava se važnost stanja najšire međunarodne sigurnosti za nacionalnu sigurnost Republike Hrvatske. Sudjelovanjem u operacijama i misijama NATO-a i EU-a te u mirovnim misijama UN-a s ukupno 460 pripadnika/ca Oružanih snaga Republike Hrvatske po rotaciji, Republika Hrvatska aktivno pridonosi međunarodnom miru, stabilnosti i sigurnosti. Dosadašnja iskustva iz angažmana postrojbi/timova Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnim operacijama ISAF, UNDOF, EUFOR Čad/Srednjeafrička Republika i KFOR potvrđuju da su one sposobne za preuzimanje visoko zahtjevnih zadaća u međunarodnim mirovnim operacijama i misijama.

Prioriteti u financiranju projekata Dugoročnog plana razvoja Oružanih snaga Republike Hrvatske 2006. – 2015. određeni su zahtjevima temeljnih misija i zadaća Oružanih snaga Republike Hrvatske te ispunjavanjem Ciljeva snaga. U svim područjima provodi se racionalizacija u cilju planskog prilagođavanja okolnostima raspoloživih financijskih sredstava.

Nastavljena je reforma u području upravljanja ljudskim resursima. Tijekom 2009. godine dostignuta je ciljana brojčana veličina djelatnih vojnih osoba u Oružanim snagama Republike Hrvatske, a provode se i završne aktivnosti u reorganiziranju sustava upravljanja osobljem u jedinstven sustav s jasno utvrđenim nadležnostima ustrojstvenih jedinica.

U stalnom preispitivanju i jačanju upravljačkih procesa provedeni su inspekcijski nadzori i revizije koji su temelj za daljnje unaprjeđenje poslovnih procesa i uklanjanje nedostataka.

U 2009. godini, u sklopu opremanja i modernizacije, nastavljeno je ispitivanje domaće jurišne puške, nabavljena je određena količina naoružanja i ubojnih sredstava te osobne zaštitne i borbene opreme, započela je proizvodnja baznih borbenih oklopnih vozila pješastva, u flotni sastav uključeni su brodovi klase „Helsinki“, stvoreni su preduvjeti za uspostavu pune operativne uvezanosti s NATO-om kroz zaštićeni mrežni sustav (NS WAN – *NATO Secret Wide Area Network*) provedeno je uvezivanje hrvatskog sustava za nadzor zračnog prostora u NATO-ov sustav NATINADS. Uveden je u uporabu novi protupožarni zrakoplov.

Nastavljen je i razvoj logističkog sustava Oružanih snaga Republike Hrvatske, proces prenamjene neperspektivnih vojnih nekretnina i zbrinjavanje viškova naoružanja i ubojnih sredstava.

UVOD

Godišnje izvješće o spremnosti obrambenog sustava, provođenju kadrovske politike i ukupnom stanju u Oružanim snagama Republike Hrvatske za 2009. godinu s Izvješćem o stanju obrambenih priprema za 2009. godinu (u daljnjem tekstu Izvješće), u skladu s člankom 16. stavkom 5. Zakona o obrani (Narodne novine, broj 33/02, 58/02, 76/07 i 153/09), ministar obrane jedanput na godinu dostavlja Vladi Republike Hrvatske. Vlada Republike Hrvatske Izvješće podnosi Hrvatskom saboru u skladu s člankom 8. gore navedenoga Zakona.

Pri izradi Izvješća, sukladno Zaključku 11. sjednice 6. saziva Hrvatskog sabora uzeti su u obzir razmatranja, mišljenja, primjedbe i prijedlozi koje su zastupnici u Hrvatskom saboru iznijeli u raspravi o Godišnjem izvješću o spremnosti obrambenog sustava, provođenju kadrovske politike i ukupnom stanju u Oružanim snagama Republike Hrvatske za 2008. godinu s Izvješćem o stanju obrambenih priprema za 2008. godinu, kao i u raspravama na odborima Hrvatskog sabora na kojima je bilo riječi o Oružanim snagama Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu Oružane snage), integraciji u NATO i EU te sudjelovanju u međunarodnim mirovnim operacijama i misijama.

U ovom je Izvješću s više informacija obrađen proces pune integracije u NATO, sudjelovanje u provedbi međunarodnih mirovnih operacija, ravnopravnost spolova, međuresorna suradnja i tematski sadržaj vojnih vježbi. Usklađivanjem sa zahtjevima iz Zaključka Hrvatskog sabora dan je značajan doprinos Izvješću u ispunjavanju njegove temeljne funkcije u provedbi demokratskog građanskog nadzora nad Oružanim snagama.

Nakon polaganja ratifikacijskog dokumenta o pristupanju Washingtonskom ugovoru u State Departmentu 1. travnja 2009., Republika Hrvatska postala je članica NATO-a, najsnažnijeg političko-vojnog saveza na svijetu. Hrvatska zastava istaknuta je 7. travnja među zastave 27 ostalih zemalja članica ispred sjedišta NATO-a u Bruxellesu, dok je isti dan na zgradu Ministarstva obrane istaknuta zastava Saveza. Članstvo u NATO-u je političko priznanje Republici Hrvatskoj, u smislu usvajanja visokih demokratskih standarda i spremnosti za njihovu obranu. Na obrambenom području, ono je izraz priznanja za doprinos u izgradnji međunarodne sigurnosti, kao i za sve uložene napore u transformaciji obrambenog sustava.

Godina 2009. bila je obilježena nastavkom uspješnog sudjelovanja u međunarodnim mirovnim operacijama i misijama, usvajanjem i primjenom doktrinarnih dokumenata, intenzivnim sudjelovanjem u obuci i vježbama pripadnika Oružanih snaga s pripadnicima oružanih snaga zemalja NATO-a, uvođenjem nove opreme u uvjetima antirecesijskih mjera, racionalizacije i štednje te smanjenja obrambenog proračuna. Postignuća u obrambenom sektoru, koja su detaljnije opisana u Izvješću, pokazatelj su napretka Republike Hrvatske u transformaciji Oružanih snaga usmjerenoj na izgradnju sposobnosti i spremnosti za ostvarivanje dodijeljenih misija i zadaća.

Poseban naglasak u ovom Izvješću dan je na provedbu operacija (međunarodne mirovne operacije) i na integracijske procese u obrambenom sustavu kojima se ostvaruje puna kompatibilnost i interoperabilnost s NATO-om, koji Republiku Hrvatsku čine odgovornom, pouzdanom i vjerodostojnom članicom.

Izvješće Hrvatskom saboru i cijeloj hrvatskoj javnosti predstavlja aktivnosti iz kojih je vidljivo na koji način obrambeni sustav funkcionira, koje sposobnosti se u njemu razvijaju i, u konačnici, na koji način ispunjava svoju društvenu ulogu i raspolaže sredstvima koja su mu povjerena.

Izvješće sadrži informacije koje omogućuju uvid u odvijanje svih važnijih procesa u obrambenom sustavu s ciljem osiguranja provedbe demokratskog građanskog nadzora nad Oružanim snagama.

U devet glavnih dijelova Izvješća prikazano je stanje obrambenog sustava i stupanj spremnosti u 2009. godini. U prvom dijelu govori se o općem strateškom kontekstu, tj. o sigurnosnom okružju, aktualnim prijetnjama i rizicima te interesima i ciljevima Republike Hrvatske i sredstvima njihove zaštite. Drugi dio bavi se spremnošću obrambenog sustava i stanjem u Oružanim snagama i na području civilne obrane. Treći dio Izvješća opisuje rad na realizaciji projekata i aktivnosti planiranih Dugoročnim planom razvoja Oružanih snaga 2006. – 2015. u protekloj godini, dok četvrti dio opisuje aktivnosti tijekom 2009. godine koje su značajnije pridonosile integraciji u NATO. U petom dijelu prikazane su aktivnosti i postignuća na području međuresorne suradnje u uređivanju sustava obrane, dok šesti dio Izvješća detaljno raščlanjuje upravljačke procese u glavnim područjima obrambenog sustava. Sedmi dio Izvješća bavi se društvenom pozicijom obrambenog sustava, odnosima s javnošću te dušobrižničkom djelatnošću.

U osmom dijelu izvješća sažeto su prikazana glavna postignuća tijekom 2009. godine, dok su u devetom dijelu naznačeni ključni smjerovi razvoja u idućem razdoblju.

Vlada Republike Hrvatske ovim Izvješćem Hrvatskom saboru i javnosti omogućuje uvid u aktivnosti i procese koji se odvijaju u obrambenom sustavu te u stanje njegove spremnosti i sposobnosti odgovora na suvremene prijetnje i izazove s kojima se suočava Republika Hrvatska.

1. STRATEŠKI KONTEKST

Slijedom postojećih i sagledivih političkih i sigurnosnih okolnosti nije izražena prijetnja koju bi za nacionalnu sigurnost Republike Hrvatske mogli predstavljati tradicionalni vojni sukobi i ratovi. Članstvom u NATO-u Republika Hrvatska dobila je jamstva kolektivne obrane, koja bitno učvršćuju njezinu sigurnost u odnosu na ovu prijetnju, kako u funkciji odvrćanja, tako i u funkciji eventualnog odgovora na nju.

U neposrednom okružju Republike Hrvatske još uvijek se odvijaju složeni procesi političke i gospodarske tranzicije te postoji određena opterećenost naslijeđem nedavne ratne i krizne prošlosti. No, kontinuirano se razvijaju i procesi europske i euroatlantske integracije u regiji te razni oblici regionalne suradnje.

Globalizacijski procesi putem svekolike međupovezanosti država, naroda, prostora i procesa pridonose približavanju udaljenih prijetnji i mogućnostima umnožavanja njihovih učinaka. Suprotstavljanje međunarodnom terorizmu, organiziranom kriminalu, sprječavanje širenja oružja za masovno uništenje, ugrožavanje informacijske sigurnosti, suočavanje sa sigurnosnim posljedicama klimatskih promjena te druge nekonvencionalne prijetnje uvjetuju ili bi mogli uvjetovati šire angažiranje nacionalnih i međunarodnih resursa uključujući i određene mehanizme obrambenog sektora.

Ulaskom u NATO te preuzimanjem novih, savezničkih odgovornosti kolektivne obrane, odnosno misija i zadaća koje se tiču obrane svih članica Saveza, proširio se prostor izravno važan za nacionalnu sigurnost. Savezničke odgovornosti uz trendove pojačavanja globalne povezanosti i međuovisnosti povećavaju važnost stanja najšire međunarodne sigurnosti za nacionalnu sigurnost Republike Hrvatske.

To podrazumijeva njezinu aktivnu ulogu u održavanju međunarodnog mira i stabilnosti, učvršćivanju međunarodnog poretka temeljenog na Povelji UN-a i međunarodnom pravu, a posebno u održavanju stabilnosti euroatlantskog prostora.

Sudjelovanjem u mirovnim operacijama i misijama NATO-a, EU-a te mirovnim misijama UN-a s 460 pripadnika/ca Oružanih snaga u jednoj rotaciji, Republika Hrvatska pridonosi međunarodnom miru, stabilnosti i sigurnosti. Takvim angažmanom Republika Hrvatska povećala je svoj međunarodni ugled, pokazujući svoju međunarodnu solidarnost, visoku privrženost miru te savezničku odgovornost. Dosadašnja iskustva iz angažmana postrojbi/timova Oružanih snaga u mirovnim operacijama ISAF, EUFOR Čad/Srednjeafrička Republika, UNDOF i KFOR potvrđuju da su one sposobne za preuzimanje visoko zahtjevnih zadaća u međunarodnim mirovnim operacijama.

Obrambeni sektor pažljivo prati događaje i razvoj na području zajedničke sigurnosne i obrambene politike Europske unije (*Common Security and Defence Policy* – CSDP) te se kroz uključivanje u aktivnosti obrambenih tijela EU-a otvorene zemljama kandidatima, sudjelovanje u operacijama EU-a, uključivanje u projekt borbenih skupina EU-a i deklariranje snaga za EU katalog sposobnosti, postupno priprema za kompetentno i odgovorno preuzimanje članskih obveza uz sudjelovanje u konzultativnim mehanizmima EU-NATO (*EU-NATO Capability Group*).

Mogućnost pojave prirodnih i ljudskim djelovanjem izazvanih nesreća i katastrofa upućuje na potrebu daljnjeg razvoja odgovarajuće pripremljenosti, opremljenosti i spremnosti za djelovanje u ovakvim situacijama. Obrambeni sustav zajedno s ostalim državnim tijelima razvija odgovarajuće mehanizme za predviđanje, sprječavanje ili umanjivanje posljedica incidenata većih razmjera.

2. SPREMNOST OBRAMBENOG SUSTAVA I STANJE U ORUŽANIM SNAGAMA

2.1. Obrambena politika

Obrambena politika, kao sastavnica vanjske i sigurnosne politike Republike Hrvatske, razvija se i provodi u okvirima zadanim Strategijom nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske, Strategijom obrane Republike Hrvatske, Programom Vlade

Republike Hrvatske za mandat 2009. – 2011. godine te smjernicama i odlukama, Hrvatskog sabora, Predsjednika Republike Hrvatske i Vlade Republike Hrvatske.

Tijekom 2009. godine obrambena politika bila je usredotočena na provedbu zadaća i obveza obrambenog sektora putem kojih je pružana intenzivna potpora nastojanjima vanjske politike Republike Hrvatske za uključivanje u NATO i EU. Nakon stjecanja članstva u NATO-u, težište aktivnosti usmjereno je prema potpunoj integraciji, artikuliranju i provedbi vjerodostojnog i konstruktivnog, proaktivnog sudjelovanja u svim procesima i djelatnostima struktura Saveza, posebno onih koji su bili od izravnog nacionalnog interesa. Nastavljene su sve aktivnosti usmjerene na provedbu obrambenih reformi te na unaprjeđenje i promicanje međunarodne i regionalne stabilnosti i sigurnosti.

Prioritet na području obrambene reforme i obrambenog upravljanja u 2009. godini bilo je planiranje priuštivih operativnih sposobnosti te poboljšanje upravljačkih procesa. Nakon pristupanja NATO-u, intenzivirane su aktivnosti na usklađivanju nacionalnog planiranja u obrambenom sektoru s načelima, metodama i postupcima savezničkog obrambenog planiranja, za što su ostvarene dobre pretpostavke višegodišnjim sudjelovanjem u NATO-vom partnerskom Procesu planiranja i raščlambe (*Planning and Review Process – PARP*). Nastavljen je proces prioritetne realizacije Partnerskih ciljeva preuzetih tijekom 2008. godine, koji su nakon pristupanja NATO-u postali nacionalni Ciljevi snaga. Pritom je naglasak bio na ciljevima usmjerenim na opremanje i obuku postrojbi deklariranih za sudjelovanje u NATO-vođenim operacijama, na učenje stranih jezika te na obuku osoblja iz svih triju grana Oružanih snaga za sudjelovanje u multinacionalnim zapovjedništvima.

U potpori međunarodnim nastojanjima za izgradnju mira, stabilnosti i sigurnosti Republika Hrvatska je tijekom 2009. godine nastavila sudjelovanje u NATO – vođenoj mirovnoj operaciji ISAF. Sudjelovanje u ISAF-u najznačajniji je angažman Republike Hrvatske u nekoj od međunarodnih mirovnih misija i operacija i jedan je od najkonkretnijih primjera potpore politici i ciljevima Saveza.

Svjesna važnosti stabilnog i prijateljskog neposrednog susjedstva, Republika Hrvatska snažno podupire te svestrano aktivno pridonosi nastojanjima međunarodne zajednice u stabilizaciji stanja u regiji, između ostalog i raspoređivanjem vojnih i policijskih snaga u međunarodnoj misiji EULEX i NATO-vođenoj mirovnoj operaciji KFOR na Kosovu.

Provedbom bilateralne obrambene suradnje sa svim demokratskim državama, posebno s članicama NATO-a, sa zemljama iz istočnoeuropskog, srednjoeuropskog i sredoziemnog područja te sudjelovanjem u brojnim regionalnim sigurnosnim inicijativama Republika Hrvatska ostvaruje razvojne potencijale u obrambenom sektoru i pridonosi međunarodnoj sigurnosti s posebnim naglaskom na regionalnu sigurnost. U tom se smislu suradnja sa susjednim zemljama posebice usmjerava na potporu obrambenim reformama u zemljama koje teže članstvu u NATO-u, Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori.

2.2. Demokratski građanski nadzor nad Oružanim snagama

Polazeći od demokratskih standarda Republika Hrvatska provodi nadzor nad Oružanim snagama promičući model utemeljen na depolitiziranoj vojsci koja prihvća neposredni civilni nadzor od strane političke vlasti, a posredno i društva u cjelini.

U skladu s Ustavom Republike Hrvatske, demokratski građanski nadzor nad Oružanim snagama provodi Hrvatski sabor neposredno, te putem nadležnog tijela – Odbora za obranu u čijem su djelokrugu rada poslovi utvrđivanja i praćenja provođenja politike, a u postupku donošenja zakona i drugih propisa obnaša prava i dužnosti matičnog radnog tijela u područjima koja se odnose na područje obrane i zaštite u najširem smislu.

Zakon o obrani, kao temeljni zakon koji uređuje obrambeni sustav Republike Hrvatske te ulogu i zadaću Oružanih snaga, uredio je obranu kao funkciju države te odredio nadležnosti Predsjednika Republike Hrvatske i vrhovnog zapovjednika Oružanih snaga, Vlade Republike Hrvatske, Ministarstva obrane i ostalih tijela u području obrane.

Ministarstvo obrane kao središnje tijelo državne uprave nadležno za nadzor nad Oružanim snagama izvještava matični odbor Hrvatskog sabora, odnosno putem Vlade Republike Hrvatske izvještava Hrvatski sabor te time omogućava nositelju zakonodavne vlasti u Republici Hrvatskoj obavljanje njegove ustavne zadaće u području obrane. Tako su predstavnici Ministarstva obrane sudjelovali na sjednicama Odbora za obranu Hrvatskog sabora tijekom 2009. godine na kojima se raspravljalo o prijedlozima zakona iz područja obrane, o prijedlogu Državnog proračuna u dijelu koji se odnosio na Ministarstvo obrane, o prijedlozima odluka o upućivanju pripadnika Oružanih snaga u mirovne operacije i misije te drugim temama iz područja obrane.

Zaključkom Odbora za obranu Hrvatskog sabora od 1. listopada 2009. Ministarstvo obrane započelo je tromjesečno izvješćivati Odbor o stanju u Oružanim snagama i u međunarodnim mirovnim misijama. Prvo takvo tromjesečno Izvješće, koje se odnosilo za razdoblje listopad – prosinac 2009. godine, Ministarstvo obrane je podnijelo Odboru za obranu u veljači 2010. godine.

Vijeće za obranu, tijelo koje razmatra temeljne dokumenata u području obrane, razmatra rad državnih tijela na području obrane, prati provedbu reforme obrambenog sustava i razmatra druga pitanja iz područja obrane, tijekom 2009. godine održalo je dvije sjednice na kojima se raspravljalo o aktualnim pitanjima iz područja obrane pri čemu se mogu izdvojiti teme koje su se odnosile na angažman Oružanih snaga u međunarodnim mirovnim misijama i operacijama te daljnje rješavanje pitanja neperspektivnih vojnih nekretnina i drugih objekata od interesa za Oružane snage.

2.3. Oružane snage

Oružane snage u 2009. godini ispunjavale su svoje temeljne zadaće u svrhu zaštite teritorijalnog suvereniteta i integriteta Republike Hrvatske. Primarno su se usredotočile na zadaće povezane s transformiranjem našeg obrambenog sustava u okviru prilagođavanja zadaćama kolektivne obrane koje proizlaze iz našeg članstva u NATO-u i budućeg članstva u EU-u. Težišne aktivnosti u Oružanim snagama bile su usmjerene na ostvarivanje odgovarajućeg stanja sposobnosti provedbe misija i zadaća, integriranosti i interoperabilnosti unutar NATO-a te razvoj sposobnosti djelovanja u obrambenim mehanizmima EU-a. U Oružanim snagama nastavljeno je organizacijsko konsolidiranje, opremanje i osposobljavanje postrojbi i zapovjedništava.

U skladu s odrednicama obrambene politike konkretne prioritetne aktivnosti bile su sudjelovanje u mirovnim operacijama i misijama, provedba aktivnosti u potpori civilnim institucijama te planiranje i provedba vojnih vježbi i međunarodnih vojnih vježbi u okviru međunarodne vojne suradnje.

Zbog smanjenja obrambenog proračuna tijekom 2009. godine došlo je do prilagođavanja procesa opremanja i modernizacije, aktivnosti i projekata u različitim područjima racionalnim poslovanjem. Unatoč tome zadržana je razina operativnih sposobnosti i provedba zadaća Oružanih snaga.

2.3.1. Međunarodne mirovne operacije i misije

Sudjelovanje u međunarodnim mirovnim operacijama i misijama ima i izravan pozitivan utjecaj na razvoj sposobnosti obrambenog sustava, nužnih za izvršenje zadaća koje se pred njega postavljaju, bilo međunarodnog ili nacionalnog karaktera. Međunarodne mirovne operacije i misije na najbolji mogući način razvijaju dostignute sposobnosti te daju dodatan poticaj obuci i modernizaciji Oružanih snaga.

Prema odrednicama hrvatskih strateških dokumenata koji se odnose na nacionalnu sigurnost i obranu, hrvatsko sudjelovanje određuje se u skladu s međunarodnim pravom i nacionalnim mogućnostima i interesima. Tijekom 2009. godine pripadnici Oružanih snaga sudjelovali su u mirovnim misijama UN-a te međunarodnim mirovnim operacijama i misijama NATO-a i EU-a.

Oružane snage ojačale su svoje sudjelovanje u NATO operacijama kroz dodatan angažman u okviru mirovne operacije ISAF te uključivanjem u NATO-ovu operaciju na Kosovu (KFOR). Također, Oružane snage aktivno sudjeluju u mirovnoj operaciji Europske unije „EU NAVFOR Somalija – ATALANTA“.

NATO-ove mirovne operacije odgovora na krize

1) ISAF – Afganistan

Odlukom Hrvatskog sabora u mirovnoj operaciji u Afganistanu (ISAF) odobreno je sudjelovanje do 300 pripadnika Oružanih snaga. Rotacija svake komponente hrvatskog kontingenta traje po šest mjeseci, a ako to zahtijevaju tehnički uvjeti može se produljiti na sedam mjeseci.

Republika Hrvatska je u 2009. godini pojačala svoje napore u pružanju potpore međunarodnim nastojanjima na povećanju sigurnosti, uspostavi stabilnosti te rekonstrukciji i obnovi Islamske Republike Afganistan. Doprinos mirovnoj operaciji ISAF zadaća je koju Republika Hrvatska preuzima kao odgovorna članica međunarodne zajednice, sudjelujući u suzbijanju prijetnji međunarodnoj sigurnosti kao što su međunarodni terorizam, regionalna destabilizacija i trgovina drogom te u naporima da se u Afganistanu izgrade stabilni, demokratski i samoodrživi instrumenti vlasti. Republika Hrvatska prilagođava svoj doprinos nacionalnim mogućnostima i potrebama mirovne operacije. Od 2006. godine međunarodna zajednica odlučila se za „sveobuhvatni pristup“ u kojem su vojne snage pod zapovjedništvom ISAF-a uključene da ostvaruju preduvjete za rekonstrukciju i obnovu vlasti i društva u

Afganistanu koje provodi međunarodna zajednica u koordinaciji i pod nadzorom UN-a, odnosno njegove civilne misije UNAMA.

Sastavnice hrvatskog kontingenta uključene su u mirovnu operaciju ISAF na različite načine, od djelovanja nacionalnih elemenata potpore, preko rada pojedinaca u stožeru ISAF-a u regionalnim zapovjedništvima i stožerima Pokrajinskih rekonstrukcijskih timova (*Provincial Reconstruction Teams*) do namjenskog djelovanja cjelovitih postrojbi.

Tijekom 2009. godine nastavljen je proces na okrupnjavanju kontingenta, što će pridonijeti pojednostavljivanju procedura u pripremi i transportu u područje operacije te logističkoj potpori na terenu.

U mirovnoj operaciji ISAF u 2009. godini po rotaciji je bilo angažirano do 295 pripadnika/ca Oružanih snaga.

Prepoznajući važnost izgradnje afganistanskog sigurnosnog sektora kao jednog od stupova savezničkog uspjeha u Afganistanu te s ciljem da svojem sudjelovanju da veću težinu, Republika Hrvatska je tijekom 2009. godine angažirala dodatne resurse u obliku dodatnih obučnih timova (OMLT-a). OMLT-ovi, kao ključni i nedostajući elementi ISAF-a, značajan su hrvatski doprinos zbog važnosti osposobljavanja afganistanske vojske kao bitnog elementa u stabiliziranju Afganistana i preuzimanje odgovornosti za vlastitu sigurnost, što je temelj izlazne strategije ISAF-a. OMLT-ovi su raspoređeni u svrhu mentoriranja pripadnika afganistanske vojske (ANA-e – *Afghan National Army*).

U 2009. godini novi hrvatski doprinos u OMLT-ovima bio je angažman na razini garnizona te jednog OMLT-a borbene potpore. OMLT borbene potpore bio je multinacionalnog karaktera, pod hrvatskim zapovijedanjem. Zajedno s pripadnicima Oružanih snaga djelovali su pripadnici Nacionalne garde savezne države Minnesote, koja je američki partner Oružanim snagama. Sveukupno, Republika Hrvatska pridonosi s tri OMLT-a te dodatno kroz potporu OMLT-u na razini korpusa ANA-e angažiranjem dvojice časnika.

Povratkom 13. nacionalnog kontingenta i prestankom važenja bilateralnih sporazuma sa zemljama nositeljicama preko kojih se osiguravao logistički aranžman završen je i angažman kombiniranog medicinskog tima država članica Američko-jadranske povelje. Hrvatska komponenta kombiniranog medicinskog tima djelovala je na području Kabula.

Sastavnice kontingenta u mirovnoj operaciji ISAF opremljene su prema zahtjevima zadaća koje obavljaju na temelju sposobnosti koje posjeduju, što je deklarirano dokumentom o prijenosu ovlasti nad kontingentom na zapovjedništvo ISAF-a, a proizlazi iz operativnog plana mirovne operacije. Određeni oblici logističke potpore kontingenta ostvaruju se pri kontingentima drugih država sudionica ISAF-a (SAD, Njemačka, Švedska, Norveška, Francuska, Litva, Mađarska), kako je regulirano odgovarajućim memorandumima o suglasnosti ili tehničkim dogovorima između ministarstava obrane.

2) KFOR – Kosovo

Republika Hrvatska sudjeluje i pridonosi savezničkim naporima u okviru mirovne operacije KFOR na Kosovu od srpnja 2009. s 20 pripadnika Oružanih snaga i dva helikoptera (Mi-171Sh) razmještenih u istočnom dijelu Kosova. Sastavnice kontingenta čine letачko i zemaljsko osoblje. Logistička potpora hrvatskog kontingenta, koja se ne može ostvariti samostalno, ostvaruje se pri kontingentima drugih država sudionica KFOR-a. Tijekom 2009. godine izvršene su dvije rotacije.

3) NTM-I – Irak

Tijekom 2009. godine Republika Hrvatska nastavila je s potporom obučnoj misiji NATO-a za Irak (NMT-I). U okviru obučne misije Republika Hrvatska donirala je sedmomjesečni tečaj za obuku vodiča i službenih pasa za detekciju eksploziva.

Za šest iračkih policajaca taj tečaj je održan u Republici Hrvatskoj, a donacija je također uključivala šest pasa obučениh na tečaju.

4) Operacija „Active Endeavour“ – Sredozemlje

Republika Hrvatska pridonosi provedbi operacije pružanjem potpore razmjenom podataka o pomorskom prometu u Jadranskom moru.

Mirovne operacije i misije Europske unije

Sudjelovanjem u misijama Europske unije Republika Hrvatska pridonosi sposobnostima EU-a za upravljanje krizama i vlastitoj afirmaciji kao pouzdanog partnera koji može spremno odgovoriti novim izazovima, čime osnažuje svoj politički i vojni kredibilitet te pridonosi ostvarenju neposrednog strateškog cilja – članstva u EU-u.

1) EUFOR TCHAD/RCA – Čad/Srednjeafrička Republika

Hrvatsko sudjelovanje u mirovnoj operaciji Europske unije EUFOR TCHAD/CAR u Čadu i Srednjeafričkoj Republici kroz angažman izvidničkog tima od 15 pripadnika Oružanih snaga, započeto u listopadu 2008. godine, završilo je u ožujku 2009. godine, a u to područje upućena su dva pripadnika koji djeluju pod mandatom UN-a, u sklopu misije MINURCAT. Oružane snage sudjelovale su u primopredaji operacije između EU-a i UN-a te su, uz navedene pripadnike, posebno raspoređene u MINURCAT, u jednoj rotaciji nastavile sudjelovati i u UN misiji.

2) EUNAVFOR – Somalija (ATALANTA)

Od srpnja 2009. godine Republika Hrvatska sudjeluje i pridonosi EU vođenoj pomorskoj operaciji ATALANTA za suzbijanje piratstva u Adenskom zaljevu i somalijskim vodama kroz angažman svojih mornaričkih časnika na brodovima i u stožeru operacije. Od početka hrvatskog angažmana u okviru operacije ATALANTA dva časnika bila su ukrcana na ratne brodove Francuske i Belgije. Jedan je časnik angažiran u Operativnom središtu operacije (Northwood, Velika Britanija).

3) EU ALTHEA – Bosna i Hercegovina

Republika Hrvatska pruža logističku potporu operaciji EU Althea u Bosni i Hercegovini kao i prethodnih godina, osiguravajući na kopnu i moru nesmetan prolaz transporta za potrebe operacije, a kod pomorskih transporta po potrebi korištenje hrvatskih lučkih kapaciteta.

4) EULEX – Kosovo

Republika Hrvatska logistički podupire napore civilne misije EULEX na Kosovu posudbom dva oklopna transportera na godinu dana, čija je primopredaja izvršena potkraj listopada 2009. godine.

Ujedinjeni narodi

Sudjelovanje pripadnika/ca Oružanih snaga u mirovnim misijama UN-a tijekom 2009. godine odvijalo se u skladu s odlukama Hrvatskog sabora. Tijekom 2009. godine Oružane snage sudjelovale su u ukupno 12 mirovnih misija UN-a. Tijekom 2009. godine izvršena je racionalizacija sudjelovanja Republike Hrvatske u UN misijama te je povlačenje iz pojedinih misija izvršeno tijekom promjene mandata UN-a. Imajući u vidu ostvarenje nacionalnih interesa i postignute ciljeve,

raspoloživost resursa te prateći situaciju i trendove kako na regionalnom, tako i na globalnom planu, donesena je odluka o završetku sudjelovanja hrvatskih časnika i časnika u mirovnim misijama u Obali Bjelokosti (UNOCI), u Burundiju (BINUB) i na Haitiju (MINUSTAH). Slijedom završetka mandata misije UN-a u Gruziji (UNOMIG), od lipnja 2009. godine prestalo je i sudjelovanje pripadnika Oružanih snaga u toj misiji.

Potkraj 2009. Republika Hrvatska je u osam mirovnih misija Ujedinjenih naroda sudjelovala sa 126 pripadnika/ca Oružanih snaga, i to 20 u svojstvu vojnih promatrača, 13 stožernih časnika te 93 pripadnika postrojbi. (UNMOGIP–Indija/Pakistan, MINURSO– Zapadna Sahara, UNMIL–Liberija, UNFICYP–Cipar, UNMIS–Sudan, UNDOF–Izrael/Sirija, UNIFIL–Libanon, MINURCAT–Srednjeafrička Republika/Čad.

Detaljniji prikaz sudjelovanja pripadnika Oružanih snaga u mirovnim misijama UN-a nalazi se u posebnom dodatku ovoga Izvješća.

2.3.2. Misije i zadaće Oružanih snaga

Oružane snage razvijaju operativne sposobnosti za provedbu dodijeljenih misija i zadaća.

Zaštita suvereniteta Republike Hrvatske, obrana Republike Hrvatske i obrana Saveznika

Nakon prijema Republike Hrvatske u punopravno članstvo u NATO intenzivirane su aktivnosti u procesu prelaska s koncepta individualne obrane na kolektivnu obranu, proces se odvija kontinuirano te će pratiti promjene unutar Saveza.

U skladu s tim uspješno su se provodile aktivnosti strukturiranja i dimenzioniranja Oružanih snaga, aktivnosti koje imaju za cilj potpunu integraciju u NATO strukture i procese odlučivanja te razvoja sposobnosti u mjeri koju zahtijevaju okolnosti u sigurnosnom okružju u skladu sa zacrtanim ciljevima i mogućnostima.

Sudjelovanje u operacijama odgovora na krize u inozemstvu

U okviru provedbe misije sudjelovanja u operacijama odgovora na krize u inozemstvu, pripadnici Oružanih snaga aktivno su sudjelovali u 12 međunarodnih mirovnih misija UN-a (tijekom 2009. godine završeno je sudjelovanje u četiri

međunarodne mirovne misije UN-a), NATO-vođenim operacijama ISAF u Afganistanu i KFOR na Kosovu te dvije mirovne operacije EU-a EUFOR u Čadu i Srednjeafričkoj Republici (prešla u ingerenciju UN-a) i ATALANTA - Somalija.

Sudjelovanje u mjerama izgradnje sigurnosti i povjerenja

Sudjelovanje u mjerama izgradnje sigurnosti i povjerenja odvijalo se kroz bilateralnu i multilateralnu suradnju, regionalne inicijative, mjere nadzora naoružanja i Američko-jadransku povelju. Racionalizacijom provedbe aktivnosti u ovom području, spajanjem više srodnih zadaća te odgodom aktivnosti minimaliziran je negativni učinak smanjenja proračunskih sredstava na provedbu misije.

Potpora civilnim institucijama u zemlji

Pripadnici Oružanih snaga pružali su potporu civilnim institucijama u zemlji sudjelovanjem u protupožarnoj sezoni, logističkoj potpori, zračnom prijevozu životno ugroženih osoba, hitnom prevoženju organa za transplantaciju, potragama i spašavanju u brdsko-planinskim nepristupačnim prostorima, spašavanju na moru te u ispomoći u izgradnji komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Nastavljeno je pružanje potpore zdravstvenom sustavu u Republici Hrvatskoj preko usluga prevoženja ranjenih, unesrećenih i teško oboljelih, kao i kroz hitna prevoženja organa za transplantaciju.

Velika većina ovih prevoženja provedena je u priobalju i s jadranskih otoka u KBC Split i Zagreb. Prevezeno je 260 pacijenata i 746 pratitelja. Za realizaciju ove zadaće provedeno je 718 letova, a utrošen je 271 sat naleta.

Protupožarni (PP) zrakoplovi u potpori gašenju požara intervenirali su na 128 požarišta s 10 071 letova, izbacili su 35 877 tona vode. Za provedbu ovih zadaća realizirano je 1560 sati naleta PP zrakoplova. Unatoč intenzivnim aktivnostima nije se dogodio niti jedan izvanredni događaj s većom materijalnom štetom ili ozljedom što pokazuje visoko postignuće i profesionalnost posada PP zrakoplova. Tijekom protupožarne sezone angažirane su i dvije skupine namjenski organiziranih snaga s ukupno 168 pripadnika Oružanih snaga koji su bili u stalnoj pripravnosti za pružanje pomoći u gašenju požara. Problemi u pripremi zrakoplova za PP sezonu na vrijeme su detektirani i uklonjeni pa su svi zrakoplovi bili spremni za izvršenje zadaća.

Zadaće potrage i spašavanja provedene su u suradnji s Državnom upravom za zaštitu i spašavanje, Hrvatskom gorskom službom spašavanja i Obalnom stražom Republike Hrvatske.

Provedeno je 179 letova zrakoplova Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane (HRZ i PZO) koji su se odnosili na potragu i spašavanje na kopnu, pretežno u brdsko-planinskim nepristupačnim područjima, a manji dio na potragu i spašavanje na moru. Za ove zadaće korišteni su helikopteri Mi-8 MTV1 i avioni PC-9, a ukupan nalet za ove zadaće iznosio je 77 sati.

Obalna straža Republike Hrvatske kontinuirano je provodila zadaće u sklopu „Pomoći civilnim institucijama u zemlji“. Plovila Obalne straže Republike Hrvatske su tijekom 2009. godine na zadaćama zaštite nacionalnih interesa provela 473 dana na moru i prešle 29 681 nautičku milju. Letjelice Obalne straže Republike Hrvatske izvršile su 126 letova te imale 177 sati leta.

Oružane snage redovito su pružale potporu Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u provedbi Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji odavanjem počasti poginulim i umrlim hrvatskim braniteljima pri čemu je u svakoj od 1014 pruženih potpora bilo angažirano prosječno petnaestak pripadnika Oružanih snaga.

Provedeno je ukupno 38 inženjerskih zadaća: ispomoć u izgradnji komunalne infrastrukture jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (izgradnja i sanacija cesta, uređenje okoliša, sanacija divljih deponija i dr.) te uređenje i izgradnja sportskih igrališta. Na uporabi je bilo 37 vojnih mostova od čega je 36 lansirnih mostova i jedan pontonski most. Kroz izvršavanje zadaća za potrebe civilnih struktura ostvareno je ukupno 9392 sati rada strojeva i 130 670 sati rada pripadnika Oružanih snaga.

2.3.3. Struktura Oružanih snaga

Provedene su daljnje organizacijske promjene i prilagodbe strukture Oružanih snaga. Ustrojeno je Vojno predstavništvo Oružanih snaga pri NATO-u i EU-u te nacionalna vojna predstavništva pri strateškim zapovjedništvima NATO-a (*Allied Command Operations*, ACO – Mons, Kraljevina Belgija; *Allied Command Transformation* – ACT – Norfolk, Virginia, SAD).

Provedene su promjene ustroja dijela zapovjedništava i postrojbi Hrvatske kopnene vojske, Bojne za specijalna djelovanja te Zapovjedništva za potporu pripremom izdvajanja Zrakoplovno-tehničkog zavoda.

Detaljna struktura Oružanih snaga na dan 31. prosinca 2009. prikazana je u dodatku ovoga Izvješća.

2.3.4. Stanje vojnih sposobnosti

Jedna od ključnih pretpostavki razvoja i praćenja sposobnosti je uspostava odgovarajućeg koncepta i evaluacije spremnosti. Usvajanjem koncepta sustava spremnosti Oružanih snaga koji se temelji na Standardima snaga Savezničkog zapovjedništva za operacije (*Allied Command Operations Force Standards*) stvoreni su preduvjeti za izgradnju novog sustava spremnosti Oružanih snaga koji će odgovoriti na zahtjeve i izazove koje je donijelo punopravno članstvo NATO-a te nove zahtjeve i potrebe nacionalnog obrambenog sustava. Novi sustav ocjenjivanja spremnosti sastoji se od definiranih standarda za sve tri grane Oružanih snaga i priručnika za ocjenjivanje koji se djelomično već nalaze u uporabi.

Novi sustav ocjenjivanja spremnosti primjenjivat će se za Oružane snage u cjelini, a do potpune implementacije sustava primjenjuje se u prvom redu za ocjenjivanje NATO deklariranih postrojbi.

Novousvojeni sustav ocjenjivanja, utemeljen na Standardima snaga predstavlja logičan nastavak sustava OCC E&F (*Operational Capabilities Concept, Evaluation and Feedback* – Program procjene vrednovanjem operativnih sposobnosti).

2.3.4.1. Ključne operativne sposobnosti

Razvoj vojnih sposobnosti zacrtan je Dugoročnim planom razvoja Oružanih snaga 2006. – 2015. i usmjeren je na pripremu Oružanih snaga za provedbu misija i zadaća. Primjenom koncepta operativnih sposobnosti i sudjelovanjem u međunarodnim mirovnim operacijama Oružane snage dokazuju i razvijaju interoperabilnost sa snagama zemalja članica NATO-a.

Pravodobna raspoloživost snaga

Pravodobna raspoloživost snaga definirana je kroz razine i kategorije spremnosti. Sve deklarirane postrojbe imaju jasno određene razine spremnosti.

U tijeku je implementacija novog sustava spremnosti i izrada novih uputa za nadzor i ocjenjivanje borbene spremnosti.

Sposobnost zapovijedanja i nadzora

Ključna sposobnost za uspješnost Oružanih snaga i funkcioniranje obrambenog sustava je sposobnost zapovijedanja i nadzora. Razvoj ove sposobnosti omogućuje skraćivanje vremena potrebnog za donošenje odluka na svim razinama te pravodobnu pripremu i upućivanje snaga u područje operacije. Tijekom 2009. godine radilo se na implementaciji doktrinarnih dokumenata NATO sustava operativnog planiranja.

Ova sposobnost osigurava kontinuirano zapovijedanje i nadzor nad svim dijelovima Oružanih snaga u zemlji i inozemstvu. Uspostavljen je neprekidan sustav funkcioniranja kako u redovitim mirnodopskim uvjetima, tako i u krizama i izvanrednim situacijama.

Nastavljen je proces opremanja i edukacije osoblja Zapovjednog operativnog središta (ZOS) Glavnog stožera Oružanih snaga čime se osigurava ostvarenje zapovijedanja i nadzora u zemlji i inozemstvu.

Provedena je obuka osoblja sustava zapovijedanja i nadzora u Zapovjedno-operativnom središtu HRZ-a i PZO-a za operativnu uporabu deklariranih snaga u okviru NATO-vog integriranog sustava protuzračne obrane (NATINADS).

Tijekom 2009. godine nabavljeni su odgovarajući komunikacijski uređaji i osigurane su satelitske veze za potrebe snaga angažiranih u međunarodnim mirovnim operacijama.

Sposobnost iskorištavanja informacijskog prostora

Vojni obavještajni sustav posjeduje sposobnosti iskorištavanja informacijskog prostora putem obavještajnih disciplina i postojećih resursa.

Eksploatacija sustava elektroničkog djelovanja koristi se u potpori provedbe zadaća operativnih postrojbi te sigurnosnih procjena stanja u zemlji i inozemstvu.

Osiguran je neprekidan i pouzdan rad telekomunikacijskog sustava Ministarstva obrane i Oružanih snaga strateške razine te su zadovoljene njihove potrebe za govornim komunikacijama u stacionarnim uvjetima sa značajkama stabilne, prilagodljive i pouzdane telekomunikacijske mreže. Provedena je analiza

rizika koji neposredno utječu na unaprjeđenje mogućnosti i osiguranje neprekidnosti rada telekomunikacijske mreže Ministarstva obrane i Oružanih snaga.

Ostvareni su uvjeti za postizanje pune operativne povezanosti s NATO-om kroz sustav NS WAN čime će se omogućiti brza i visoko frekventna razmjena informacija.

Sposobnost mrežnog uvezivanja

Ulaskom u NATO javila se i potreba za razvijanjem sposobnosti mrežnog uvezivanja uključivanjem u NATO program razvoja ovih sposobnosti (NATO Network Enabled Capabilities NNEC). Ova sposobnost će u budućnosti biti jedan od temeljnih preduvjeta za ostvarivanje interoperabilnosti snaga članica Saveza. U svezi s razvijanjem navedenih sposobnosti Republika Hrvatska ostvaruje potrebne uvjete dostizanjem prihvaćenih Ciljeva snaga (Force Goals - FG).

Sposobnost razmještanja snaga i mobilnost u području operacija

Sposobnost razmještanja i mobilnost snaga osigurava se opremanjem sredstvima koja omogućuju brzi premještanje snaga kopnenim, morskim i zračnim putem te dovoljnu razinu taktičke pokretljivosti u području izvođenja operacija. Snage se ustrojavaju modularno, što omogućuje strukturiranje za svaku operaciju u skladu sa zahtjevima same operacije. Sposobnost razmještanja i mobilnosti snaga u međunarodnim operacijama planira se i razvija zajedno sa saveznicima.

Program nabave različitih borbenih i neborbenih motornih vozila u potpori razvoja ove sposobnosti tijekom 2009. godine djelomično je ispunjen. Za potrebe strategijskog prijevoza sklopljeni su potrebni ugovori sa saveznicima u cilju osiguranja prijevoza snaga u međunarodne mirovne operacije, poglavito ISAF.

Raspoloživi kapaciteti HRZ-a i PZO-a (transportni avion AN-32) omogućuju prijevoz manjeg broja ljudi s osobnom opremom.

Učinkovitost u angažiranju snaga

Ova sposobnost ostvaruje se razvojem i opremanjem odgovarajućim borbenim sustavima za djelovanje na kopnu, na moru i protiv ciljeva u zraku te odgovarajućom obukom.

Oružane snage su za postrojbe koje se upućuju u međunarodne mirovne operacije, u suradnji sa saveznicima, razvile potrebne module obuke.

Unatoč ukupnom smanjenju obrambenog proračuna, za opremanje Oružanih snaga u svrhu angažiranja u mirovnim operacijama i misijama osigurana su dostatna sredstva pri čemu je zadržana visoka razina opremljenosti.

Održivost snaga i sposobnost vođenja dugotrajnih operacija

Uspjeh snaga u izvršenju predviđenih zadaća ovisi o njihovoj sposobnosti održivosti u odnosu na: udaljenost područja operacije, klimatske i infrastrukturne uvjete, trajanje operacije te intenzitet i vrstu djelovanja angažiranih snaga.

Logistička održivost postrojbi Oružanih snaga u operacijama i aktivnostima u zemlji osloncem na vlastite kapacitete i civilne kapacitete na teritoriju Republike Hrvatske je dostignuta.

Nacionalni element potpore (*National Support Element – NSE*) je dimenzioniran, opremljen i osposobljen za pružanje logističke potpore vlastitim snagama, angažiran je i uspješno djeluje u mirovnim operacijama ISAF u Afganistanu i KFOR na Kosovu.

Logistička potpora UN misijama organizirana je u skladu sa Smjernicama za logističku potporu u misijama UN-a, a utemeljena je na integraciji UN-ovih i ugovorenih resursa te vojnih resursa sudjelujućih kontingenata u UN misijama.

Kontinuiran razvoj regulativnih i doktrinarnih postavki omogućuje snagama upućenim u područja operacija korištenje širokog spektra različitih načina osiguranja logističke potpore sukladno NATO doktrini i Konceptu logistike Oružanih snaga.

Doneseni su temeljni dokumenti za Potporu zemlje domaćina (*Host Nation Support – HNS*) i to: Koncept potpore Republike Hrvatske snagama zemalja partnera i Plan ponude infrastrukturnih objekata oružanim snagama drugih zemalja na teritoriju Republike Hrvatske.

Koncept potpore Republike Hrvatske snagama zemalja partnera je dokument koji proizlazi iz preuzetih obveza pristupom u Sjevernoatlantski savez i kojim se, uz druge potrebne dokumente, osigurava implementacija cilja snaga. Namjena Koncepta nije propisati nove postupke, obveze, nadležnosti i djelokrug rada unutar obrambenog sustava Republike Hrvatske ili drugih središnjih tijela državne uprave već na jednom mjestu pregledno i detaljno opisati postojeće postupke, nadležnosti i djelokrug rada

pojedinih subjekata obrambenog sustava Republike Hrvatske iz područja davanja potpore snagama zemalja partnera od strane Republike Hrvatske kao zemlje domaćina. Provedba potpore u Republici Hrvatskoj, kao zemlji domaćinu, primjerena je rješenjima članica NATO-a, pri čemu se poštuje zakonodavstvo Republike Hrvatske, vodi briga o nacionalnim interesima Republike Hrvatske te pridržava deklariranih sposobnosti Republike Hrvatske kao zemlje domaćina. Planom ponude infrastrukturnih objekata oružanim snagama drugih zemalja na teritoriju Republike Hrvatske određuju se objekti koje Republika Hrvatska prema potrebi može staviti na raspolaganje za potporu oružanim snagama zemalja partnera tijekom tranzita, međunarodnih vojnih vježbi i sudjelovanja u operacijama, u skladu s važećim zakonima i međunarodnim ugovorima. Snage Hrvatske ratne mornarice (HRM) i HRZ-a i PZO-a podupiru razvoj ove kategorije sposobnosti za Potporu zemlje domaćina (HNS) kojim se osigurava mogućnost prihvata brodova NATO saveza, tj. mogućnost prihvata, manipulacije teretom i opskrbe zrakoplova NATO saveza.

Sposobnost preživljavanja i zaštite snaga

Oružane snage izvršavaju zadaće u svim uvjetima i okolnostima. Sposobnosti preživljavanja i zaštite snaga od svih opasnosti koje mogu prijetiti u području i uvjetima izvođenja operacija razvijaju se kroz odgovarajuću modularnu obuku, opremanjem kvalitetnom i operacijama prilagođenom zaštitnom opremom pojedinaca i postrojbi, prikrivanjem, provođenjem zdravstvenih, psiholoških, sanitarnih i obavještajno-sigurnosnih mjera te smještanjem pojedinaca i postrojbi na način koji osigurava dovoljnu razinu pasivne zaštite od mogućeg konvencionalnog i nekonvencionalnog napada.

Pojedinci i postrojbe angažirane u mirovnim misijama i operacijama NATO-a, EU-a i UN-a opremljeni su odgovarajućom zaštitnom i prikrivnom opremom za pojedinu operaciju i misiju.

Postrojbe mirovne operacije ISAF smještene su u objektima koji pružaju potrebnu razinu zaštite. Opremanje postrojbi u mirovnim operacijama bilo je po planu, a za one koje nisu angažirane u mirovnim operacijama odvijalo se dinamikom prilagođenom proračunu za 2009. godinu.

U sklopu priprema za upućivanje u misije i operacije provode se potrebne aktivnosti na informiranju pripadnika Oružanih snaga s mogućim vrstama ugroza u području misija i operacija. Posebna pažnja posvećuje se i njihovom upoznavanju s kulturom, religijskim i lokalnim običajima u području misije i operacije. Pripadnici Oružanih snaga tijekom priprema za upućivanje u misije i operacije obavljaju zdravstvene preglede te potrebna cijepljenja.

2.3.5. Obuka i izobrazba

Obuka postrojbi svih razina bila je usmjerena na opću spremnost za izvršenje zadaća, a temeljila se na granskim doktrinama i iskustvima suvremenog ratovanja. Prioritet je bio na dostizanju zahtijevanih sposobnosti za izvršenje zadaća u međunarodnim mirovnim operacijama te spremnosti za učinkovito djelovanje u skladu s misijama i zadaćama Oružanih snaga.

2.3.5.1. Razvoj doktrina i obuka

Doktrina

Izrađen je nacrt nove Vojne doktrine, čime je otpočet i razvoj jedinstvenog sustava doktrina Oružanih snaga. Vojna doktrina predstavlja temelj za razvoj granskih, rodovskih i specijalističkih doktrina te doktrina funkcionalnih područja.

Vojna doktrina određuje načela planiranja, pripreme i provedbe vojnih operacija i aktivnosti u cilju ostvarenja usvojenih misija i zadaća Oružanih snaga. Polazišna osnova za izradu Vojne doktrine bila su iskustva iz Domovinskog rata, suvremena dostignuća vojnih znanosti koja su usklađena sa smjernicama združene savezničke doktrine. Nacrt doktrine usuglašen je sa svim ustrojstvenim jedinicama Oružanih snaga te predstoji njezino usvajanje.

Unutar Hrvatske kopnene vojske (HKO V) za implementaciju su pripremljene Doktrina obuke te Doktrina kopnenih operacija, Taktička doktrina topništva i Topničke procedure, Doktrina inženjerije, Doktrina i procedure vojne policije NATO-a, Doktrina uporaba helikoptera u kopnenim operacijama, a započela je izrada Doktrine PZO-a. Izrađen je prijedlog plana izrade i donošenja doktrinarnih dokumenata HKO V-a za iduće srednjoročno razdoblje te predstoji njegovo usvajanje i realizacija.

Planovi i programi obuke postrojbi i zapovjedništava HRZ-a i PZO-a i HRM-a usklađeni su s Doktrinom obuke Oružanih snaga.

Obuka

Težište u obuci zapovjedništava i postrojbi HKoV-a bilo je na održavanju dostignutih operativnih sposobnosti te na dostizanju sposobnosti za sudjelovanje u međunarodnim mirovnim operacijama.

U rodovskim postrojbama HKoV-a u cilju razvoja pojedinačnih vještina i sposobnosti intenziviran je proces razvoja i verifikacije funkcionalnih oblika obuke, u skladu sa zahtjevima trenutnih i budućih misija i zadaća (katalozi funkcionalnih tečajeva po rodovima HKoV-a).

U cilju poboljšanja uvjeta za razvoj pojedinačnih vještina i sposobnosti na glavnim poligonima HKoV-a izgrađeni su novi obučni sadržaji, kao što su strelišta za instinktivna i situacijska gađanja na otvorenom i u zatvorenom prostoru za koje se izrađuju programi obuke.

U završnoj je fazi proces razvoja jedinstvenog Simulacijskog središta sa sposobnošću potpore obučavanja zapovjedništava i postrojbi Oružanih snaga te vojnog, vojno-civilnog i civilnog menadžmenta od taktičke do operativno strategijske razine. Instaliran je i stavljen u funkciju simulacijski sustav te provedena funkcionalna obuka za rad.

U obuci dragovoljnih ročnika u drugom uputu na služenje vojnog roka započeto je s primjenom novog koncepta provedbe obuke koja je smanjena s 14 na osam tjedana. Izrađen je i verificiran novi Program obuke i ocjenjivanja ročnika na dragovoljnom služenju vojnog roka. Obuka se provodila u Središtu za temeljnu obuku u Požegi. Na temelju navedenog programa dragovoljni ročnici osposobljavali su se u temeljnim i specijalističkim vojnim znanjima pješništva za streljačku vojno-stručnu specijalnost.

U HRZ-u i PZO-u provedbom obuke osiguravala se optimalna razina borbene spremnosti u provođenju nadzora i zaštite zračnog prostora Republike Hrvatske, razvijala se i održavala sposobnost za sudjelovanje u združenim operacijama te osiguravala spremnost za pružanje pomoći civilnim institucijama.

Provodila se intenzivna letačka obuka pilota i posada zrakoplova višenamjenskih helikoptera Mi-171Sh, borbenih aviona MiG-21, protupožarnih, transportnih i školskih zrakoplova te transportnih helikoptera.

Težište je stavljeno na obuku osoblja zrakoplovno-tehničke i tehničke struke za opsluživanje letenja i održavanje te obuku osoblja na radarskom sustavu (FPS-117). Provodila se obuka osoblja sustava zapovijedanja i nadzora u operativnom središtu za operativnu uporabu deklariranih snaga u okviru NATO-ovog integriranog sustava protuzračne obrane (NATINADS).

Provedba planova obuke tijekom 2009. godine rezultirala je visokom razinom obučenosti djelatnog sastava HRM-a. Sustavom obuke osigurane su sposobnosti i spremnost za provedbu misije HRM-a. Najvažnije provedene aktivnosti obuke bile su intenzivna obuka posada raketnih topovnjača, tečajevi za specijalističke dužnosti u zemlji i inozemstvu te tečaj za stjecanje statusa ovlaštene osobe Obalne straže Republike Hrvatske. Osim toga provodila se intenzivna funkcionalna obuka djelatnog sastava kroz različite oblike u cilju stjecanja temeljnih i specijalističkih vještina za obnašanje postrojbenih dužnosti i dužnosti u međunarodnim mirovnim operacijama.

Osim provedbe redovitih obučnih aktivnosti pripadnici Oružanih snaga uspješno su sudjelovali na vojnim vježbama u inozemstvu te ih organizirali i provodili u Republici Hrvatskoj. Pregled vojnih vježbi nalazi se u Dodatku ovoga Izvješća.

2.3.5.2. Sustav školstva

Konceptualno-normativni okvir vojnog školovanja definiran je Konceptom izobrazbe za potrebe Oružanih snaga u okviru kojeg se intenzivno razvijaju projekti i projektne zadaće iz pojedinih područja vojnog školstva dok su kratkoročni ciljevi određeni Smjernicama za školovanje.

Sustav vojnog školovanja bio je usmjeren i davao potporu području integracije u NATO, sudjelovanju u međunarodnim mirovnim operacijama, usvajanju STANAG-a (*Standardization Agreement*) kao hrvatskih vojnih normi, učenju stranih jezika te prilagođavanju civilnom sustavu školovanja.

U nastavnim procesima na Hrvatskom vojnom učilištu „Petar Zrinski“ (HVU) intenzivirano je uvođenje sadržaja vezanih uz NATO u nastavne planove i programe, uvedeni su novi kolegiji na svim razinama vojne izobrazbe (Religijska kultura, Suprotstavljanje improviziranim eksplozivnim napravama), dok je nastavna literatura obogaćena nizom NATO priručnika.

U HVU-u su provođena školovanja na svim razinama časničkih i dočasničkih slijedno-rastućih izobrazbi te funkcionalne izobrazbe. Strategijsku izobrazbu – Ratnu školu pohađa 14 visokih časnika (te 1 djelatnik Ministarstva unutarnjih poslova, 1

djelatnik Sigurnosno-obavještajne agencije, 1 strani polaznik), Zapovjedno-stožernu izobrazbu 40 časnika (1 žena, 5 stranih polaznika), Temeljnu časničku izobrazbu 123 časnika (23 žene), Naprednu časničku izobrazbu 61 časnik (6 žena). Visoku dočasničku izobrazbu polazi 16 dočasnika (5 stranih polaznika). Napredna dočasnička izobrazba provodi se u dva naraštaja, a završilo ju je 57 polaznika (7 žena). Realizirana su dva i pokrenut jedan naraštaj Temeljne dočasničke izobrazbe te se očekuje da će istu završiti oko 150 dočasnika.

Aktivnosti vezane uz civilnu izobrazbu djelatnika Ministarstva obrane i pripadnika Oružanih snaga ostvarivale su se na civilnim obrazovnim ustanovama. Na svim razinama i oblicima izobrazbe tijekom 2009. godine školovalo se ukupno 700 djelatnika (82 žene).

Projekt „Kadet“ kao model civilno-vojnog školovanja kojim se školuju kandidati za časnike, za potrebe borbenih rodova i rodova borbene potpore svih triju grana te predstavlja primarni oblik školovanja-stipendiranja za karijerne časnike i dalje se uspješno provodi. Trenutno se u sedam naraštaja školuje ukupno 229 kadeta (45 žena), dok ih je tijekom 2009. godine završilo 52 (7 žena). Također školuje se i 21 vojni stipendist (1 žena), dok ih je pet završilo školovanje.

U program „Kadet“, u 7. naraštaju u 2009. godini upisano je 93 kadeta (7 žena) što je povećanje u odnosu na 2008. godinu kada je ugovor potpisalo 77 kadeta. Najveći broj kadeta od početka provođenja programa u izravnoj je vezi s uspješnim radom kako u području promidžbe tako i u samoj organizaciji života i rada kadeta.

Pripremljen je međuresorni projekt osnivanja „CISCO“ akademije koji predstavlja provjereni i uspješni sustav izobrazbe u području mrežnih tehnologija. Izvršena je registracija, instruktori su osposobljeni i licencirani, a u tijeku je nabava opreme i uređenje prostora.

Uspostavljeno je školovanje časnika u području logistike na Veleučilištu Velika Gorica upisom prve generacije specijalističkog diplomskog stručnog studija.

Različite oblike slijedno rastuće i funkcionalne izobrazbe u inozemstvu tijekom 2009. godine završilo je 215 (25 žena) pripadnika Oružanih snaga, od toga šest (1 žena) tečajeve slijedno rastuće i 209 (24 žena) tečajeve funkcionalne izobrazbe. Programe funkcionalne izobrazbe u okviru IMET (*International Military Education and Training*) programa s uspjehom je završilo 19 (1 žena) djelatnika.

U Školi stranih jezika "Katarina Zrinska" Tečaj engleskog jezika završilo je 330 (35 žena), njemačkog 32 (7 žena), francuskog 25 (6 žena) i talijanskog 28 (4 žene) djelatnika. Provedeno je i pet ciklusa testiranja znanja engleskog jezika prema STANAG-u 6001. Testirano je 208 pripadnika/ca. Tijekom 2009. godine tečajeve engleskog, njemačkog i turskog jezika u inozemstvu završilo je 39 (4 žene) djelatnika.

Nastavljena je praksa da se s ciljem dodatne stimulacije učenja stranih jezika, omogućiti financiranje izobrazbe djelatnika u školama stranih jezika u građanstvu. Po tom modelu financiranja, tečajeve stranih jezika pohađalo je ukupno 158 djelatnika (43 žena), od toga je 129 završilo tečaj (36 žena), a 29-ero se još nalazi na školovanju.

Realizirani su tečajevi usavršavanja, osposobljavanja za dužnosti kao i certificiranje stečenih vještina (ukupno za 243 pripadnika), svi u funkciji prioritetnih zanimanja i poslova (osposobljavanje za upravljanje specifičnim strojevima i alatima, protupožarnu sezonu, održavanje računalnih sustava i mreža, upravljanje motornim vozilima C kategorije i slično).

2.3.6. Stanje logističkog sustava

Sustav logističke potpore organiziran je s težištem na pružanje potpore u terenskim uvjetima. Sustav se temelji na kapacitetima grana Oružanih snaga te se nadopunjuje kapacitetima Zapovjedništva za potporu. Daljnji razvoj ovih kapaciteta je jedan od prioriteta logističkog sustava Oružanih snaga u sljedećem razdoblju.

Tijekom 2009. godine izvršene su pripreme za izdvajanje Zrakoplovno-tehničkog zavoda iz ustroja Oružanih snaga te njegovo osamostaljivanje na tržištu. Realizacijom ove zadaće očekuje se uspostavljanje učinkovitijeg sustava održavanja zrakoplovne tehnike te u konačnici i financijske uštede.

Logističke postrojbe na taktičkoj i operativnoj razini su u procesu dostizanja pune operativne sposobnosti, kako bi se omogućilo formiranje namjenski organiziranih logističkih postrojbi za potporu operacija u zemlji i inozemstvu. S obzirom na smanjenje proračunskih sredstava korigirana je dinamika nabave pojedinih sredstava potrebnih za dostizanje sposobnosti.

U stacionarnim uvjetima provedba logističke potpore temelji se na kapacitetima opslužništava vojarni, koja su racionalizirana i okrupnjena te novim

ustrojem većinom ugrađena u ustroj Zapovjedništva za potporu, pri čemu se i dodatna racionalizacija postiže korištenjem vanjskih usluga. Logistička potpora postrojbi u stacionarnim uvjetima na razini vojarne kroz sustav opslužništva u potpunosti se razvija odvojeno od terenske logistike.

Logistički sustav zadovoljava ispunjavanje zadaća Oružanih snaga na nacionalnoj razini, a za sudjelovanje u kolektivnoj obrani i međunarodnim mirovnim misijama i operacijama i dalje se razvijaju određene vrste sposobnosti koje nisu bile prioritetne u sustavu individualne obrane. Osim toga, Oružane snage i dalje će se oslanjati na logističku potporu saveznika kada se govori o sudjelovanju u mirovnim misijama i operacijama.

Sustav logistike Oružanih snaga u cjelini je pojednostavljen, postaje sve efikasniji te zahtijeva manje angažiranje ljudskih i materijalnih potencijala i ostaje dovoljno snažan za sudjelovanje u sustavu kolektivne obrane Republike Hrvatske kao članice NATO-a.

Uspostavom novog logističkog sustava, nakon popune osobljem težište se stavlja na opremanje i obučavanje postrojbi za pružanje potpore u terenskim uvjetima.

Svi logistički sustavi za opskrbu hranom, vodom, odjećom, obućom, gorivom i ostalim potrošnim sredstvima su u funkciji zajedno s odgovarajućim skladišnim kapacitetima te se sustav logističke potpore u području opskrbe materijalnim sredstvima nesmetano odvija prema planu.

Sustav održavanja tehničko-materijalnih sredstava u stacionarnim uvjetima organiziran je preko odgovarajućih ustrojstvenih cjelina logističke potpore. Radionice za održavanje potrebno je dodatno opremiti kako bi mogle pružiti potporu terenske logistike.

Novim ustrojem Oružanih snaga definiran je sustav zdravstvene potpore. Izrađena su i stavljena u uporabu dva dokumenta iz područja zdravstvene potpore: „Uputa o radu Vojno zdravstvenog središta Zapovjedništva za potporu“ i „Privremeni nalog o provedbi zdravstvene potpore zapovjedništvima i postrojbi Oružanih snaga“. Izrađen je doktrinarni dokument „Koncept sanitetske potpore postrojbama i zapovjedništvima Oružanih snaga“ te taktičke studije opremanja sredstvima za pružanje medicinske pomoći u međunarodnim mirovnim operacijama. Također je

izrađen plan i program obuke za borbene spasitelje i nabavljena je oprema za provođenje obuke.

Tijekom 2009. godine provedeno je 288 sanitetskih osiguranja u potpori postrojbama Oružanih snaga u zemlji. Provedeno je 1596 pregleda pripadnika/ca Oružanih snaga kandidata i povratnika iz međunarodnih mirovnih operacija i misija. Obavljena su 834 granična sanitarna nadzora i 574 veterinarskih inspekcijskih nadzora.

Vojno-zdravstveno središte Zapovjedništva za potporu potpuno je spremno obaviti zadaće u Republici Hrvatskoj te razvija odgovarajuće sposobnosti pružanja medicinske pomoći u području operacija s osloncem na zemlje partnere.

2.4. Izvješće o stanju obrambenih priprema u Republici Hrvatskoj za 2009. godinu

2.4.1. Civilna obrana

U sklopu prilagodbe obrambenog sustava aktualnim strateškim i sigurnosnim okolnostima Ministarstvo obrane u suradnji s drugim nadležnim tijelima državne uprave tijekom 2009. godine nastavilo je s radom na transformaciji civilne obrane u sustav upravljanja u krizama. U tom smislu uredit će se navedeno područje radi postizanja sveobuhvatnog i učinkovitog odgovora države na suvremene ugroze i rizike, učinkovitog uvezivanja nacionalnog sustava upravljanja u krizama sa sustavima NATO-a i EU-a te uspostave bolje međunarodne suradnje na ovom području.

2.4.2. Obrambene pripreme

U okviru svojih nadležnosti i djelokruga rada središnja tijela državne uprave provode edukaciju i nadzor obrambenih priprema, prate njihovo provođenje te pružaju odgovarajuću stručnu pomoć pravnim osobama nositeljima obrambenih priprema. Inspektorat obrane Ministarstva obrane obavlja inspekcijske nadzore obrambenih priprema.

Središnja tijela državne uprave, u skladu sa svojim nadležnostima u području obrane, prate provedbu obrambenih priprema u zemlji, o čemu izvješćuju Vladu Republike Hrvatske preko Ministarstva obrane jedanput godišnje.

Sustav obrambenih priprema redefinirat će se usporedno s procesom transformacije civilne obrane u sustav upravljanja u krizama, koji će, osim davanja smjernica za razvoj ovog područja, uputiti i na daljnji smjer razvoja područja obrambenih priprema.

2.4.3. Plan obrane Republike Hrvatske

U cilju izrade prijedloga Plana obrane Republike Hrvatske izrađen je prijedlog nove Metodologije za izradu planova obrane, u skladu s novim odrednicama zakonskih i podzakonskih akata s područja obrane i zaštite tajnosti podataka i očitovanjima nadležnih državnih tijela. Nakon usvajanja nove Metodologije za izradu planova obrane, pristupit će se izradi Plana obrane Republike Hrvatske.

Do donošenja nove Metodologije ažuriraju se postojeći planovi obrane nositelja obrambenih priprema, a provodi se i njihov inspekcijski nadzor. Ministarstvo obrane je tijekom 2009. godine pružalo stručnu pomoć središnjim tijelima državne uprave i pravnim osobama nositeljima obrambenih priprema.

2.4.4. Inspekcijski nadzor civilne obrane

Inspektorat obrane Ministarstva obrane nadzirao je objekte i pravne osobe posebno važne za obranu Republike Hrvatske te obrambene pripreme središnjih tijela državne uprave. Inspekcijski nadzori bili su usmjereni na dokumente prosudbe ugroženosti i planove zaštite objekata posebno važnih za obranu Republike Hrvatske, obrambene pripreme pravnih osoba i središnjih tijela državne uprave.

Osim toga, nadzirane su obrambene pripreme nositelja na razini lokalne i područne (regionalne) samouprave sukladno dinamici određenoj planovima rada.

Prijedlozi i mjere za uklanjanje nedostataka bili su usmjereni na usklađivanje, ažuriranje i dopune potrebne dokumentacije.

2.4.5. Međunarodne aktivnosti

Od međunarodnih aktivnosti provedene su pripreme za NATO vježbu odgovora na krize CMX 09, a u tijeku su pripreme za međunarodnu simulacijsku vježbu SEESIM 10.

NATO vježba odgovora na krize CMX 09 (*Crisis Management Exercise*) ima za cilj daljnje uvježbavanje i provjeru mehanizama političkih i vojnih konzultacija unutar NATO-a i prema zemljama-partnerima, donošenje odluka u krizama te međusobnu koordinaciju nacionalnih sustava i procedura.

Međunarodna simulacijska vježba SEESIM 10 (*South East European Simulation Network*) organizira se u svrhu nastavka razvoja suradnje i koordinacije zemalja članica Foruma ministara obrane Jugoistočne Europe (*South East European Defence Ministerial* – SEDM) radi uvježbavanja postojećih procedura te suradnje država regije za pripravnost, odgovor i upravljanje u krizama te promicanja regionalne suradnje.

3. PREGLED REALIZACIJE DUGOROČNOG PLANA RAZVOJA ORUŽANIH SNAGA 2006. – 2015.

Međunarodna vojna suradnja

Sudjelovanje pripadnika/ca Oružanih snaga u mirovnim misijama i operacijama tijekom 2009. godine odvijalo se u skladu s planovima i odlukama Hrvatskog sabora.

U skladu s prioritetima koji se odnose na hrvatski doprinos EU sposobnostima upravljanja krizama, Republika Hrvatska sudjeluje u pripremama za uspostavu borbene skupine EU-a (*European Union Battle Group* – EUBG) pod vodstvom SR Njemačke, koja će biti u stanju pripravnosti u drugom polugodištu 2012. godine. U tom kontekstu, Republika Hrvatska je u travnju 2009. godine bila domaćin koordinacijskog sastanka za EUBG II/2012 te je u srpnju dostavila njemačkoj strani ponudu sposobnosti i ljudstva koji bi sudjelovali u okviru EUBG.

Oružane snage su spremne sudjelovati i pridonijeti s jednom mehaniziranom pješačkom satnijom i vodom za horizontalne konstrukcije zajedno s ostalim potpornim elementima, o čemu će se odluke donijeti u skladu s važećim zakonskim propisima.

Nastavljen je rad na razvoju Vojno-diplomatske mreže u skladu s potrebama i mogućnostima. Vojno-diplomatska mreža Republike Hrvatske potkraj 2009. godine imala je 20 vojnih izaslanika koji pokrivaju ukupno 36 zemalja, dva vojna savjetnika u misijama Republike Hrvatske i dva pomoćnika vojnih izaslanika.

U 2009. godini otpočele su pripreme na preustroju mreže u uvjetima proračunskih ograničenja i racionalizacije. U tom je smislu 2009. godine donesena odluka o ukidanju postojećeg modela vojno-diplomatskog predstavništva u Belgiji (suakreditacija u Nizozemskoj i Luksemburgu), sa sjedištem u Bruxellesu i to po

isteku mandata aktualnog vojnog izaslanika (1. srpnja 2010.). Zadaću bilateralnog vojno-diplomatskog pokrivanja navedenih zemalja preuzet će zamjenik vojnog predstavnika u Stalnoj misiji Republike Hrvatske pri Sjevernoatlantskom savezu.

Nužna popuna pozicija u nacionalnim predstavništvima pri NATO-u (Vojno predstavništvo Oružanih snaga pri NATO-u i EU, Obrambeni odjel) i NATO-ovim strateškim zapovjedništvima (ACO i ACT) intenzivirana je tijekom 2009. godine.

U pogledu popune pozicija u strukturi NATO-a Republici Hrvatskoj je određena kvota od 26 pozicija, od kojih je jedna razine brigadnog generala u području civilno-vojne suradnje, na kojoj bi se izmjenjivale Republika Hrvatska i Republika Albanija. Do kraja 2009. godine Republika Hrvatska je procesom usuglašavanja sa saveznicima odredila konkretna mjesta čija popuna će započeti sredinom 2010. godine.

Ljudski resursi

Nastavljene su aktivnosti ostvarivanja ciljane brojčane veličine i strukture Oružanih snaga te se obzirom na brojno stanje djelatnog vojnog sastava može reći kako je zadana brojčana veličina bila i dostignuta. Središnje aktivnosti u ovom segmentu bile se usmjerene na dostizanje ciljane strukture i sposobnosti prevođenjem i osposobljavanjem časnika i dočasnika za vojno-stručne specijalnosti (VSSp) te dostizanje ciljane brojčane veličine državnih službenika i namještenika, koja je još u tijeku, budući da je taj proces započeo kasnije.

Reorganizacija upravljanja osobljem u jedinstven sustav nalazi se u visokom stupnju realizacije. Uprava za ljudske resurse zadržat će planske, organizacijske i nadzorne funkcije, Uprava za personalne poslove Glavnog stožera Oružanih snaga osim provedbenog planiranja utvrđivat će prioritete, temeljne kriterije i zahtjeve te upravljati pojedinačnim karijerama djelatnih vojnih osoba iznad čina pukovnika, dok će Središnjica za upravljanje osobljem pokrivati sve funkcije profesionalnog razvoja svih kategorija vojnog i civilnog osoblja u Oružanim snagama, kao i vojnog osoblja privremeno raspoređenog na službu izvan Republike Hrvatske odnosno izvan Oružanih snaga. U takvom sustavu zapovjednici će imati ključnu ulogu u ocjenjivanju rada pojedinaca i poslovima vezanim uz personalnu potporu i spremnost u postrojbi. U tom smislu izvršene su potrebne izmjene u Zakonu o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske te donesena Odluka za odabir i raspoređivanje djelatnih vojnih osoba i Odluka o prijenosu nadležnosti u jedinstvenom sustavu upravljanja osobljem.

Izrađene su i odobrene upute nužne za implementaciju jedinstvenog sustava upravljanja osobljem.

U skladu s mogućnostima nastavljen je rad na Projektu povećanja životnog standarda osoblja s ciljem povećanja kvalitete življenja osoblja.

Razradili su se planovi aktivnog odmora, rehabilitacije i resocijalizacije povratnika iz međunarodnih mirovnih operacija i misija te programi potpore njihovim obiteljima u obliku svakodnevnih aktivnosti. U tijeku je izrada Naputka za pripreme i potporu obiteljima sudionika međunarodnih mirovnih operacija te pripreme za provedbu ispitivanja zadovoljstva kvalitetom življenja.

Izrađena je Doktrina upravljanja ljudskim resursima koja će se nakon usvajanja Vojne doktrine uputiti u proceduru odobravanja, tiskanja i distribucije.

Projektom uspostave sustava rotacija na dužnostima osigurati će s jedne strane kontinuitet u obnašanju dužnosti, a s druge strane raspoređivanje osoblja u skladu s potrebama službe ili profesionalnim razvojem pojedinca. Ovaj projekt usko je vezan s projektom VSSp-a, a do sada je izrađen model profesionalnog razvoja časnika borbenih rodova te će se prema njemu u nastavku rada na ovom projektu razvijati i ostali modeli (rodovi borbene potpore, službe i struke).

Nastavljen je rad na uspostavi ugovorne pričuve, kao nove kategorije osoblja na službi u Oružanim snagama. Usvojen je koncept, izvršene su zakonske promjene u Zakonu o obrani i Zakonu o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske te je izrađen Nacrt pravilnika o uvjetima i kriterijima za izbor te pravima i obvezama ugovornih pričuvnika.

Dovršeno je razvijanje modela i mehanizama privlačenja osoblja te se osigurava stalnost i jedinstvo promidžbe. Razvija se metodologija praćenja i zadržavanja osoblja, praćenja stanja na tržištu rada i opće dostupnosti i zainteresiranosti pojedinih struka i zvanja, unaprjeđuju se i standardiziraju procedure za iskazivanje potreba za popunom te educiraju provoditelji promidžbe.

Razrada koncepta i uvođenje vojnih specijalista kao nove kategorije osoblja je u tijeku, a u izradi je prijedlog normativnog okvira u Zakonu o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske. Ova kategorija osoblja dobivat će se prevođenjem iz kategorije časnika, dočasnika, vojnika, državnih službenika i namještenika koji posjeduju određena specifična vojna znanje i iskustva stečena tijekom službe, a koja

se ne mogu steći ili razviti izvan Oružanih snaga. S obzirom na specifičnost i novitet, kategorija vojnih specijalista uводит će se postupno.

Nastavljena je realizacija projekata izobrazbe utemeljenih na Konceptu izobrazbe za potrebe Oružanih snaga i Dugoročnom planu razvoja Oružanih snaga 2006. – 2015., a projekt o popuni Oružanih snaga nerazvrstanom pričuvom je završen.

Istraživanje i razvoj

U području Nacionalna sigurnost i obrana provedeni su ljetna škola „Republika Hrvatska i sigurnosno okruženje na početku XXI. stoljeća“ i znanstveni skup „Regionalna sigurnost i multilateralna suradnja – Republika Hrvatska i jugoistok Europe“ te dodatna istraživanja u projektu „Hrvatska vojska i hrvatsko društvo“.

U području Upravljanje resursima i zalihama provedena su „Istraživanje ljudskih resursa i potencijala“. Nastavljen je i projekt „Obnova geomagnetske informacije za potrebe Ministarstva obrane i Oružanih snaga“.

U području Vojna tehnologija i materijali provedena su ispitivanja geokemijskih svojstava okoliša vojnih luka i izrađene geokemijske mape u sklopu projekta „Sigurnost okoliša vojnih luka i zaštita podmorja“, a radilo se i na projektu „Suvremeni sustav podvodne detekcije i mapiranja opasnih sredstava“.

Provedene su i pripreme za uspostavljanje Dodiplomskog studija obrane, „CISCO“ akademije i uvođenje novih načina usvajanja znanja (učenje na daljinu – *e-learning*).

Opremanje i modernizacija

Realizacija projekata redefinirana je u gotovo svim područjima zbog prenamjene financijskih sredstava slijedom smanjenja obrambenog proračuna. Primijenjeno je plansko prolongiranje i/ili odgoda razvoja projekata manjeg prioriteta, gdje je to moguće. Prioriteti u financiranju projekata određuju se sukladno zahtjevima Ciljeva snaga te ispunjavanju temeljnih misija i zadaća Oružanih snaga.

Početkom 2009. potpisan je okvirni ugovor s tvrtkom „Đuro Đaković – Specijalna vozila“ za proizvodnju baznih oklopnih vozila i naoružanja i specijalne opreme (NSO).

Potpisana je Dopuna 2 osnovnog Ugovora o proizvodnji baznih oklopnih vozila projekta borbenih oklopnih vozila kojom je uvedena fazna realizacija proizvodnje baznih vozila.

U skladu s provedbenim planom opremanja završena je taktička studija „Nebojna motorna i priključna vozila Oružanih snaga“ koja je temeljni dokument za pokretanje postupaka nabave prometnih sredstava. Definirani su taktičko-tehnički zahtjevi za taktička vozila s protuminskom i protubalističkom zaštitom prema NATO normama. Nabavljen je dio nebojnih vozila u sklopu realizacije provedbe međunarodnih vojnih vježbi u skladu s odobrenim financijskim sredstvima.

U 2009. godini nastavilo se s prikupljanjem dodatnih informacija od ponuđača koji su se već ranije odazvali na zahtjev za informacijama glede zamjenskog borbenog zrakoplova te izradom Studije izvodivosti. Proučavanje dostavljenih informacija od svih ponuđača nastaviti će se u 2010. godini.

Završena su modelska ispitivanja i konačna inačica predprojektne dokumentacije za obalni ophodni brod. Na temelju njih izrađene su tehničke specifikacije te je dovršen prijedlog natječajne dokumentacije koji omogućuje pokretanje natječaja za izradu glavnog projekta i gradnju prvog broda.

Nastavljen je rad na realizaciji nabave opreme za postojeće projekte u vezi elektroničkog izviđanja i ratovanja te izvidničkih sposobnosti.

Izgrađena je informatička infrastruktura za uspostavu pune operative uvezanosti u sustav NS WAN. Republika Hrvatska stvorila je sve potrebne uvjete za uvezivanje u NS WAN te su u tome smislu građevinski uređeni prostori u vojarni Croatia i zgrada TIGAR na Trgu kralja Petra Krešimira IV. u Zagrebu. Obavljena su TEMPEST mjerenja (mjerenja kojima se utvrđuje elektromagnetska i druga vrsta zračenja navedenih prostora) te je utvrđeno da zadovoljavaju uvjete za instaliranje i rad s navedenom opremom.

Projekt NATINADS pokrenut je 2009. godine, a cilj mu je uvezivanje hrvatskog sustava za nadzor zračnog prostora u NATO sustav NATINADS i dostizanje punih operativnih sposobnosti deklariranih snaga Republike Hrvatske/Oružanih snaga u NATO sustavu zračne obrane.

Provedbom opremanja operativnih središta, provedbom odgovarajuće obuke osoblja te uz sufinanciranje Saveznika osigurane su inicijalne sposobnosti za provedbu nazora zračnog prostora Republike Hrvatske u sklopu sustava NATINADS.

Tijekom 2009. godine zadržan je trend razvoja i ulaganja u modernizaciju informacijsko-komunikacijske softversko-hardverske infrastrukture. Osim toga, od velike je važnosti i održavanje postojećeg poslovnog sustava za potrebe potpore

poslovnih procesa financija i proračuna u sklopu kojeg se kontinuirano rade manje preinake, poboljšanja, usklađivanja i razvoj pojedinih modulskih cjelina.

4. INTEGRACIJA U NATO

Nakon okončanja pristupnih razgovora, u srpnju 2008. godine u Bruxellesu uslijedilo je potpisivanje Protokola o proširenju Sjevernoatlantskog ugovora na Republiku Hrvatsku. Ovime je istovremeno započeo proces ratifikacije Protokola u nacionalnim parlamentima država članica Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora (NATO-a). Republika Hrvatska je postala punopravna članica NATO saveza aktom polaganja svog ratifikacijskog dokumenta kod depozitara.

Nakon ulaska u članstvo Republika Hrvatska je nastavila s procesom integracije. Republika Hrvatska je pozvana da pristupi i pravnoj stečevini NATO-a odnosno da postane strankom u određenim međunarodnim ugovorima i sporazumima. Istovremeno su napuštene ili preoblikovane aktivnosti i mehanizmi koji su se koristili u okviru Partnerstva za mir (Individualni partnerski program (*Individual Partnership Programme* – IPP), Proces planiranja i raščlambe (*Planning and Review Process* – PARP), Partnerski ciljevi (*Partneship Goals* – PG) te Godišnji nacionalni program (*Annual National Programme* – ANP).

Proces pune integracije novih članica NATO-a je sveobuhvatan i dugotrajan proces koji će i od Republike Hrvatske iziskivati, osim dosad uloženih, i daljnje značajne napore i prilagodbe u svim područjima rada u obrambenom sustavu. Proces integracije provodi se postupno i Republika Hrvatska već ulaže značajne napore kako u razvoju infrastrukture tako i procesa u obrambenom sustavu s ciljem postizanja pune interoperabilnosti.

Republika Hrvatska započela je sa sudjelovanjem u NATO-ovom sustavu obrambenog planiranja u kojem su Ciljevi snaga (*Force Goals* – FG) i njihova implementacija najznačajniji dio, jer se njima dugoročno utvrđuje doprinos koji Republika Hrvatska može dati Savezu svojim obrambenim sposobnostima. U 2008. godini usvojeni paket od 50 partnerskih ciljeva na čije se ostvarenje Republika Hrvatska obvezala tijekom idućih deset godina, pretvoren je u paket Ciljeva snaga koji dugoročno usmjerava razvoj sposobnosti Oružanih snaga.

Potkraj rujna 2009. godine započelo je s radom Međuresorno povjerenstvo za NATO, koje je Vlada Republike Hrvatske osnovala radi sveobuhvatnog i koherentnog koordiniranja konkretnih aktivnosti povezanih s članstvom Republike Hrvatske u NATO-u.

Unutar Povjerenstva osnovan je Savjet međuresornog povjerenstva za NATO. Savjet raspravlja aktualne NATO teme i o njima donosi zaključke vodeći računa o njihovoj usklađenosti s ostalim komponentama vanjske politike, prije svega s EU dimenzijom i bilateralnim odnosima s drugim državama.

Proces integriranja u sustav NATO-a uvjetovan je između ostalog i povezivanjem nacionalnog informacijskog sustava s NATO-ovim sustavom, zbog čega je započelo uvođenje pristupa NATO-ovoj mreži za kolanje dokumenata što predstavlja nacionalnu obvezu visokog prioriteta.

U Ministarstvu obrane ustrojen je Podregistar za unutarnju distribuciju i prijevoz klasificiranih podataka NATO-a i EU-a. U skladu s prihvaćenim sigurnosnim standardima Republike Hrvatske i NATO-a i EU-a, definiranim potpisivanjem sigurnosnih sporazuma, Republike Hrvatska i NATO i EU razmjenjuju informacije i dokumente preko sustava Središnjeg registra–podregistara. Podregistar Ministarstva obrane uz prijam, pohranu i distribuciju dokumenata svih stupnjeva tajnosti u komunikaciji s NATO-om i EU-om provodi i odgovara za ustroj sigurnosnih standarda koje je Republika Hrvatska preuzela potpisivanjem sigurnosnih sporazuma s NATO-om i EU-om. Podregistar Ministarstva obrane za potrebe Republike Hrvatske organizira prijevoz klasificiranih podataka između NATO-a i Središnjeg registra Ureda Vijeća za nacionalnu sigurnost. Tako je ustrojena vojna teklička služba. Stručni nadzor iz NATO-a u studenome 2009. godine istaknuo je zadovoljstvo s postignutim standardima. U predstojećem razdoblju preostaje certificiranje vojne tekličke službe i usvajanje potrebnih propisa nakon uvođenja NATO-ovih informacijsko-komunikacijskih sustava za prijenos klasificiranih dokumenata.

U području nadzora i zaštite zračnog prostora provelo se uvezivanje hrvatskog sustava u NATO-ov integrirani sustav protuzračne obrane (NATINADS).

Proces implementacije Ciljeva snaga nametnuo je potrebu za intenzivnijom uporabom i uvođenjem NATO normi u sustav Ministarstva obrane i Oružanih snaga.

Do kraja 2009. godine usvojeno je 96 hrvatskih vojnih normi (HRVN). Usvojen

je novi Pravilnik o normizaciji u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama (Narodne novine, broj 153/09) kojim je regulirano sudjelovanje u sustavu normizacije NATO-a.

Predloženo je usvajanje HRVN STANAG 4107 „Međusobno priznavanje državnog osiguranja kvalitete i korištenje savezničkih publikacija o osiguranju kvalitete“ u procesima nabave i opremanja Oružanih snaga naoružanjem i vojnom opremom iz inozemstva te izvoza sredstava proizvedenih u Republici Hrvatskoj, čijom implementacijom će se postići kompatibilnost s NATO sustavom u procesu nabave i opremanja materijalnim sredstvima.

Intenziviran je rad na implementaciji NATO sustava kodifikacije. Započelo je testiranje kodifikacijskog programa Ministarstva obrane na kompatibilnost sa STANAG-om 3050 ACodP-1, koje se provodi u suradnji s partnerima iz NATO-a, a dovršetkom navedenoga postići će se puna operativna sposobnost na području NATO sustava kodifikacije.

Na razini Oružanih snaga оформljen je Integracijski tim koji je na strateškoj razini planirao i koordinirao aktivnosti s ACT (*Allied Command Transformation* – Savezničko zapovjedništvo za transformaciju), a za aktivnosti na operativnoj i taktičkoj razini pregovarao sa JFC-om Napulj (*Joint Force Command Naples* – Združeno zapovjedništvo snaga Napulj).

S ACT-om su provedene dvije integracijske konferencije. Na konferencijama su uz predstavnike NATO zapovjedništava, sudjelovali i predstavnici SAD-a, Poljske, Mađarske, Slovenije i Njemačke. Tijekom konferencija ustanovljeno je da su područja upravljanja osobljem i opremanja ključna za dostizanje NATO operativnih sposobnosti te da u njih treba uložiti dodatne napore.

Ulaskom u punopravno članstvo Republici Hrvatskoj omogućeno je i aktivno sudjelovanje u institucionalnim strukturama Saveza odnosno u NATO-ovim agencijama, odborima, pododborima i radnim skupinama. Obveza Republike Hrvatske je sudjelovati u donošenju odluka kroz rad odbora. Sudjelovanje u radu odbora nužno je i zbog razvoja i dostizanja sposobnosti ili zahtjeva iz operacija. U suradnji s nacionalnim predstavništvima u Bruxellesu i Norfolku izvršena je raščlamba sudjelovanja Republike Hrvatske u radu odbora. Raščlanjeno je više od 300 odbora koji su podijeljeni u četiri razine prema prioritetima i sukladno tome određeni oni u kojima ćemo sudjelovati sa svojim predstavnicima. Rad ostalih odbora pratit će se sustavno kroz dokumentaciju i uključivanje po potrebi. Također,

pristupanje NATO-u Republici Hrvatskoj otvara mogućnost da prema svojim nacionalnim interesima i mogućnostima sudjeluje u mnogobrojnim zajedničkim programima NATO-a.

Ostvarena međunarodna vojna suradnja bila je u funkciji razvoja sustava obrane s ciljem dostizanja potrebne razine interoperabilnosti i kompatibilnosti s članicama NATO-a.

Cjelokupni sustav školstva, razvoj doktrina te intenzivna obuka bili su usmjereni na potporu punoj integraciji Oružanih snaga u NATO. Nastavljen je rad na definiranju sustavnog pristupa izobrazbi usklađivanjem našeg sustava vojne izobrazbe s dokumentima NATO-a u području obuke i školovanja.

Doktrinarni dokumenti koji su se razvijali u Oružanim snagama kompatibilni su s odgovarajućim NATO dokumentima te daju povoljne temelje za uspješnu i brzu integraciju u NATO.

Posebnu vrijednost predstavljaju međunarodne vojne vježbe tijekom kojih je intenzivirana razmjena iskustava među sudionicima, simuliran rad pojedinaca i postrojbi u međunarodnom okružju u sklopu međunarodnih stožera i postrojbi čime se ostvaruje značajan pomak na individualnom i postrojbenom planu u smislu ostvarivanja interoperabilnosti sa snagama NATO-a.

Sve provedene vježbe u Oružanim snagama bile su u potpori razvoja odgovarajućeg spektra sposobnosti zacrtanog Dugoročnim planom razvoja Oružanih snaga 2006. – 2015. i implementacije Ciljeva snaga te dostizanja zahtijevane interoperabilnosti i kompatibilnosti s NATO-om. U tom cilju u HKoV-u je započeto usklađivanje procesa planiranja, provedbe i analize vježbi s NATO direktivom za vježbe odnosno novom Uputom o vojnim vježbama u Oružanim snagama.

Sudjelovanje u međunarodnim mirovnim operacijama i naročito NATO vođenim operacijama iskorišteno je za poboljšavanje interoperabilnosti sa saveznicima i razvijanja mogućnosti djelovanja u međunarodnim okružjima putem sustava naučenih lekcija.

U području vojne obavještajne potpore započeo je proces usvajanja doktrinarnih načela rada koja su usklađena s NATO-ovim, a temeljna interoperabilnost s članicama NATO-a postignuta je i prije prijema Republike Hrvatske u NATO. Nakon prijema nastavljena je implementacija NATO normi koje omogućuju razmjenu informacija među članicama uz potrebnu razinu informacijske

sigurnosti. Ulaskom u članstvo NATO-a, Republika Hrvatska je preuzela i provodi obveze proistekle iz članstva, a vezano uz protuobavještajnu i sigurnosnu potporu aktivnostima i ciljevima NATO-a.

Primjena doktrinarnih načela i podređenih normi NATO-a omogućila je nesmetano i ubrzano uvođenje u uporabu suvremenih komunikacijskih sustava NATO-a za razmjenu obavještajnih informacija i proizvoda među članicama Saveza, čime je značajno poboljšana pravodobnost i kvaliteta obavještajne potpore donositeljima odluka u području obrambene sigurnosti, osobito u području potpore sudjelovanju Republike Hrvatske u višenacionalnim operacijama. U svrhu nastavka i intenziviranja primjene savezničkih normi, predstavnici Ministarstva obrane iz vojno-obavještajnog područja sudjeluju u radu NATO-ovih odbora i radnih skupina.

U studenome 2009. godine u Dubrovniku, Republika Hrvatska bila je domaćin 22. skupu ravnatelja (*Board of Directors – BOD*) NATO BICES (*Battlefield Information Collection and Exploitation Systems*) agencije, u čijem radu su sudjelovala 73 predstavnika zemalja članica agencije BICES, djelatnika agencije BICES i organizacija uključenih u funkcioniranje agencije.

U području inspekcijskih poslova provedene su pripreme za nadzor provedbe obveza nastalih stupanjem Republike Hrvatske u punopravno članstvo NATO-a. Inspektorat obrane osposobljava se za provedbu nadzora realizacije Ciljeva snaga, realizacije projekata te nadzora aktivnosti u NATO funkcionalnim područjima (protuzračna obrana, komunikacijsko-informacijski sustavi i dr.).

U području informiranja i odnosa s javnošću naglasak je stavljen na prikupljanje iskustava iz tog područja od drugih zemalja članica NATO-a, dok su se iskustva Republike Hrvatske iz procesa pristupa Savezu nastojala prenijeti zainteresiranim zemljama u regiji (posebno Bosna i Hercegovina i Crna Gora). Nastavljene su aktivnosti na informiranju javnosti o NATO-u posebice u pogledu ostvarenog punopravnog članstva u NATO-u.

5. MEĐURESORNA SURADNJA

Zadaće u obrambenom sustavu zbog svoje kompleksnosti i implikacija koje imaju za sustav nacionalne sigurnosti posebno upućuju na potrebu za intenzivnom i kvalitetnom međuresornom suradnjom.

Međuresorna suradnja u 2009. godini pojačana je na svim područjima i razinama, a obuhvaćala je kako sudjelovanje drugih državnih tijela u aktivnostima obrambenog sustava tako i sudjelovanje Oružanih snaga u određenim aktivnostima u potpori drugim državnim tijelima. U cilju kvalitetne i učinkovite realizacije kratkoročnih i dugoročnih aktivnosti nastavljena je dosadašnja praksa održavanja međuresornih sastanaka, koordinacija, provedbe aktivnosti i predlaganja novih inicijativa.

Međuresorna suradnja vezano uz doprinos međunarodnim mirovnim operacijama provodi se od 2007. godine u okviru Međuresornog radnog tijela za koordinaciju doprinosa Republike Hrvatske u mirovnim operacijama.

Ovo tijelo je institucionalizirani oblik međuresorne suradnje nastalo kao rezultat potrebe da se odgovori na zahtjeve koji proizlaze iz povećanog broja operacija i misija u kojima Republika Hrvatska sudjeluje te promjena u njihovu sadržaju i prirodi. Ovim putem ostvaruje se bolja unutardržavna koordinacija te usklađen i učinkovit nastup prema drugim državama i međunarodnim organizacijama. Održano je pet sastanaka ovog radnog tijela na kojima se razmatraju i razmjenjuju informacije i stavovi te se predlažu, pripremaju i usmjeravaju aktivnosti u provedbi postavljenih ciljeva.

Međuresorna koordinacija inicirala je izradu dokumenta „Polazne osnove za izradu strategije sudjelovanja Republike Hrvatske u međunarodnim mirovnim operacijama“, kao jedinstvenog dokumenta na nacionalnoj razini koji bi trebao dugoročno usmjeriti uključenost državne uprave i drugih nacionalnih entiteta u mirovnim misijama i operacijama UN-a, EU-a i NATO-a.

Međuresornom radnom tijelu u dva je navrata prezentiran rad i mogućnosti Obučnog središta za međunarodne mirovne operacije u vojarni „Vitez Damir Martić“ u Rakitju. Ministarstvo obrane članicama nudi sudjelovanje na redovitim tečajevima u navedenom središtu. U rujnu 2009. godine održan je četverodnevni „Tečaj za pravosudne dužnosnike i djelatnike Ministarstva pravosuđa – Osnove operacija potpore miru“.

U povodu obilježavanja desete obljetnice sudjelovanja Republike Hrvatske u međunarodnim mirovnim operacijama i misijama Ministarstvo obrane, kao nositelj, te u suradnji s Ministarstvom vanjskih poslova i europskih integracija i Ministarstvom unutarnjih poslova organiziralo je međunarodnu konferenciju pod nazivom „Odgovornost i djelovanje: Izgrađujući sigurniji svijet“ koja je održana u listopadu

2009. godine na HVU u Zagrebu. Konferenciji su nazočili najviši dužnosnici Republike Hrvatske, predstavnici NATO-a, EU-a i UN-a, predstavnici diplomatskog i vojno-diplomatskog zbora u Republici Hrvatskoj te ugledni međunarodni gosti.

Provodile su se koordinacijske aktivnosti Ministarstva obrane i Ministarstva unutarnjih poslova s ciljem uključivanja kombiniranih policijsko-vojnih postrojbi tipa POMLT-ova u NATO-ovoj obučnoj misiji u Afganistanu (NATO Training Mission Afganistan – NTM-A).

Djelatnici Ministarstva obrane aktivno su sudjelovali u radu tehničkih odbora koji djeluju u organizaciji Hrvatskog zavoda za norme te sudjeluju u izradi prijedloga za prihvaćanje i donošenje hrvatskih normi iz područja osiguranja kvalitete, ocjenjivanja sukladnosti, akreditacije i zaštite okoliša. Posebno se ističe suradnja s Hrvatskim zavodom za norme, Hrvatskim zavodom za mjeriteljstvo i Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo.

U području poslova unutarnje financijske kontrole u javnom sektoru ostvarena je intenzivna suradnja Ministarstva obrane s Ministarstvom financija u provedbi planova implementacije sustava unutarnjih financijskih kontrola i predpristupnih pregovora u poglavlju 32. Financijski nadzor, kroz mentorstva, edukacije, certificiranje, operativne projekte, zajedničke pilot revizije s drugim institucijama javne uprave.

Unutarnji revizori Ministarstva obrane postali su članovi HIIR-a – Hrvatskog instituta internih revizora i Međunarodnog instituta internih revizora kao i Vijeća unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, tijela zaduženog za implementaciju sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske.

U okviru zakonskih mjerodavnosti, vezano uz vojno-sigurnosne i obavještajne poslove, ostvarena je suradnja Vojne sigurnosno-obavještajne agencije (VSOA) s Državnim odvjetništvom Republike Hrvatske, Ministarstvom vanjskih poslova i europskih integracija, Ministarstvom pravosuđa, Ministarstvom unutarnjih poslova te Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Sigurnosno-obavještajnom agencijom i drugim državnim tijelima.

Suradnja sigurnosno-obavještajnih agencija obuhvaćala je borbu protiv organiziranog kriminala i terorizma, trgovinu oružjem i robom dvojne namjene te provedbu aktivnosti vezanih uz istraživanje i procesuiranje počinitelja ratnih zločina. Nastavljena je koordinacija između sigurnosno-obavještajnih agencija, Ureda Vijeća

za nacionalnu sigurnost i drugih nadležnih državnih tijela u cilju zajedničkog i usklađenog postupanja.

Ostvarena je suradnja, na razini razmjene podataka i koordiniranog postupanja, na predmetima vezanim uz borbu protiv organiziranog kriminala i korupcije te borbe protiv terorizma.

U području prikupljanja podataka o ratnim zločinima, vojni sigurnosno-obavještajni sustav davao je potporu Ministarstvu pravosuđa odnosno postupanjima po zahtjevima nadležne uprave za suradnju s Međunarodnim kaznenim sudom za bivšu Jugoslaviju (MKSJ).

Dio redovite suradnje odvija se i putem Savjeta za koordinaciju sigurnosno-obavještajnih agencija.

Međuresorna suradnja odvija se u radu „Međuresorne radne skupine za praćenje nacionalne provedbe Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 1373/2001 o suzbijanju terorizma“ i Nacionalnog povjerenstva za sprječavanje širenja oružja za masovno uništenje te novoformirane radne skupine čija je zadaća izrada analize postojećeg stanja ugroza telekomunikacijskih i informacijskih sustava u Republici Hrvatskoj.

Međuresorna suradnja uspješno se odvijala i kroz koordinaciju aktivnosti u organizaciji i provedbi vojnih vježbi i međunarodnih konferencija u Republici Hrvatskoj. Kontinuirana suradnja između Ministarstva obrane i ostalih tijela državne uprave posebno dolazi do izražaja prilikom provođenja vojnih vježbi, kao i kroz aktivno sudjelovanje u informiranju javnosti.

U području istraživanja i razvoja nastavljena je dobra suradnja Ministarstva obrane s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa te s gotovo svim relevantnim znanstvenim i visokoškolskim ustanovama u Republici Hrvatskoj, među kojima je potrebno posebno naglasiti Institut „Ruđer Bošković“, Institut „Ivo Pilar“, Sveučilište u Zagrebu, Brodarski institut, Fakultet elektronike i računarstva te Fakultet političkih znanosti. U suradnji s navedenim institucijama realiziran je najveći broj znanstvenih projekata.

Međuresorna suradnja intenzivno se odvijala i na razini grana i ustrojstvenih jedinica Oružanih snaga u obliku izrade konkretnih projekata te provedbe mjera i aktivnosti čime je dan značajan doprinos ostvarivanju misija i zadaća Oružanih snaga te razvoju međuresorne suradnje.

Na granskoj razini Oružanih snaga provođene su aktivnosti suradnje kroz rad više povjerenstava, tijela i odbora za realizaciju raznih projekata na području komunikacijskih i informacijskih sustava, ostvarena je intenzivna suradnja s Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi, Državnom upravom za zaštitu i spašavanje, Hrvatskom gorskom službom spašavanja te Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti kroz pripremu i izvršavanje Misije IV (Pomoći civilnim institucijama).

Uspješno se razvija suradnja Zapovjedno-operativnog središta Glavnog stožera Oružanih snaga s Državnom upravom za zaštitu i spašavanje i Ravnateljstvom policije Ministarstva unutarnjih poslova u područjima razmjene podataka, izvješćivanja i edukacije. Dogovorena je metodologija razmjene informacija i izvješćivanja.

U području svoje nadležnosti Vojna policija surađivala je s Ministarstvom unutarnjih poslova, Ministarstvom pravosuđa, Državnim odvjetništvom Republike Hrvatske, Uredom za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta i nadležnim sudovima.

6. UPRAVLJANJE OBRANOM

6.1. Konceptualna i pravna uređenost obrambenog sustava

Konceptualno i pravno obrambeni sustav Republike Hrvatske uređen je Ustavom Republike Hrvatske, Strategijom nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske i Strategijom obrane Republike Hrvatske te Zakonom o obrani, Zakonom o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske, Zakonom o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, policije, civilne zaštite te državnih službenika i namještenika u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu, Zakonom o proizvodnji, remontu i prometu naoružanja i vojne opreme te nizom drugih zakonskih i podzakonskih propisa koji se u pojedinim odredbama odnose na funkcioniranje obrambenog sustava.

Budući da smo u Ustavu Republike Hrvatske utvrdili postojanje mogućih ograničenja u svezi s daljnjim razvojem i izvršavanjem novih misija i zadaća Oružanih snaga, izrađen je odgovarajući prijedlog ustavnih izmjena u dijelu koji uređuje obrambeno ustrojstvo i definira ulogu Oružanih snaga.

Nakon usvajanja predloženih promjena Ustava Republike Hrvatske u novom Zakonu o obrani detaljnije će se urediti cjelokupni obrambeni sustav u skladu s dostignutim stupnjem razvoja i novim okolnostima koje su nastale pristupanjem Republike Hrvatske NATO-u.

Obrambeni sustav Republike Hrvatske uređuju i međunarodni ugovori, sporazumi, tehnički dogovori i drugi akti koji se donose u području obrambene i vojne suradnje s drugim državama i međunarodnim organizacijama, prvenstveno s državama članicama NATO-a.

U 2009. godini nastavljena je analiza i prilagodba pravnih i drugih akata koji uređuju obrambeni sustav Republike Hrvatske. Analizom su obuhvaćeni i strateški dokumenti i međunarodni sporazumi. Prilagodba propisa provedena je donošenjem odgovarajućih izmjena i dopuna zakona i podzakonskih propisa iz područja obrane, kao i iz drugih područja koja se djelomično odnose i na obrambeni sustav.

Od zakonskih propisa koji uređuju obrambeni sustav tijekom 2009. godine doneseni su: Zakon o izmjenama Zakona o obrani (Narodne novine, broj 153/09), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 88/09 i 124/09).

Donesen je niz podzakonskih akata kojima se poboljšala unutarnja regulacija procesa i uređivale nadležnosti te rad u područjima obrambenog sustava.

Popis uredbi, pravilnika i odluka donesenih tijekom 2009. godine nalazi se u Dodatku ovoga Izvješća.

6.2. Međunarodna obrambena suradnja

Hrvatski doprinos međunarodnoj sigurnosti u najvećoj se mjeri realizira kroz međunarodnu obrambenu suradnju u jačanju uzajamnog povjerenja i dobrosusjedskih odnosa sa zemljama u regiji. Obrambene strukture bile su uključene u niz aktivnosti međunarodne suradnje na područjima borbe protiv terorizma i širenja oružja za masovno uništenje, nadzora naoružanja i mehanizama kooperativne sigurnosti, upravljanja sigurnošću granica s naglaskom na članstvo i sudjelovanje u nizu regionalnih sigurnosnih i obrambenih inicijativa međunarodne zajednice na području jugoistočne i srednje Europe i Mediterana.

6.2.1. Bilateralna obrambena suradnja

Planirana bilateralna obrambena suradnja za 2009. godinu sadržavala je 1063 aktivnosti.

Najznačajniji bilateralni partneri bile su članice NATO-a (poglavito Sjedinjene Američke Države) i susjedne zemlje s kojima je i ostvaren najveći dio bilateralne obrambene suradnje. U skladu s planom bilateralne suradnje, ostvarena je suradnja s ukupno 39 država i vojno-diplomatskim zborom akreditiranim u Republici Hrvatskoj. Realizacija aktivnosti bilateralne suradnje odvijala se u skladu s ograničenim proračunskim mogućnostima i u dogovoru s bilateralnim partnerima. Provedene aktivnosti odabrane su prema kriteriju korisnosti za sustav, koje su u izravnoj vezi s razvojem sposobnosti Oružanih snaga, koje su u uskoj vezi s operacijama, preuzetim savezničkim obvezama, sa Zajedničkom sigurnosnom i obrambenom politikom EU-a te aktivnosti vezane za nacionalnu sigurnost Republike Hrvatske.

Po opsegu i razvijenosti suradnje SAD je i nadalje najvažniji partner (173 planirane i 103 provedene aktivnosti). Suradnja se odvijala u različitim oblicima: razmjena iskustava iz područja obrambene i sigurnosne politike, zajedničke vojne vježbe, posjeti stranih ratnih brodova, izobrazba i obuka, susreti na dužnosničkim i ekspertnim razinama te vojno-tehnička suradnja.

Ostvaren je veći broj susreta na visokoj razini u Republici Hrvatskoj i bilateralnih posjeta predstavnika Ministarstva obrane inozemnim partnerima, uključujući i bilateralne sastanke na marginama multilateralnih skupova.

Potpisana su dva sporazuma i to o suradnji na području obrane i izobrazbe između ministarstava obrane Republike Hrvatske i Republike Mađarske.

Vojno-diplomatski zbor u Republici Hrvatskoj potkraj 2009. godine imao je 34 akreditirana vojna izaslanika, jednog zamjenika vojnog izaslanika i šest pomoćnika vojnih izaslanika. U Republici Hrvatskoj je sjedište 19 vojno-diplomatskih predstavništava s ukupno 22 vojna izaslanika, dok 12 vojnih izaslanika pokriva Republiku Hrvatsku iz drugih zemalja (Austrije, Mađarske, Bosne i Hercegovine, Poljske, Italije i Velike Britanije). U skladu s promjenama u prioritetima međunarodne vojne suradnje zemalja članica NATO-a nastalim ulaskom Republike Hrvatske u NATO, došlo je i do promjena u akreditiranju vojnih izaslanika pojedinih zemalja. Tijekom 2009. godine ured vojnog izaslanika zatvorila je Slovačka, Bosna i Hercegovina je otvorila ured, Litva je suakreditirala vojnog izaslanika iz Poljske, a

Nizozemska je preselila ured u Bosnu i Hercegovinu iz koje će suakreditacijom nadalje pokrivati Republiku Hrvatsku.

6.2.2. Multilateralna obrambena suradnja

Kroz multilateralne obrambene aktivnosti Republika Hrvatska, sukladno vanjskopolitičkim odrednicama, aktivno sudjeluje u radu međunarodnih organizacija i regionalnih inicijativa od značaja za Republiku Hrvatsku, posebice u UN-u, EU-u, NATO-u, Organizaciji za europsku sigurnost i suradnju (OESS), RACVIAC – Regionalni centar za pomoć u verifikaciji i provedbi kontrole naoružanja, Inicijativi ministara obrane jugoistočne Europe (SEDM – *South East European Defence Ministerial*), SEEC-a (*South East European Clearinghouse*), Kvadrilaterali i Jadransko-mediteranskoj orijentaciji.

Europska unija

Republika Hrvatska je nastavila s aktivnim angažmanom i praćenjem razvoja Zajedničke sigurnosne i obrambene politike (*Common Security and Defence Policy – CSDP*) s posebnim naglaskom na sudjelovanje u EU operacijama i nastavkom priprema za sudjelovanje Oružanih snaga u konceptu EUBG.

Tijekom češkog i švedskog presjedanja civilni i vojni predstavnici Ministarstva obrane nastavili su sa sudjelovanjem na sastancima EU-Trojke s državama kandidatkinjama za članstvo u EU-u i državama članicama NATO-a koje nisu članice EU-a (Albanija, Island, Norveška, Hrvatska, Makedonija, Turska) održanima u Pragu u ožujku, u Bruxellesu u svibnju i studenome te u Göteborgu u rujnu). Vojni predstavnik Oružanih snaga pri Sjevernoatlantskom savezu sudjelovao je na sastancima Vojnog odbora EU-a (*European Union Military Committee – EUMC*). S obzirom na odluku Hrvatskog sabora o sudjelovanju u mirovnoj operaciji EU-a u vodama Somalije (ATALANTA), hrvatski predstavnik također je nazočio sastancima Političko-sigurnosnog odbora (*Political and Security Committee – PSC*) kada se radilo o provedbi operacija EU-a.

U lipnju 2009. godine završilo je hrvatsko sudjelovanje u trećem ciklusu programa obuke za CSDP. Na razini Ministarstva obrane i Oružanih snaga nastavljene su aktivnosti vezane uz informiranje i obuku djelatnika o CSDP-u.

Ujedinjeni narodi

U prosincu 2009. donesena je odluka Hrvatskog sabora o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga u mirovnim misijama UN-a u 2010. i 2011. godini, prema kojoj je predložen nastavak sudjelovanja u osam mirovnih misija UN-a, s najviše 143 pripadnika Oružanih snaga.

Glede sudjelovanja u mirovnoj misiji UN-a na Golanskoj visoravni potpisan je Memorandum o suglasnosti između ministarstava obrane Republike Hrvatske i Republike Austrije o sudjelovanju hrvatskog kontingenta u promatračkim snagama.

U prosincu 2009. godine potpisan je Memorandum o suglasnosti između Vlade Republike Hrvatske i UN-a u svezi s doprinosom sredstvima promatračkih snaga Ujedinjenih naroda za razdvajanje (UNDOF).

Organizacija za europsku sigurnost i suradnju (OESS)

Republika Hrvatska je aktivno sudjelovala u radu OESS-a, sigurnosne organizacije koja okuplja 56 zemalja Europe, Središnje Azije i Sjeverne Amerike te predstavlja primarni instrument ranog upozoravanja, prevencije konflikta i kriznog upravljanja u regiji. U proteklom razdoblju naglasak je bio na implementaciji sadržaja multilateralne suradnje u okviru OESS-ove političko-vojne dimenzije, prvenstveno sudjelovanjem u radu Foruma za sigurnosnu suradnju i njegovih radnih skupina, praćenjem rada ostalih konferencija i sastanaka uz izvješćivanje i analitiku te godišnju razmjenu informacija. U okviru Foruma za sigurnosnu suradnju naglasak je bio na praćenju primjene i raspravi o novim mjerama za izgradnju povjerenja i sigurnosti, kratkom i lakom naoružanju i skladištenju konvencionalnog streljiva, Kodeksu ponašanja i Sporazumu o konvencionalnim snagama u Europi, Rezoluciji Vijeća sigurnosti UN-a 1540 te ruskoj inicijativi za reviziju Bečkog dokumenta. Nastavljene su aktivnosti u okviru kontrole naoružanja i sudjelovanju u provedbi sporazuma te u tom okviru prvenstveno implementacije sporazuma Otvoreno nebo i Subregionalnog sporazuma o kontroli naoružanja. Republika Hrvatska sudjeluje na sastancima NATO Caucusa.

Regionalne inicijative

U skladu s utvrđenim prioritetima i smjernicama Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija Republika Hrvatska djeluje u okvirima regionalnih inicijativa, organizacija i foruma kao aktivni član, sudjelujući u njihovu radu, ili ima status promatrača.

Kvadrilateral – MLF (Multinational Land Force), Talijanska Republika

U okviru Kvadrilaterale, čija je Republika Hrvatska članica od 2000. godine, za Ministarstvo obrane najznačajniji je njezin obrambeni segment – MLF brigada, zajednička vojna postrojba Italije, Mađarske i Slovenije, u kojem Republika Hrvatska ima promatrački status od 2002. godine. Republika Hrvatska i Talijanska Republika sklopile su Tehnički sporazum kojim se definiraju status i obveze hrvatskog časnika za vezu u Zapovjedništvu MLF-a te je potkraj 2009. godine časnik Oružanih snaga upućen na tu dužnost. Predstavnici Ministarstva obrane i Oružanih snaga sudjelovali su na bilateralnim i multilateralnim sastancima, kao i u obučnim aktivnostima MLF-a. Vođeni su razgovori oko moguće opcije hrvatskog doprinosa MLF-u te se očekuje definiranje stavova o modalitetu sudjelovanja, kao i suradnja u većem spektru.

Forum ministara obrane zemalja jugoistočne Europe (SEDM)

Članstvom u SEDM-u od 2000. godine Republika Hrvatska sudjeluje u projektima: SEESIM – South East European Simulation Network – uspostava Simulacijske mreže za jugoistočnu Europu; SEMEC – provedba aktivnosti iz područja vojnog obrazovanja; CBSC – projekt vojno-civilne potpore neširenju oružja za masovno uništavanje, kontroli granica i borbi protiv terorizma.

Zasjedanje ministara obrane zemalja jugoistočne Europe, održano u Sofiji 21. listopada 2009., obilježilo je primanje dviju novih zemalja u članstvo SEDM-a (Srbija i Crna Gora), kao i primanje Bosne i Hercegovine u status promatrača u vojnu komponentu SEDM-a. Predstavnici zemalja članica SEDM-a potpisali su Sporazum o koordinacijskom odboru Foruma ministara obrane zemalja jugoistočne Europe.

S ulaskom Srbije i Crne Gore u punopravno članstvo SEDM-a inicijativa broji ukupno 14 članica.

South East Europe Clearinghouse (SEEC)

Republika Hrvatska i dalje aktivno sudjeluje na konferencijama SEEC-a, zalažući se na provedbi konkretnih projekata, prema svojim interesima i mogućnostima. Na sastanku ravnatelja za obrambenu politiku zemalja članica SEEC-a, održanom u listopadu 2009. u Sarajevu, usvojen je prijedlog teksta Zajedničke izjave za povećanje regionalne suradnje kroz regionalne centre na zapadnom Balkanu, kojom se daje prioritet trima regionalnim središtima (Obučno središte za medije u Skopju, Središte za nuklearnu, biološku i kemijsku obranu u Kruševcu i Obučno središte za mirovne operacije u Sarajevu). Izjava je u studenome 2009. u Sarajevu potpisana od strane predstavnika ministarstava obrane zemalja članica SEEC-a (Hrvatska, Albanija, BiH, Makedonija, Crna Gora, Srbija i Slovenija). Potpisivanjem izjave također je otvorena mogućnost suradnje na drugim područjima, kao i mogućnost uspostavljanja novih regionalnih centara, ako za to postoje nacionalni i međunarodni interesi.

Ministarstvo obrane utvrdilo je četiri projekta od posebnog interesa za provedbu međunarodne suradnje (Ronilačko obučno središte, Regionalno središte za obuku službenih pasa vodiča, Projekt vojno-diplomatske izobrazbe i Obučno središte za mirovne operacije).

Jadransko-sredozemna orijentacija

U okviru Jadransko-sredozemne orijentacije Republika Hrvatska uključena je u projekte ADRION i V-RMTC (*Virtual Regional Maritime Traffic Centre*).

Projekt ADRION

Ovaj projekt usmjeren je na jačanje suradnje ratnih mornarica zemalja s izlazom na Jadransko i Jonsko more. Hrvatska ratna mornarica sudjelovala je na dvije međunarodne vojne vježbe. Vježba ADRION 09 – CAX održana je u Grčkoj od 16. do 20. ožujka 2009. Radilo se o simulacijskoj vježbi koja je, osim provjere i poboljšanja interoperabilnosti mornaričkih snaga uključenih u održavanje i nadzor pomorske sigurnosti u Jadranskom i Jonskom moru, bila usmjerena i na uvježbavanje stožera za planiranje i provedbu višenacionalnih pomorskih operacija. Vježba ADRION 09 – LIVEX, održana je u Albaniji od 6. do 13. lipnja 2009. Cilj vježbe bio je provjera i poboljšanje interoperabilnosti mornaričkih snaga uključenih u održavanje i nadzor pomorske sigurnosti u Jadranskom i Jonskom moru.

Projekt V-RMTC

Usmjeren je na jačanje sveukupne sigurnosti u području Sredozemlja i Crnog mora. Usuglašen je Operativni sporazum T-RMN (*Trans-regional Maritime Network*). Od 24. do 27. studenoga 2009., u Italiji, održan je godišnji sastanak predstavnika ratnih mornarica potpisnica V-RMTC sporazuma i T-RMN partnera.

Američko-jadranska povelja

Republika Hrvatska je od 2003. godine članica Američko-jadranske povelje koja je imala važnu ulogu povezivanja i suradnje na području euroatlantskih integracija između Hrvatske, Albanije i Makedonije, a od kraja 2008. godine Bosne i Hercegovine i Crne Gore. Republika Hrvatska je i nakon ulaska u punopravno članstvo u NATO-u nastavila sudjelovati u okviru Povelje smatrajući da regionalni aspekt suradnje u okviru Povelje ima značajnu i nezaobilaznu vrijednost za sigurnost i stabilnost regije jugoistočne Europe. Aktivnim angažmanom u okviru Povelje Republika Hrvatska je nastavila s potporom euroatlantskim aspiracijama u regiji, posebice kroz potporu reformskih procesa kod novih članica Povelje Bosne i Hercegovine i Crne Gore.

RACVIAC – Regionalni centar za pomoć u verifikaciji i provedbi kontrole naoružanja

Međunarodna organizacija RACVIAC – Regionalni centar za pomoć u verifikaciji i provedbi kontrole naoružanja je konkretan pozitivan primjer regionalne suradnje, koja, kroz jačanje mira i stabilnosti u jugoistočnoj Europi, izravno pridonosi ostvarivanju vanjskopolitičkih prioriteta Republike Hrvatske. Republika Hrvatska nastavit će podupirati rad Centra kroz razne vidove (sudjelovanje u upravljačkom tijelu RACVIAC-a – MAG – *Multinational Advisory Group*), osiguranje infrastrukture i odgovarajućih združenih troškova, u skladu s tehničkim sporazumom. Republika Hrvatska predsjedala je sastancima MAG-a (dva puta godišnje), a za sljedećeg jednogodišnjeg predsjedatelja izabrana je Crna Gora. Nakon isteka mandata direktora RACVIAC-a iz Bosne i Hercegovine izabran je novi direktor iz Makedonije. Pokrenuta je procedura izmjene Tehničkog sporazuma između RACVIAC-a i Ministarstva obrane te se očekuje njegovo potpisivanje, kao i potpisivanje Ugovora o pravnom statusu RACVIAC-a.

Programski sadržaji i aktivnosti RACVIAC-a daju prioritet aktivnostima vezanim za provedbu sporazuma o kontroli naoružanja u zemljama jugoistočne Europe (verifikacijski program), dok i dalje znatan udio imaju i aktivnosti iz spektra sigurnosne politike i obrambeno-sigurnosnih reformi u jugoistočnoj Europi.

6.2.3. Nadzor naoružanja i mjere izgradnje povjerenja i sigurnosti

U području obveza Republike Hrvatske definiranih međunarodnim sporazumima, ugovorima i konvencijama vezanih uz nadzor naoružanja tijekom 2009. godine ukupno je provedeno 85 aktivnosti u kojima su sudjelovali pripadnici Oružanih snaga. Inspekcijama provedenim u okviru Daytonskog sporazuma (provedeno je ukupno deset inspeksijskih nadzora) utvrđeno je da se sve stranke u potpunosti pridržavaju odredaba sporazuma.

U okviru provedbe Bečkog dokumenta '99 provedene su sve planirane mjere izgradnje povjerenja i sigurnosti.

Republika Hrvatska je na temelju svojih obveza prema ovom dokumentu prihvatila jednu inspekciju specificiranog područja od strane Ruske Federacije. Evaluacijskih posjeta u postrojbama Oružanih snaga nije bilo.

Prije ulaska u članstvo NATO-a, Republika Hrvatska je provela evaluacijski posjet Velikoj Britaniji te inspekcije specificiranog područja u Poljskoj i Mađarskoj. Nakon ulaska u NATO, a u okvirima bilateralne suradnje s verifikacijskim središtima drugih država, Republika Hrvatska je s gostom inspektorom iz Belgije, provela inspekciju specificiranog područja u Republici Austriji te je sudjelovala kao gost inspektor u evaluacijskom timu Belgije u Finskoj.

Ulaskom u članstvo NATO-a Republika Hrvatska je započela sudjelovanje u radu NATO Odbora za koordinaciju verifikacijskih mehanizama (*Verification Coordination Committee*) čime je preuzela obvezu koordinirati i izvještavati o svojim aktivnostima po Bečkom dokumentu '99 s ostalim NATO zemljama te izvještavati o aktivnostima po sporazumu Otvoreno nebo.

U području nadzora oružja za masovno uništenje Republika Hrvatska dosljedno je provodila sve obveze prema univerzalnim ugovorima i konvencijama te neformalnim režimima. Republika Hrvatska ispunila je sve uvjete za pristup Režimu nadzora raketne tehnologije (*Missile Technology Control Regime – MTCR*). U suradnji sa SAD-om organizirana je bilateralna radionica o razvoju nacionalne strategije za suzbijanje širenja oružja za masovno uništenje.

Odlukom Vlade Republike Hrvatske ustrojena je Međuresorna radna skupina koja je započela aktivnosti na izradi Nacionalne strategije i Akcijskog plana za suzbijanje širenja oružja za masovno uništenje.

Nastavljeno je s nabavkom sredstava i opreme za bojnu NBKO-a, kako bi se osposobila za provedbu deklariranih zadaća prema Organizaciji za zabranu kemijskog oružja (*Organization for the Prohibition of Chemical Weapons – OPCW*).

Odlukom Vlade Republike Hrvatske usvojena je Nacionalna strategija i Akcijski plan za kontrolu malog i lakog oružja te je ustrojeno Nacionalno povjerenstvo za malo i lako oružje.

Republika Hrvatska dosljedno je provodila obveze prema Ottawskoj konvenciji o zabrani protupješačkih mina i Konvenciji o zabrani ili ograničenju uporabe određenog konvencionalnog oružja iznimno opasnog s neselektivnim djelovanjem – (*Convention on Certain Conventional Weapons – CCCW*) s pet Protokola te aktivno sudjelovala u pregovorima za usvajanje Protokola VI o zabrani uporabe kazetnog streljiva. Na temelju dosadašnjih postignuća u razminiranju svojeg teritorija, Republika Hrvatska je službeno dobila suglasnost od Glavnog tajnika UN-a i država stranaka Ottawske konvencije o produljenju roka razminiranja za deset godina.

U lipnju 2009. godine Hrvatski sabor donio je Zakon o potvrđivanju Konvencije o kazetnom streljivu (Narodne novine, broj 5/09 – međunarodni ugovori), dok je proces ratifikacije završen u kolovozu predajom Isprave o ratifikaciji depozitaru – Glavnom tajniku UN-a. Do sada su ovu konvenciju ratificirale 24 zemlje potpisnice, a Konvencija stupa na snagu šest mjeseci nakon ratifikacije 30 zemalja potpisnica.

Na temelju sporazuma Otvoreno nebo prihvaćena su dva leta u Republici Hrvatskoj i to od strane Ruske Federacije te zajednički od SR Njemačke i Francuske Republike. Nastavljena je suradnja sa Švedskom i Bugarskom u provedbi letova u drugim zemljama članicama te su na temelju toga provedeni promatrački letovi u Bosni i Hercegovini i Republici Ukrajini.

Ocjene i izvješća nakon provedenih inspekcija dokazuju da se Republika Hrvatska u potpunosti pridržava preuzetih obveza iz sporazuma nadzora naoružanja. Tijekom provedbe aktivnosti s drugim strankama sporazuma ispunjeni su svi ciljevi.

6.3. Upravljanje ljudskim resursima

Upravljanje ljudskim resursima provodi se kroz četiri programska područja kojima je obuhvaćeno vojno i civilno osoblje: pribavljanje osoblja, profesionalni razvoj, personalna potpora te tranzicija i izdvajanje osoblja.

Temeljna zadaća sustava upravljanja osobljem je dvojne naravi: zadovoljavanje potreba vojne organizacije za kvalitetnim osobljem uz istodobno pružanje primjerene potpore svakom pripadniku Oružanih snaga. Konceptom jedinstvenog upravljanja osobljem utvrđena su načela i temeljni postupci u svim programskim područjima.

Dostizanje potpuno profesionalne strukture osoblja u okviru ciljane brojčane veličine i strukture osoblja te uspostava jedinstvenog sustava upravljanja glavni su razvojni ciljevi u području ljudskih resursa.

Razvojni ciljevi zacrtani Dugoročnim planom razvoja Oružanih snaga 2006. – 2015. ostvaruju se koordiniranom razradom i realizacijom niza pojedinačnih projekata u cjelokupnom području upravljanja osobljem.

6.3.1. Postojeća struktura osoblja

Planirana brojčana veličina pripadnika Oružanih snaga (djelatnih vojnih osoba, državnih službenika i namještenika) je 16 000 djelatnih vojnih osoba i 1600 državnih službenika i namještenika. Ukupno brojno stanje pripadnika Oružanih snaga (djelatnih vojnih osoba, državnih službenika i namještenika) na dan 31. prosinca 2009. bilo je 18 328 (žena 2310, muškaraca 16 018).

Popuna ustrojstvenih jedinica iznosi 87,15% dok je prosječna starost 37,27 godina (žene 39,53 godina, muškarci 39,95 godina).

OSOBLJE	BROJNO STANJE
Djelatne vojne osobe	15 745
Državni službenici i namještenici	2583
UKUPNO	18 328

Tablica 1. Brojno stanje pripadnika Oružanih snaga (djelatnih vojnih osoba, državnih službenika i namještenika) na dan 31. prosinca 2009.

U upravnom dijelu Ministarstva obrane na dan 31. prosinca 2009. bilo je ukupno po ustroju 2048 ustrojbenih mjesta (mogući broj izvršitelja) i njihova popunjenost iznosila je 84,18%.

Nakon provedbe preustroja tadašnjih uprava i ureda za obranu i ustrojavanja područnih odjela za poslove obrane i područnih odsjeka za poslove obrane u siječnju 2010. godine u upravnom dijelu Ministarstva obrane smanjen je broj ustrojbenih mjesta (mogući broj izvršitelja) na 1715 odnosno za 333 ustrojbeni mjesta.

6.3.2. Pribavljanje osoblja

Program pribavljanja osoblja, kao stalni proces privlačenja, odabira i prijama kojim se osigurava popuna ustrojbenih mjesta Oružanih snaga najboljim kandidatima prema potrebama, provodi se u skladu s dugoročnim planovima i potrebama obrambenog sustava.

U području privlačenja osoblja stvoreni su modeli stimulacija s ciljem uspostavljanja pozicije Ministarstva obrane kao poželjnog poslodavca na hrvatskom tržištu rada. U skladu s Pravilnikom o privlačenju, selekciji i odabiru za prijam u djelatnu vojnu službu (Narodne novine, broj 97/08) organizirani su i provedeni tečajevi za provoditelje promidžbe, razrađeni su sustavi za ispitivanja mišljenja novaka tijekom upisa u vojnu evidenciju, praćenja fluktuacije u Oružanim snagama, utvrđivanje potreba Oružanih snaga za pojedinim strukama i praćenja tržišta rada te doneseni naputci vezani uz procese privlačenja osoblja.

Donesen je i proveden Godišnji promidžbeni plan za 2009. godinu kojim su u većem dijelu ostvareni planirani rezultati, a na temelju navedenog Plana izrađen je i Prijedlog godišnjeg promidžbenog plana za 2010. godinu u skladu s mogućnostima i potrebama Oružanih snaga. Smanjenje obrambenog proračuna u drugoj polovici 2009. godine te planirano smanjenje u 2010. godini utjecalo je na planove prijama osoblja. Planom pribavljanja djelatnog vojnog osoblja za 2009. godinu bio je predviđen prijam 110 časnika i 560 vojnika.

Realizacija Plana pribavljanja za djelatne vojne osobe u 2009. iznosi 94,9%.

OSOBLJE	2008.		2009.	
	PLAN	OSTVARENO	PLAN	OSTVARENO
Djelatne vojne osobe	910	694 (65 Ž)	670	636 (61 Ž)
Državni službenici i namještenici	164	107 (62 Ž)	0	25 (15 Ž)
UKUPNO	1 074	801 (127 Ž)	670	661 (76 Ž)

Tablica 2. Pribavljanja osoblja u 2008. i 2009. (stanje na dan 31. prosinca 2009.)

Prijam državnih službenika izvršen je većim dijelom u prvoj polovici 2009. godine, a odnosio se na deficitarnu struku u Oružanim snagama (profesori stranog jezika), zatim povratak u službu nakon isteka mirovanja radnog odnosa te prijam vještbenika iz 2008. godine, a po ishodu žalbenog postupka.

Nastavljeno je ispitivanje stavova novaka o vojnoj službi (ulasku u dragovoljni ročni sastav, ugovornu pričuvu i djelatni vojni sastav, stavovi prema vojsci općenito i sigurnosnim integracijama). Rezultati pokazuju kako i dalje vlada zanimanje za vojnu službu. Ukupno je zanimanje za neki oblik službe u vojsci veće od očekivanja, no pri tomu treba imati na umu da iskazana spremnost ne znači sigurno javljanje na natječaj već kandidate treba aktivno privući kako bi opći stav pretvorili u djelovanje. Među poticajima na vojnu službu ispitani novaci ocjenjuju i nadalje visoko nematerijalne pogodnosti (mogućnost stručnog usavršavanja i profesionalnog razvoja), odnosno tek nešto manje značajnim od primjerene mjesečne novčane naknade, koja ostaje vodeća stimulacija.

6.3.3. Profesionalni razvoj

Profesionalnim razvojem vojni sustav omogućuje pojedincu dostizanje, održavanje i razvoj sposobnosti, znanja i vještina potrebnih za uspješno obnašanje dodijeljenih dužnosti. Provodi se rastućom i slijednom vojnom i funkcionalnom izobrazbom, dodjelom raznovrsnih dužnosti, samorazvojem te napredovanjem u službi i promicanjem u činu.

U skladu s Pravilnikom o uvjetima i postupku ocjenjivanja djelatnih vojnih osoba, te načinu preispitivanja i evidentiranja službenih ocjena (Narodne novine, broj 59/07) i dalje se provodi službeno ocjenjivanje kao temelj procjene uspješnosti pojedinaca u procesu usmjeravanja daljnjeg profesionalnog razvoja za sve kategorije djelatnih vojnih osoba.

OSOBLJE	2008.		2009.	
	PLAN	OSTVARENO	PLAN	OSTVARENO
GENERALI	6	6	15	12
VIŠI ČASNICI	326	326 (53 Ž)	354	326(54 Ž)
NIŽI ČASNICI	509	318 (61 Ž)	435	406 (70 Ž)
ČASNICI - ukupno	841	650 (114 Ž)	804	744 (124 Ž)
DOČASNICI	994	1 285 (119 Ž)	650	739 (87 Ž)
UKUPNO	1 835	1 935 (233 Ž)	1 454	1 483 (211 Ž)

Tablica 3. Usporedni prikaz promicanja (stanje na dan 31. prosinca 2009. godine)

Donesen je Plan promaknuća za 2009. godinu kojim se upravlja strukturom činova djelatnih časnika i dočasnika. Provedbom Plana postignut je kvalitetniji odnos strukture osobnih i ustrojbenih činova čime se stvaraju uvjeti za dostizanja optimalne strukture djelatnog vojnog osoblja i pretpostavke za njihov puni profesionalni razvoj.

Izobrazba pripadnika Oružanih snaga i djelatnika Ministarstva obrane usmjerena je na podizanje razine i kvalitete znanja pojedinca kroz civilnu izobrazbu, civilno-vojno školovanje različite oblike slijedno rastuće i funkcionalne izobrazbe u zemlji i inozemstvu te učenje stranih jezika.

6.3.4. Personalna potpora

Personalna potpora usmjerena je na vrednovanje rada i zadovoljavanje osobnih potreba pojedinca, a obuhvaća područja plaća i ostalih materijalnih naknada, stambenog zbrinjavanja, zdravstvene skrbi, skrbi o obitelji, psihološke potpore, odmora, dopusta i slobodnog vremena, priznanja za doprinos i zasluge dodjelom odlikovanja i priznanja te pripreme za završetak vojne karijere. Svrha personalne potpore je podizanje kvalitete življenja pojedinca koja izravno utječe na pribavljanje i zadržavanje kvalitetnog osoblja te profesionalni razvoj svih kategorija osoblja.

U 2009. godini nastavljen je projekt „Povećati životni standard osoblja”. Upitnik „Ispitivanje uvjeta života i zadovoljstva kvalitetom življenja osoblja” je standardiziran na temelju prošlogodišnjih rezultata, a ispitivanje će se provoditi redovito jedanput godišnje na reprezentativnom uzorku.

Tijekom 2009. godine u sklopu cjelovitog programa potpore obitelji pripadnika Oružanih snaga pripravljeno je treće izdanje priručnika „Savjeti za obitelji sudionika međunarodnih mirovnih operacija“ koje je prošireno i osuvremenjeno u odnosu na prethodna. U cilju poboljšanja sustava potpore obiteljima sudionika međunarodnih mirovnih operacija provedeno je ispitivanje o potrebama obitelji za različitim oblicima potpore.

Tijekom 2009. godine provedeno je više različitih ispitivanja stavova i spremnosti među pripadnicima Oružanih snaga. Rezultati ne pokazuju veća odstupanja u odnosu na 2008. godinu.

Dodijeljeno je 258 odlikovanja i 2094 različite nagrade i pohvale u skladu s Pravilnikom o vrstama pohvala i nagrada, uvjetima i postupku njihove dodjele (Narodne novine, broj 95/03, 108/03 i 81/06).

Na temelju Pravilnika o korištenju i opremanju službenih stanova (Narodne novine, broj 106/03) u službene stanove smješteno je 99 pripadnika Oružanih snaga.

Potrebe za službenim stanovima i dalje premašuju broj slobodnih stanova iz čega proizlazi potreba za pribavljanjem novih stambenih jedinica namijenjenih za službene potrebe, a u svrhu povećanja kvalitete stanovanja, mobilnosti, rotacije i premještaja pripadnika Oružanih snaga.

Donošenjem Odluke Vlade Republike Hrvatske o prodaji stanova u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Ministarstvo obrane (Narodne novine, broj 43/09) te Upute ministra obrane od 8. lipnja 2009. o provedbi navedene Odluke, stvorile su se pretpostavke za prodaju stanova u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Ministarstvo obrane. Po provedenom postupku javne nabave, s ovlaštenim sudskim vještacima sklopljen je sporazum za usluge procjene vrijednosti stanova koji će biti predmetom prodaje. Sredstva ostvarena prodajom stanova koristit će se namjenski za pribavljanje i opremanje stanova za službene potrebe.

6.3.5. Izdvajanje osoblja

Plan izdvajanja osoblja za 2009. godinu bio je uz planove pribavljanja i promicanja u potpori dostizanja planirane brojčane veličine Oružanih snaga.

Postupak izdvajanja osoblja koji se temelji na načelima zakonitosti, objektivnosti, transparentnosti i jednake dostupnosti za sve kategorije osoblja omogućuje postizanje odgovarajuće protočnosti osoblja i prostor za profesionalni razvoj pribavljenog osoblja.

OSOBLJE	2008.		2009.	
	PLAN	OSTVARENO	PLAN	OSTVARENO
Djelatne vojne osobe	1 357	1 024 (54 Ž)	1 300	1 535 (95 Ž)
Državni službenici i namještenici	1 000	858 (385 Ž)	1.000	372 (138 Ž)
UKUPNO	2 357	1 882 (439 Ž)	2 300	1 907 (233 Ž)

Tablica 4.: Usporedni prikaz izdvajanja osoblja (stanje na dan 31. prosinca 2009.)

Realizacija Plana izdvajanja osoblja u 2009. godinu iznosi 82,9%.

U provedbi plana izdvajanja osoblja i tijekom 2009. godine primjenjivao se model kvartalnog izdvajanja te mogućnost privremenog zadržavanja potrebnog osoblja. Izdvaja se u prvom redu ono osoblje koje ne udovoljava zdravstvenim kriterijima za djelatnu vojnu službu, zatim osoblje neodgovarajuće stručne spreme koje nije u mogućnosti daljnjeg profesionalnog razvoja, a koje ispunjava uvjete za umirovljenje.

Kandidati na listi za izdvajanje redovito se upoznaju s mogućnostima zadržavanja u službi, odnosno u slučaju izdvajanja, s mogućnostima korištenja programa tranzicije.

Planom izdvajanja osoblja za 2009. godinu planirano je izdvajanje 1000 državnih službenika i namještenika. Dinamika realizacije Plana izdvajanja osoblja bila je uvjetovana usporavanjem procesa izdvajanja zbog promjena nastalih smanjenjem obrambenog proračuna za 2009. godinu.

Izvršene su sve pripreme za preustroj uprava i ureda za obranu odnosno ustrojene su nove ustrojstvene jedinice u sastavu Službe za vojnu obvezu i to područni odjeli za poslove obrane i odsjeci za poslove obrane čime se mijenja strukutna i brojčana veličina ovog segmenta upravljanja ljudskim resursima.

U Program tranzicije i zbrinjavanja izdvojenog osoblja – SPECTRA, koji se provodi sa svrhom reintegracije u civilni život i novog zapošljavanja izdvojenog osoblja, uključeno je 378 osoba, od čega 326 muškaraca i 52 žene. U odnosu na isto razdoblje u 2008. godini, ukupan broj uključenosti korisnika u Program SPECTRA je veći za 10%.

Od ukupnog broja korisnika Programa SPECTRA u 2009. godini, 140 korisnika je ostvarilo pravo na stručno osposobljavanje koje Ministarstvo obrane sufinancira 85% do najvećeg iznosa od 15.000,00 kn po korisniku, od čega 91 muškarac i 49 žena.

	Uključenost u Program SPECTRA	Program stručnog osposobljavanja
UKUPNO	378	140
muškarci	326	91
žene	52	49

Tablica 5. Prikaz uključenosti korisnika Programa SPECTRA za 2009. godinu.

Tijekom 2009. godine prvostupanjaska Zdravstvena komisija za ocjenu zdravstvene sposobnosti za vojnu službu zaprimila je 343 predmeta, što je za oko 40% manje u odnosu na isto razdoblje 2008. godine. Od zaprimljenog broja predmeta riješeno je 305 (291 muškarci, 14 žene) dok je 38 predmeta u postupku rješavanja.

Ocjena nesposoban za djelatnu vojnu službu što podrazumijeva prestanak službe s pravom na profesionalnu mirovinu donesena je za 224 djelatne vojne osobe (9 žena i 215 muškaraca) ili 65% od svih zaprimljenih predmeta.

6.3.6. Ravnopravnost spolova

U Ministarstvu obrane i Oružanim snagama zaposlene su 3282 žene, što iznosi 16,2% od ukupnog broja zaposlenika. U Oružanim snagama ima 12,6% žena od ukupnog broja zaposlenih, a u upravnom dijelu Ministarstva obrane 50,4% od ukupnog broja zaposlenih. Na voditeljskim i zapovjednim dužnostima žene su zastupljene s 29,1% u upravnom dijelu Ministarstva obrane i 5,9% u Oružanim snagama. Među višim časnicima je 11,2% žena.

Udio žena približan je prosjeku udjela žena u vojskama članica NATO-a.

Ministarstvo obrane provodi ustavne i zakonske odredbe koje reguliraju zapošljavanje pod jednakim uvjetima bez obzira na spol, rasu, vjeru i društveni status. Postotak žena u odnosu na ukupan broj zaposlenih u stalnom je porastu što je posljedica i sve veće zainteresiranosti žena za vojnu službu. Uočeno je da se u zadnjih nekoliko godina na natječaje za prijam u djelatnu vojnu službu javlja sve veći

broj žena, tako da se struktura zaposlenih popravlja u korist žena što predstavlja i jedan od ciljeva postavljenih Dugoročnim planom razvoja Oružanih snaga 2006. – 2015. Izrađen je i odobren Plan djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama. Plan je izradio Odbor za ravnopravnost spolova koji je ustrojen u sastavu Kadrovskog savjeta Ministarstva obrane. Plan djelovanja usmjeren je postizanju unaprjeđenja promicanja i zaštite ljudskih prava žena, stvaranju jednakih mogućnosti u obrambenom sustavu (razvoj karijere), uravnoteženje sudjelovanja žena i muškaraca u procesima odlučivanja, suzbijanje svih oblika spolne diskriminacije, unaprjeđenje sustava zdravstvene zaštite žena, daljnje osnaživanje institucionalnih mehanizama i metoda provedbe politike jednakih mogućnosti.

6.3.7. Dragovoljno služenje vojnog roka

U 2009. godini planirano je i provedeno upućivanje kandidata na dragovoljno služenje vojnog roka u Središte za temeljnu obuku Požega u dva uputna roka i to ožujku i rujnu.

Sredinom siječnja 2009. godine raspisan je poziv za prijam kandidata za dragovoljno služenje vojnog roka na koji se prijavilo 760 kandidata (130 žena).

Od ukupnog broja prijavljenih kandidata (uključujući i one koji su se prijavili tijekom 2008. godine, a nisu upućeni na dragovoljno služenje vojnog roka), odabrano je te upućeno na dragovoljno služenje vojnog roka ukupno 500 kandidata (dvije skupine po 250 od čega 30 žena po skupini).

Svi odabrani kandidati – dragovoljni ročnici potpisali su s Ministarstvom obrane Ugovor o dragovoljnom služenju vojnog roka.

Izmjenama Pravilnika o dragovoljnom služenju vojnog roka regulirano je da dragovoljno služenje vojnog roka umjesto 14 tjedana traje osam tjedana.

6.3.8. Pričuvni sastav

Tijekom 2009. godine nije bilo izmjena i dopuna mobilizacijskog razvoja Oružanih snaga vezanih za pričuvni sastav.

Izrađen je Nacrt pravilnika o uvjetima i kriterijima za izbor, te pravima i dužnostima ugovornih pričuvnika, a projekt o popuni Oružanih snaga nerazvrstanom pričuvom je završen.

6.4. Upravljanje materijalnim resursima

6.4.1. Opremanje naoružanjem i vojnom opremom

Iako količinom trenutno zadovoljava potrebe Oružanih snaga, pješačko naoružanje je većim dijelom staro više od dvadeset godina i nije u cijelosti kompatibilno s naoružanjem oružanih snaga većine NATO članica. U nastavku provedbe procesa opremanja i nabave u Oružanim snagama, a prvenstveno za potrebe HKoV-a tijekom 2009. godine nabavljena je određena količina naoružanja i ubojnih sredstava te osobne zaštitne i borbene opreme (dodatne količine samokresa HS 2000M, jurišne puške kalibra 5,56x45, borbena-zaštitnih prsluka, pješačkog streljiva, sustava za noćno izviđanje, taktičkih naočala za noćno promatranje i dr.).

Nastavljene su završne aktivnosti na razvoju domaće jurišne puške 5,56x45 mm u suradnji s tvrtkom „HS Produkt“ iz Karlovca. Nakon provedenih tvorničkih ispitivanja u skladu s NATO panelima te testiranjima u postrojbama Oružanih snaga sklopljen je Ugovor o proizvodnji i isporuci prvih 1000 komada jurišnih pušaka, modela VHS-D i VHS-K. Od ugovorene količine do sada je, uključujući i količine na kojima su provedena ispitivanja, ukupno isporučeno 200 komada jurišnih pušaka, koje su u postrojbama Oružanih snaga na uporabi.

Nakon završenog razvoja započelo je ugovaranje nove vojničke odore za potrebe Oružanih snaga u Republici Hrvatskoj koja je izrađena od novog kvalitetnijeg materijala, modela i kroja prema potrebama pripadnika Oružanih snaga te jedinstvene i prepoznatljive „šare“ s ozemljem Republike Hrvatske u prevladavajućem zelenom digitalnom tisku. U kompletu odore nalazi se i tzv. paropropusni komplet koji se sastoji od nadjakne, nadhlača i jakne, sve izrađeno od troslojnog, paropropusnog i vodonepropusnog materijala. Opremanje Oružanih snaga navedenom opremom, po provedenom javnom natječaju, obavlja „Zajednica ponuđača“ – 14 tekstilnih tvrtki iz Republike Hrvatske.

Nastavilo se s razvojem vojničkih čizama u ljetnoj i zimskoj inačici te čizama namijenjenih korištenju u mirovnim operacijama i misijama, a koji je u završnoj fazi.

Nastavljena je prototipna modernizacija tenka M84 kojom će se poboljšati njegova pokretljivost, balistička zaštita, vatrena moć i interoperabilnost.

U Oružanim snagama postoji i manji broj gusjeničnih i kotačnih borbenih oklopnih vozila različitih tipova koje obilježava velika starost i otežano održavanje. Na temelju ugovora s konzorcijem tvrtki „PATRIA“ (Finska) i „Đuro Đaković – Specijalna vozila“ d.d. o isporuci 126 baznih oklopnih vozila konfiguracije pogona 8x8, u tijeku je proizvodnja prvih domaćih baznih oklopnih vozila na koja će se integrirati naoružanje i specijalna oprema.

Nabavljena je određena količina sredstava za zaštitu vojnika od nuklearnih, kemijskih i bioloških agenasa (zaštitni ogrtači, trake za detekciju bojnih otrova, kemijski osobni alarmni detektori, detektori radiološki opće namjene, dozimetri zapovjedni, zaštitne čizme, zaštitne navlake za vojnu obuću, zaštitne maske i sl.).

Sredinom 2009. godine obavljeno je funkcionalno ispitivanje te obuka pripadnika Oružanih snaga na sustavima nabavljenim 2008. godine za nuklearno-kemijsko-biološku dekontaminaciju te su provedena verifikacijska ispitivanja sredstava u uporabi.

Nabavljen je dio nebojnih vozila u realizaciji provedbe međunarodnih vojnih vježbi u skladu s odobrenim financijskim sredstvima.

Opremljenost Hrvatske ratne mornarice naoružanjem i vojnom opremom obilježava heterogenost brodova, ratne tehnike i opreme po namjeni, podrijetlu i godinama starosti.

U 2009. godini provodilo se uvođenje u operativnu uporabu brodova klase „Helsinki“. Provedena je obuka na svim brodskim sustavima, svi članovi posada polagali su ispite o poznavanju brodskih uređaja i sustava i uspješno su ih položili. Uz to, izvršene su provjere znanja za samostalno obnašanje dužnosti uključivši i zapovjednike brodova. Provedene su i dvije ispitne taktičke vježbe na kojima je provjerena obučenost posada za sve brodske sustave. U ukupno 436 sati plovidbe za potrebe obuke i zadaća prijedeno je 5200 nautičkih milja.

Osim obuke za upravljanje pogonskim i pomoćnim sustavima te sustavima za borbenu otpornost broda tijekom 2009. godine provedena je teorijska i praktična obuka za ugrađeni i tegljeni sonar u plovidbi, obuka na radar detektorima, obuka na daljinski upravljanom 23 mm topu te uspješna probna gađanja.

Svi poslužitelji sustava dobili su i certifikate od isporučitelja opreme za uređaje i sustave koje poslužuju.

Sva oprema predviđena za ugradnju na brod je ugrađena, a pričuvni dijelovi (za oružne i druge sustave), kao i topovi (23 mm, 5 kom) su uskladišteni. Nabavom potrebnih pričuvnih dijelova i opreme te provedbom obuke završeno je uvođenje u operativnu uporabu brodova klase „Helsinki“.

Projekt opremanja mornaričke taktičke vježbaonice računalnom opremom nije realiziran zbog nedostatka financijskih sredstava. Nastavak projekta očekuje se u 2010. godini.

Završen je i prihvaćen izvedbeni projekt za modernizaciju Poligona borbene otpornosti broda (BOB), a početak realizacije očekuje se tijekom 2010. godine.

Tijekom 2009. godine realizirana je nabava temeljne opreme za ronitelje i protuminske ronitelje te oprema i snast za školsku jedrilicu Salona 45 čime je ista dovedena u potpuno ispravno stanje za potrebe obuke.

U HRZ-u i PZO-u nastavljene su aktivnosti raščlambe tehničkih ponuda za višenamjenski borbeni avion. Održane su prezentacije proizvođača, a nastaviti će se prikupljanje dodatnih informacija te izrada Studije izvodivosti za višenamjenski borbeni avion.

Radarski sustav zračnog motrenja FPS 117 iz projekta NEBO, koji se koristi za potrebe Oružanih snaga, ali i civilne kontrole zračne plovidbe te kao izvor radarskih podataka u sustavu NATINADS uspješno je uspostavljen i uveden u operativni rad. Tijekom 2009. godine provodila se obuka osoblja. Zahvaljujući visokoj stručnoj osposobljenosti korisnika i osoblja za logističku potporu sustava, sustav funkcionira s visokom deklariranom raspoloživošću.

Nakon provedenih završnih testiranja radari ENHANCED PEREGRINE postavljeni su na postaje obalnog motrenja Lastovo, Dugi otok i Mljet. Radari ne udovoljavaju u potpunosti svim ugovorenim zahtjevima te rade s reduciranim operativnim sposobnostima. S proizvođačem se pregovara o uklanjanju nedostataka i rješavanju otvorenih pitanja.

U sustav HRZ-a i PZO-a uveden je novi PP zrakoplov Canadair CL-415.

Započeta je izrada simulatora letenja za helikopter Mi-171Sh čiji se završetak planira u 2011. godini.

Nastavljen je rad na projektu „Prehrana hrvatskog vojnika u 21. stoljeću“. Zaprimljene su prve količine „Obroka za preživljavanje“, koji je proizveden sukladno STANAG-u 2937, a za potrebe primjene navedenih obroka u Oružanim snagama

izrađeni su potrebni nautci i brošure. U suradnji s Fakultetom elektrotehnike i računarstva u Zagrebu nastavljen je rad na doradama „Aplikacije za analizu, modeliranje, planiranje i praćenje prehrane hrvatske vojske“, što se planira nastaviti i u 2010. godini.

Nastavljeni su poslovi na projektnoj aktivnosti „Izrada i definiranje prehrambenih standarda“ u suradnji s Prehrambeno-biotehnološkim fakultetom u Zagrebu. U sklopu stručno-tehničke suradnji s tvrtkom Podravka d.d. provedene su pripreme za izradu tehničkog prospekta za sustav obroka sukladan hrvatskoj vojnoj normi HRVN STANAG 2937 pod nazivom „*Combat rations*“ umjesto dosadašnjeg „Cjelodnevnog suhog obroka“, a proizvodnja i isporuka obroka očekuje se 2010. godine.

Uočena je prednost korištenja vojnih normi u iskazivanju tehničkih zahtjeva za materijalna sredstva kao i definiranje zahtjeva za kvalitetu i ocjenjivanje sukladnosti. Korištenjem vojnih normi ostvareno je bolje razumijevanje zahtjeva za materijalnim sredstvima od strane dobavljača čime su izbjegnute nesuglasice koje su mogle otežati realizaciju projekata.

U procesima opremanja i modernizacije provođeno je niz aktivnosti kojima se utječe na kvalitetu i ispravnost materijalnih sredstava. Pojačan je nadzor nad provođenjem mjera osiguranja kvalitete kod dobavljača tijekom procesa proizvodnje (međufazna kontrola) naoružanja i vojne opreme, kao što su borbeno oklopno vozilo pješništva, komunikacijsko-navigacijski sustavi i oprema, jurišna puška, vojna oprema za pripadnike mirovnih misija i operacija i dr.

Provodila se edukacija djelatnika iz područja osiguranja kvalitete kroz seminare o normi ISO 9001:2000 i HACCP-sustavu samokontrole.

Nastavljena je planirana nabava programske potpore (softvera) i ostale nematerijalne imovine (licenci) za potrebe Ministarstva obrane i Oružanih snaga. Na temelju Okvirnog sporazuma sa Središnjim državnim uredom za e-Hrvatsku i dobavljačima tijekom 2009. godine nabavljen je veći broj licenci za programsku opremu Microsoft i ugovoreno njihovo održavanje, kao i održavanje većeg broja programskih paketa koji su u uporabi.

Realizacija Projekta uvođenja nove vojne iskaznice, sustava fizičke kontrole pristupa i evidencije radnog vremena, upravljanja identitetom i pristupom te upravljanja infrastrukturom započela je prije dvije godine i do sada je izvršena I. faza projekta te isporučena oprema i licence za II. fazu.

U području elektroničkog poslovanja poduzimane su mjere u cilju unaprjeđivanja interoperabilnosti i kompatibilnosti na svim razinama zapovijedanja i nadzora, održavanje postojećih i razvoj novih segmenata poslovnih podfunkcija integralnog informacijskog sustava te usklađivanja uporabe radio frekvencijskog spektra.

6.4.2. Zbrinjavanje viška naoružanja i vojne opreme i neperspektivnog naoružanja i vojne opreme

Nastavljeno je zbrinjavanje otpisanog i neperspektivnog naoružanja i vojne opreme. Tijekom 2009. godine zbrinuto je 90 komada raznih materijalnih sredstava koja su predana Vojnom muzeju kao izložbeni eksponati.

Na temelju smjernica i uputa tijekom 2009. godine o prioritetnom angažiranju pirotehničara u Oružanim snagama otpisano je 1521,31 t ubojnih sredstava (UbS), delaborirano 55,51 t UbS i uništeno 142,58 t UbS.

U cilju rješavanja viškova naoružanja i vojne opreme s Agencijom ALAN d.o.o. Zagreb sklopljeni su ugovori o prodaji različitih vrsta UbS-a, samokresa i minobacača. U pripremi je okvirni sporazum o prodaji naoružanja i vojne opreme s ciljem učinkovitijeg rješavanja neperspektivnih automatskih pušaka. Neperspektivna i višak perspektivnih ubojnih sredstava u skladištima Oružanih snaga zbrinjava se usporenom dinamikom, zbog nepostojanja industrijskog načina zbrinjavanja. Zbog toga još uvijek imamo značajnu količinu ubojnih sredstava čijem će se zbrinjavanju nastaviti pridavati posebna pozornost.

Sukladno potpisanom provedbenom sporazumu između Ministarstva obrane i Veleposlanstva SAD-a o financijskoj pomoći za uništenje prijenosnih protuzračnih sustava (MANPADS) izvršeno je uništavanje viška raketa „Strela 2M“.

6.4.3. Objekti i infrastruktura

Na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske od 30. srpnja 2009. o osnivanju radne skupine za izradu popisa i kategorizaciju neperspektivnih vojnih nekretnina, pokrenuta je izrada popisa i kategorizacije neperspektivnih vojnih

nekretnina te pronalaženju načina daljnjeg postupanja za svaku neperspektivnu nekretninu. Trenutno je u evidenciji 216 nekretnina za koje je izrađen i dostavljen elaborat Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom.

Radna skupina je izradila izvješće koje je prezentirano na sjednici Vijeća za obranu te je zaključeno da se svaka pojedinačna nekretnina nakon kompletne obrade stručnih službi uputi u proceduru odlučivanja Povjerenstvu za imovinu Vlade Republike Hrvatske odnosno Vladi Republike Hrvatske.

Tada je Vijeće za obranu zaključilo da se turističko naselje Baško Polje vrati na upravljanje Ministarstvu obrane ili da se dodijeli na upravljanje tvrtki Pleter – usluge d.o.o. za potrebe ostvarivanja međunarodne vojne suradnje i razmjene te za aktivni odmor pripadnika Oružanih snaga.

Tijekom 2009. godine u Ministarstvo obrane zaprimljena su 63 zahtjeva za dodjelu, najam ili koncesiju vojnih nekretnina. Nakon obrade pristiglih zahtjeva (identifikacija nekretnine, utvrđivanje perspektivnosti, prikupljanje imovinsko-pravne dokumentacije i izrade elaborata) zahtjevi su upućeni Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom radi donošenja odluke o novom korisniku/vlasniku.

Na temelju odluka Povjerenstva za imovinu Vlade Republike Hrvatske i Središnjeg državnog ureda za upravljanje državnom imovinom 14 nekretnina je predano novim korisnicima (detaljniji popis nalazi se u Dodatku ovoga Izvješća) i to općinama i gradovima (6 elaborata), tijelima državne uprave (4 elaborata) te fizičkim i pravnim osobama – udrugama (4 elaborata).

Tijekom 2009. godine u investicijskom dijelu težište je bilo na izgradnji tipskog smještajnog objekta u vojarni "Pukovnik Predrag Matanović" u Petrinji, skladišnih objekata, pripremi objekata i infrastrukture za vježbu "Jackal Stone 09" i izradi prostorno-planske dokumentacije za Vojni poligon „Eugen Kvaternik“ na Slunju i Vojni poligon „Gašinci“ u Gašincima.

Početkom 2009. godine završen je novi objekt kuhinje s restoranom i pratećim sadržajima na VP „Eugen Kvaternik“ Slunj.

U dijelu održavanja objekata i infrastrukture tijekom 2009. godine napravljeni su značajni zahvati na objektima i infrastrukturi u cilju poboljšanja uvjeta života i rada pripadnika Oružanih snaga, na lokacijama VP „Gašinci“, VP „Eugen Kvaternik“ Slunj, vojarnama „Josip Jović“ Udbina, HVU „Petar Zrinski“ Zagreb, „Kovčanje“ Mali Lošinj i „Drgomalj“ Delnice.

U 2009. godini napuštena su i predana drugim korisnicima tri vojna skladišna kompleksa dok je Vojno skladišni kompleks „Vallelunga“ – Pula ispražnjen od UbS-a.

6.4.4. Zaštita okoliša

Planiranje i provedba aktivnosti zaštite okoliša provode se u skladu sa zakonskom regulativom iz područja okoliša važećoj u Republici Hrvatskoj i internim provedbenim propisima koji su usklađeni sa zakonskom regulativnom na državnoj razini.

Zbrinjavanje otpada regulirano je ugovorima s tvrtkama koje imaju dozvolu za navedenu djelatnost od nadležnog državnog tijela. U skladu s novim podzakonskim propisima zbrinjavanje korisnog otpada – sekundarnih sirovina vrši se putem koncesionara.

Monitoring okoliša – provodi se kontinuirano na vojnom poligonu „E. Kvaternik“ Slunj i to seizmološki monitoring, monitoring stanja zraka, monitoring kvalitete vode, a na poligonu „Crvena zemlja“ Knin monitoring vode. Rezultati su pokazali da je stanje okoliša vrlo dobro. Poslove praćenja stanja okoliša provode neovisne institucije i tvrtke ovlaštene od strane nadležnog ministarstva.

Izrađeni su projekti zaštite okoliša za vojni poligon „Gašinci“ i vojni poligon „Crvena zemlja“ koji su s obzirom na vojne aktivnosti i cjelokupno stanje okoliša dali projekciju potrebnih mjera zaštite i program praćenja stanja okoliša koji će se odvijati kontinuirano.

U planove provedbe vojnih vježbi ugrađuju se mjere zaštite okoliša u suradnji s drugim nadležnim državnim tijelima i provodi se potrebno praćenje stanja okoliša (za vrijeme vježbe JACKAL STONE 09 – monitoring voda te monitoring prirode i okoliša).

Izrađeni su projekti krajobraznog uređenja vojarni Tuškanac, Velika Buna, Mali Lošinj i Kupari te provedeni radovi na uređenju parcela Rušišćak i Prigornica, Zagreb.

Poslovi vezani uz šumarstvo (sanitarne i protupožarne sječe te parkovno uređenje) provode se u skladu sa zakonskom regulativom i važećim planovima gospodarenja šumama, a lovnogospodarska djelatnost u skladu s važećom Lovnogospodarskom osnovom do 2011. godine. U skladu sa Zakonom o šumama nastavljene su pripremni radovi na proglašenju šuma na infrastrukturnim vojnim

objektima u šume posebne namjene za potrebe obrane Republike Hrvatske u cilju bolje zaštite i provođenja mjera upravljanja i uređenja šumskih površina.

6.4.5. Kartografija

Geoprostorni podaci područja Republike Hrvatske su neažurni i temelje se na zastarjelom kartografskom sustavu. U tijeku je izrada novih geoprostornih podloga temeljenih na digitalnim topografskim i kartografskim bazama podataka.

Svi novi podaci svode se na NATO projekcijski i koordinatni sustav (UTM – *Universal Transverse Mercator* projekcija i MGRS – *Military Grid Reference System*). Nastavljena je realizacija projekta Vojni geoinformacijski sustav – VoGIS koji se temelji na službenim podacima Državne geodetske uprave. Iz novouspostavljenih geoprostornih baza podataka izrađuju se vojne taktičke i operativne karte.

Tijekom 2009. godine izrađene su baze podataka za područje pokrivanja 28 listova Hrvatske vojne topografske karte mjerila 1:50 000 (HVTK50). Također, izvršena je transformacija svih starih topografskih karata mjerila 1:50 000. Na taj način je izrađeno 174 listova topografske karte 1:50 000 po NATO normama (sa starim sadržajem) u digitalnom obliku što predstavlja prijelazno rješenje. One će se koristiti u Oružanim snagama sve do trenutka njihove zamjene s novim službenim listovima HVTK50.

Tijekom 2009. godine izrađena je pregledna karta Republike Hrvatske u mjerilu 1:1 000 000 u dvije inačice.

6.5. Upravljanje financijskim resursima

Financiranje obrambenog sustava tijekom 2009. godine zbog novonastalih nepovoljnih gospodarskih prilika i uvođenja mjera racionalizacije slijedilo je nove parametre Ministarstva financija. Ove promjene utjecale su na provođenje Dugoročnog plana razvoja Oružanih snaga 2006. – 2015., tako da je bilo nužno redefinirati opseg i dinamiku realizacije predviđenih projekata.

6.5.1. Obrambeni proračun za 2009.

Obrambeni proračun za 2009. godinu obuhvaća Financijski plan Ministarstva obrane i kreditne obveze koje se financiraju s pozicija Ministarstva financija.

Usvajanjem državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu, 20. prosinca 2008., utvrđen je Financijski plan Ministarstva obrane u iznosu 5.698.233.823 kn (1,7% projekcije BDP¹) dok su kreditne obveze iznosile 51.854.281 kn. Obrambeni proračun za 2009. godinu iznosio je 5.750.088.104 kn ili 1,71% udjela u projekciji BDP-a.¹

Tijekom 2009. godine Financijski plan Ministarstva obrane mijenjao se u skladu s novonastalom gospodarskom situacijom te u skladu s rebalansima Državnog proračuna i u konačnici za 2009. godinu iznosio je 5.049.323.053 kn (1,5% projekcije BDP-a). Obrambeni proračun za 2009. godinu iznosio je 5.101.177.334 kn ili 1,52% udjela u projekciji BDP.²

OBRAMBENI PRORAČUN ZA 2009.		5.101.177.334 kn
1.	Financijski plan Ministarstva obrane	5.049.323.053 kn
2.	Aktivnosti na pozicijama Ministarstva financija – kreditne obveze	51.854.281 kn

Tablica 6. Prikaz obrambenog proračuna za 2009.

Izvršeni rashodi i izdaci Ministarstva obrane iznose 5.061.493.897 kn, a plaćene kreditne obveze s pozicija Ministarstva financija 54.586.207 kn, što ukupno iznosi 5.116.080.104 kn.³

Ukupno ostvareni prihodi i primici Ministarstva obrane iznose 5.077.325.578 kn od čega su prihodi iz Državnog proračuna za financiranje redovite djelatnosti korisnika proračuna 5.013.589.088 kn. Preostali prihodi i primici u iznosu od 63.736.490 kn odnose se na prihode od obavljanja ostalih poslova vlastite djelatnosti (vlastiti prihodi), tekuće pomoći od inozemnih vlada, prihode od prodaje nefinancijske imovine te primljene zajmove od banaka i ostalih financijskih institucija.⁴

¹ BDP: Izvor «Upute za izradu Državnog proračuna za razdoblje 2010.-2012.»

² Pregled smanjenja obrambenog proračuna prikazan u prilogu

³ Plan i izvršenje obrambenog proračuna prikazani u prilogu

⁴ Ostvareni prihodi Ministarstva obrane u prilogu

Izvršeni rashodi za zaposlene iznose 3.144.708.703 kn, što je 62% ukupno izvršenih rashoda i izdataka. Rashodi za zaposlene obuhvaćaju redovite plaće zaposlenika, uključujući obvezne doprinose na plaću, kao i ostale rashode za zaposlene (jubilarne nagrade, otpremnine, darove, božićnicu, regres, naknade za bolest, invalidnost).

Materijalni rashodi izvršeni su u iznosu od 1.685.167.782 kn, što je 33% ukupno izvršenih rashoda i izdataka.

Najveći dio utrošenih sredstava odnosi se na rashode vezane uz nabavu borbenog oklopnog vozila, opremanje za potrebe sudjelovanja u mirovnim misijama i operacijama, rekonstrukciju i adaptaciju objekata i infrastrukture za potrebe Oružanih snaga te realizaciju aktivnosti vezanih za protupožarnu zaštitu i Obalnu stražu Republike Hrvatske.

Financijski rashodi izvršeni su u iznosu od 43.903.504 kn, što je 1% od ukupno izvršenih rashoda i izdataka. U okviru financijskih rashoda najveći dio se odnosi na sudske presude, zatim na rashode za zatezne kamate, bankarske usluge i usluge platnog prometa.

Izdaci za stipendije kadeta, školarina za zaposlene za dodiplomske i poslijediplomske stipendije te inozemne školarine izvršene su u iznosu od 11.241.164 kn.

Ostali rashodi izvršeni su u iznosu od 1.947.703 kn, a odnose se na naknade šteta pravnim i fizičkim osobama.

Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine iznose 147.131.392 kn, što je 2,91% ukupno izvršenih rashoda i izdataka. Cjelokupan iznos utrošen je za podmirenje obveza vezanih uz nabavu zrakoplova Canadair CL-415.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova izvršeni su u iznosu od 27.393.648 kn, a najvećim dijelom se odnose na uplatu temeljnog kapitala prema Odluci Vlade Republike Hrvatske o osnivanju trgovačkog društva Zrakoplovno-tehnički centar d.d. (Narodne novine, broj 53/09).

Izvršeni rashodi za protupožarnu sezonu u 2009. godini, koji su obuhvaćali aktivnost protupožarna zaštita i aktivnost protupožarni zrakoplovi, iznosili su 146.358.915 kuna.

Izvršeni rashodi za Obalnu stražu u 2009. godini iznosili su 38.403.092 kune.

6.5.2. Obrambeni proračun za 2010.

Hrvatski sabor je 2. prosinca 2009. donio državni proračun Republike Hrvatske za 2010. godinu kao i projekcije za 2011. i 2012. godinu. Obrambeni proračun za 2010. godinu iznosi 4.822.734.538 kn (1,39% projekcije BDP⁵), od toga Financijski plan Ministarstva obrane za 2010. godinu iznosi 4.767.537.422 kn (1,37% projekcije BDP⁵), a kreditne obveze koje se financiraju s pozicija Ministarstva financija 55.197.116 kn.

OBRAMBENI PRORAČUN ZA 2010.		4.822.734.538 kn
1.	Financijski plan Ministarstva obrane	4.767.537.422 kn
2.	Aktivnosti na pozicijama Ministarstva financija – kreditne obveze	55.197.116 kn

Tablica 7. Prikaz Obrambenog proračuna za 2010.

6.6. Vojna obavještajno-sigurnosna djelatnost

Djelatnost u ovom području obavlja se u skladu sa smjernicama koje proizlaze iz Strategije nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske, Strategije obrane Republike Hrvatske, Godišnjih smjernica za rad sigurnosno-obavještajnih agencija, zakona te zahtjeva zakonom određenih državnih tijela. Propisane poslove planiranja i provođenja obavještajno-sigurnosne djelatnosti u potpori izvršenja zadaća Ministarstva obrane i Oružanih snaga obavljaju se u skladu s Ustavom, zakonima i drugim propisima.

U cilju sigurnosne, obavještajne i protuobavještajne potpore hrvatskog kontingenta mirovne operacije ISAF, kao nacionalna sastavnica pri Zapovjedništvu ISAF-a, djeluje hrvatski NIC (*National Intelligence Cell*), a u sklopu Regionalnog

⁵ BDP: Izvor «Upute za izradu DPRH za razdoblje 2010.-2012.»

zapovjedništva Sjever (*Regional Command North – RCN*) sa zadaćom sigurnosno-obavještajne potpore djeluje hrvatski NIST (*National Intelligence Support Team*).

6.6.1. Obavještajna djelatnost

U okviru obavještajne djelatnosti prikupljaju se, analiziraju, obrađuju i ocjenjuju podaci i informacije o pojedincima, skupinama, aktivnostima i procesima koji imaju ili mogu imati utjecaja na sigurnost Republike Hrvatske, sigurnost pripadnika Oružanih snaga u mirovnim operacijama i misijama te sigurnost pripadnika savezničkih snaga u međunarodnim operacijama. Obavještajna djelatnost stoga se odnosi na vojske i obrambene sustave drugih zemalja, kao i na ekstremističke i terorističke skupine te nositelje transnacionalnih izazova koji imaju potencijal ugrožavanja sigurnosti zemlje, pripadnika Oružanih snaga ili pripadnika savezničkih snaga u okruženju Republike Hrvatske ili međunarodnim operacijama.

Na temelju obrađenih obavještajnih podataka i informacija izrađuju se pravodobni, cjeloviti i relevantni obavještajni proizvodi za potrebe planiranja i odlučivanja u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama.

6.6.2. Protuobavještajna i sigurnosna djelatnost

U okviru protuobavještajne i sigurnosne djelatnosti prikupljaju se, analiziraju, obrađuju i ocjenjuju podaci o namjerama, mogućnostima i planovima djelovanja pojedinih osoba, grupa i organizacija u zemlji kojima je cilj ugrožavanje sigurnosnog sustava Oružanih snaga te poduzimaju mjere otkrivanja, praćenja i suprotstavljanja ovakvim aktivnostima. Vojna sigurnosno-obavještajna agencija je svoje djelovanje, a u skladu sa zakonskim ovlastima, temeljila na protuobavještajnoj potpori sustavu obrane, protuobavještajnoj zaštiti sustava obrane te potpori sigurnosti pripadnika Oružanih snaga u zemlji i tijekom njihova sudjelovanja u aktivnostima u inozemstvu.

Primarni napor u protuobavještajnoj i sigurnosnoj djelatnosti bili su usmjereni na suprotstavljanje organiziranom i gospodarskom kriminalitetu i korupciji, istraživanju krijumčarenja i ilegalne trgovine narkoticima te istraživanju složenijih oblika zloupotreba i nezakonitosti u obrambenom sustavu. Kontinuirano je ostvarivana potpora sudjelovanju hrvatskih i savezničkih komponenti u mirovnim misijama i operacijama prikupljanjem informacija o mogućim i stvarnim ugrozama i prijetnjama usmjerenim prema pripadnicima Oružanih snaga i pripadnicima oružanih snaga savezničkih zemalja u mirovnim misijama i operacijama.

Osim navedenog, protuobavještajno i sigurnosno djelovanje bilo je usmjereno na zaštitu klasificiranih sadržaja, zbog čega se kontinuirano provodi postupak sigurnosnog provjeravanja osoba koje imaju ili će imati pristup klasificiranim podacima te su poduzimane aktivnosti u svezi provođenja nadzora iz područja informacijske sigurnosti u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama.

Pružana je protuobavještajna i sigurnosna potpora sustavu obrane u poslovima reorganizacije i modernizacije obrambenog sustava. Intenzivno se postupalo na otkrivanju i suprotstavljanju aktivnostima koja imaju obilježja gospodarskog kriminala ili drugih nezakonitosti.

6.7. Istraživanje i razvoj

Nositelj područja istraživanja i razvoja za potrebe Ministarstva obrane je Institut za istraživanje i razvoj obrambenih sustava (IROS). IROS je akreditiran kao znanstvena ustanova u znanstvenom polju „Sigurnosne i obrambene znanosti“ namijenjena prikupljanju i analiziranju prijedloga, provedbi, koordinaciji i poticanju istraživanja koja se provode u Ministarstvu obrane i drugim znanstvenim stručnim i istraživačkim institucijama.

Rebalansom proračuna smanjena su financijska sredstva planirana za znanstveno-istraživačku djelatnost. U takvim okolnostima nastavljen je rad na projektima u skladu s mogućnostima i potrebama, a prema smjernicama zacrtanim u Dugoročnom planu razvoja Oružanih snaga 2006. – 2015.

Ulaskom Republike Hrvatske u NATO prepoznata je mogućnost uključivanja u razvojne i istraživačke projekte koje financira NATO. U tom smislu u protekloj godini organizirana je *NATO Advanced Research Workshop* (NATO napredna istraživačka radionica) u sklopu NATO programa *Science for Peace and Security* (Znanost za mir i sigurnost). Radionica je održana u Zagrebu, a u njoj su sudjelovali predstavnici 33 zemlje članice NATO-a i Partnerstva za mir.

6.8. Upravni, inspekcijski i administrativni poslovi

6.8.1. Inspekcijski poslovi

Inspekcijski poslovi provođeni su na temelju zakonskih obveza Godišnjeg plana rada i nadzora Inspektorata obrane.

Većina napora u području inspekcijskih poslova bila je usmjerena u prvom redu na procese smanjivanja ukupnog broja ljudstva, nastavka obuke ročnika na dragovoljnom služenju vojnog roka, materijalno- financijskog poslovanja i poboljšavanja dobne i obrazovne strukture ljudstva.

Prijedlozi i mjere za uklanjanje nedostataka bili su usmjereni na poboljšanje učinkovitosti u području planiranja, zapovijedanja i rukovođenja u funkciji ostvarivanja ciljeva zacrtanih u dokumentima obrambenog planiranja. Među ostalim zatraženo je smanjenje broja izvanrednih zadaća boljim planiranjem i delegiranjem ovlasti na nižu razinu, bolja dinamika realizacije planova, projekata i odobrenih zahtjeva iz postrojbi, podizanje razine sigurnosti i uvjeta života i rada postrojbi, ujednačen pristup kod ostvarivanja materijalnih prava djelatnika i kadrovskom vođenju te pridržavanje propisa vezanih uz planiranje, programiranje, izradu i izvršenje proračuna.

Poseban naglasak u mjerama za uklanjanje nedostataka davao se na plansko trošenje odobrenih financijskih sredstava i rješavanje uočenih problema pri provođenju postupka javne nabave, poboljšanje stanja elektroenergetskih i termoenergetskih objekata te potrebu ujednačavanja podzakonskih i zakonskih propisa. U skladu s obvezama koje proizlaze iz Zakona o obrani i drugih zakonskih i podzakonskih propisa Inspektorat obrane Ministarstva obrane provodio je inspekcijske nadzore nositelja obrambenih priprema koji u miru imaju obvezu provoditi pripreme za obranu u ratnom stanju i stanju neposredne ugroženosti. Osim toga provedeni su i inspekcijski nadzori u tadašnjim upravama i uredima za obranu.

6.8.2. Sigurnost vojnog zračnog prometa

Ministarstvo obrane uspostavilo je upravne, normativno-nadzorne i stručne poslove u smislu pripreme prijedloga zakonskih i podzakonskih akata vezanih uz vojno zrakoplovstvo. Izrađeni su i stupili su na snagu pravilnici iz specijalističkih područja vojnog zrakoplovstva: Pravilnik o registru vojnih zrakoplova i znacima državne pripadnosti vojnih zrakoplova (Narodne novine, broj 40/09) i Pravilnik o izvješćivanju i istraživanju okolnosti ugrožavanja sigurnosti letenja vojnih zrakoplova (Narodne novine, broj 97/09) čime se omogućuje provedba certificiranja, nadzora i kontrole u području vojnog zrakoplovstva. Navedeni pravilnici omogućili su upis svih zrakoplova u vojni registar i dodjelu potvrde o registraciji, kao i utvrđivanje liste zrakoplovnih stručnjaka s koje su imenovani članovi povjerenstva za ispitivanje nesreća vojnih zrakoplova.

U završnoj fazi procesa donošenja su Pravilnik o održavanju vojnih zrakoplova i zrakoplovne tehnike, Pravilnik o vojnom letenju i Pravilnik o vojnom padobranstvu, čiji nacrti se usuglašavaju unutar nadležnih ustrojstvenih jedinica Ministarstva obrane i Oružanih snaga, kao i s nadležnom upravom za zračni promet u Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture.

Za potrebe Ministarstva obrane utvrđuju se pravna i operativna pitanja vezana uz korištenje zračnog prostora Republike Hrvatske. Predstavnici Ministarstva obrane sudjeluju na međunarodnim skupovima i odborima NATO-a, Eurocontrola te Europske komisije po pitanju vojnog zračnog prometa.

U Republici Hrvatskoj pružatelj usluga u zračnom prometu je Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o koja pruža usluge i Oružanim snagama.

Na razini EU-a u odboru koji pokriva područje zračnog prometa (SSC – Single sky committee) sudjeluju predstavnici Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i Ministarstva obrane u izradi EU regulativa koje pokrivaju zračni promet u statusu promatrača.

U tijeku je i formiranje više funkcionalnih zračnih blokova (FAB – Functional Airspace Block), koje je dogovoreno tijekom 2009. godine i u kojem Republika Hrvatska zajedno sa Republikom Slovenijom, Republikom Austrijom, Republikom Mađarskom, Češkom Republikom, Bosnom i Hercegovinom i Republikom Slovačkom čini FAB CE (Central Europe). U radnim skupinama sudjeluje i Ministarstvo obrane sa svojim predstavnikom, izrađen je Nacrt sporazuma koji će regulirati međusobne odnose između potpisnika Sporazuma o zajedničkom pružanju usluga u zračnom prostoru navedenih zemalja.

6.8.3. Aktivnosti Obalne straže Republike Hrvatske

Na temelju Zakona o Obalnoj straži Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 109/07), uz ranije ustrojenu Središnju koordinaciju, ustrojene su područne jedinice koordinacije za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru pri osam lučkih kapetanija (Pula, Rijeka, Senj, Zadar, Šibenik, Split, Ploče i Dubrovnik). Ovim je postignuta ekonomičnost, racionalnost i uvezanost snaga Obalne straže Republike Hrvatske i drugih tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru u pravodobnom sprječavanju svih ugroza i neželjenih pojava na moru.

Na temelju mjesečnih planova zajedničkih aktivnosti provodio se ukrcaj nadležnih ribarskih inspektora, djelatnika područnih lučkih kapetanija i djelatnika pomorske policije na brodove Obalne straže Republike Hrvatske. Doneseni su pravilnici na temelju Zakona o Obalnoj straži Republike Hrvatske koje donosi ministar obrane uz suglasnost nadležnih ministara, a kojima se regulira način suradnje Obalne straže Republike Hrvatske i nadležnih tijela.

6.8.4. Unutarnja financijska kontrola u javnom sektoru

Sustav unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru je cjelokupan sustav financijskih i drugih kontrola uspostavljen od čelnika korisnika proračuna s ciljem uspješnog upravljanja i ostvarenja zadaća korisnika proračuna. Uređen je Zakonom o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine, broj 141/06).

6.8.4.1. Financijsko upravljanje i kontrola

Financijsko upravljanje i kontrole sveobuhvatan su sustav unutarnjih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni čelnici korisnika proračuna, a kojim se, upravljajući rizicima, osigurava razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva proračunska i druga sredstva koristiti pravilno, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito. Izvršene su pripreme za provedbu daljnjih aktivnosti u skladu s akcijskim planovima Strategije razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za razdoblje 2009. – 2011. i Smjernica za provedbu procesa upravljanja rizicima kod korisnika proračuna.

Razvijena je opća politika i usklađen zakonodavni okvir provedbe unutarnjih financijskih kontrola, Strategija razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za razdoblje 2009. – 2011. te ojačani upravni kapaciteti odnosno stvoreni uvjeti za uspostavu i razvoj financijskog upravljanja i kontrole te neovisne unutarnje revizije.

Težište je bilo na izobrazbi djelatnika uključenih u uspostavu financijskog upravljanja i kontrola u poduzimanju aktivnosti za stvaranje organizacijskih uvjeta za provođenje financijskog upravljanja i kontrola u Ministarstvu obrane. Provedena je samoprocjena pet komponenti financijskog upravljanja i kontrola, izrađeno je Godišnje izvješće o sustavu financijskog upravljanja i kontrola, organizirane su i provedene dvije radionice iz područja upravljanja rizicima, s predavačima iz

Kraljevine Nizozemske, izrađena je Uputa za izradu mape procesa i upravljanje rizicima u Ministarstvu obrane kao i dokumentacija potrebna za ustrojavanje Odjela upravljanja rizicima u Službi za analize i vrednovanje programa.

6.8.4.2. Unutarnja revizija

U 2009. godini u potpunosti su stvoreni organizacijski, kadrovski, materijalno-financijski i stručni uvjeti za nesmetano i učinkovito funkcioniranje unutarnje revizije u sustavu Ministarstva obrane, definirani dokumentima: „Strateški plan unutarnje revizije za razdoblje 2009. – 2011. godina“ i „Godišnji plan unutarnje revizije za 2009. godinu“.

Temeljno usmjerenje revizorskog rada su poslovni procesi i sustavi, a prioriteti za odabir revidiranih područja su: doprinos ostvarenju ciljeva iz Dugoročnog plana razvoja Oružanih snaga 2006. – 2015., vrijednost materijalno financijskih resursa, učinak na vanjske interesne skupine, učinak na unutarnje sustave, složenost sustava i ranjivost sustava.

Na temelju Godišnjeg plana unutarnje revizije za 2009. godinu provedene su revizije poslovnih procesa:

- Revizija funkcionalnosti i učinkovitosti procesa održavanja motornih vozila
- Revizija procesa potrošnje proračunskih sredstava u 2008. godini
- Revizija učinkovitosti obračuna i plaćanja komunalne naknade i naknade za uređenje voda, za nekretnine kojima se koristi Ministarstvo obrane i Oružane snage
- Revizija procesa manjkova i šteta u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama
- Revizija procesa stvaranja obveza putem narudžbenica u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama za 2009. godinu
- Revizija funkcionalnosti i učinkovitosti procesa deviznog poslovanja u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama.

Provedbom revizijskih procesa identificirane su određene slabosti u funkcioniranju pojedinih poslovnih procesa, dana su stručna mišljenja i preporuke o aktivnostima i promjenama koje bi dovele do uklanjanja navedenih slabosti.

Učinci procjeniteljske i savjetodavne uloge unutarnje revizije očituju se odvijanjem aktivnosti pojedinih ustrojstvenih jedinica u smjeru provedbe predloženih preporuka, u cilju poboljšanja rada i funkcionalnosti poslovnih sustava i procesa.

Godišnji plan unutarnje revizije za 2009. godinu u potpunosti je ispunjen.

6.8.5. Postupanje Vojne policije

Od 1. siječnja do 15. prosinca 2009. pripadnici Vojne policije Oružanih snaga, u skladu sa svojom nadležnosti, postupali su u 418 zabilježenih događaja što je za 5% manje nego u istom razdoblju 2008. godine. Smanjenje broja događaja bilježimo i u kategoriji „događaji iz područja kriminaliteta“ od 25,2% i „prometne nesreće Oružanih snaga“ od 9,3% dok povećanje broja događaja bilježimo u kategorijama „ostali događaji“ od 11,2% i „prekršaji“ od 9,9%.

Časnici istražitelji Kriminalističke Vojne policije provodili su kriminalističke obrade samostalno ili u suradnji s kriminalističkim službenicima Ministarstva unutarnjih poslova, nad vojnim osobama-počiniteljima kaznenih djela kao i nad civilnim osobama, zbog počinjene štete pripadniku ili imovini Oružanih snaga.

Njihov rad rezultirao je podnošenjem ukupno 76 kaznenih prijava, od čega su časnici istražitelji Vojne policije podnijeli 20 kaznenih prijava, a kriminalistički službenici Ministarstva unutarnjih poslova 56 kaznenih prijava. Ukupno je kazneno prijavljeno 113 osoba zbog osnovane sumnje da su počinjena 103 kaznena djela.

6.8.6. Izvanredni događaji

Iz raščlambe izvanrednih događaja koju ju provelo Zapovjedno-operativno središte Glavnog stožera Oružanih snaga za 2009. godinu najčešći uzroci izvanrednih događaja ili njih 95% odnosi se na ljudski faktor (nepažnja, namjera, nepoštivanje propisa i dr.) dok su preostali uzroci neispravnost sredstava, vremenski utjecaji i sl.

Prema vremenu nastanka izvanrednih događaja 38% otpada na slobodno vrijeme izvan postrojbe, 36% za vrijeme provedbi zadaća, 16% u postrojbi tijekom radnog vremena, 5% izvan postrojbe u radno vrijeme, a preostali dio za vrijeme godišnjih odmora, bolovanja i dr.

Prema mjestu nastanka izvanrednih događaja na vojne objekte, poligone, vježbališta i strelišta otpada 40%, na prometnice 20%, dok se preostali dio odnosi na naselja, mjesta stanovanja i sl.

Tijekom 2009. godine u mirovnim misijama i operacijama u kojima sudjeluju pripadnici Oružanih snaga zabilježeno je sveukupno 12 izvanrednih događaja u kojima je sudjelovalo 15 pripadnika Oružanih snaga. Od 12 izvanrednih događaja tri se odnose na ozljeđivanje tijekom korištenja ubojnih sredstava, tri ozljeđivanja tijekom obavljanja službe, dvije prometne nesreće, dva kršenja vojne stege, jedno oštećenje vojne imovine i jedna zabilježena krađa.

6.8.7. Stegovna odgovornost

Odlučujući o stegovnoj odgovornosti za ukupno 142 pripadnika Oružanih snaga, Vojnostegovni sud je u 2009. godini održao 132 rasprave (32% više u odnosu na 2008. godinu) i donio 115 odluka. Doneseno je 91 rješenje kojim je utvrđena stegovna odgovornost pripadnika Oružanih snaga, 15 rješenja o oslobađanju od odgovornosti te devet zaključaka o obustavi postupka.

U području odlučivanja o materijalnoj odgovornosti Vojnostegovni sud je u 2009. godini riješio ukupno 168 predmeta (170 tijekom 2008. godine). Donesena su 22 obvezujuća rješenja, 40 rješenja o obustavi postupka te 84 odluke u kojima je nastupila apsolutna zastara.

Viši vojnostegovni sud rješava žalbe na rješenja nadležnih zapovjednika i prvostupanjskog vojnostegovnog suda u kojima je u prvostupanjskom stegovnom postupku odlučeno o stegovnoj odgovornosti prekršitelja vojne stege i izrečena stegovna sankcija (stegovna mjera ili stegovna kazna) te žalbe na rješenja o udaljenju iz službe i zahtjeve za obnovu stegovnog postupka. U 2009. godini Viši vojnostegovni sud rješavao je u ukupno 58 različitih predmeta.

Protiv rješenja Višeg vojnostegovnog suda stranke mogu tužbom pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske. Upravni sud Republike Hrvatske u 2009. godini odlučivao je u 11 upravnih sporova pokrenutih protiv rješenja Višeg vojnostegovnog suda od kojih je dvije tužbe uvažio i predmet vratio na ponovni postupak, dok je ostalih devet tužitelja odbio s tužbenim zahtjevima.

6.8.8. Imovinsko-pravni poslovi i upravni postupci

Ministarstvo obrane u području obavljanja imovinsko pravnih poslova tijekom 2009. godine imalo je 938 novih predmeta. Ukupan broj aktivnih predmeta u 2009. godini iznosio je 17246, od čega je u 2616 predmeta Republika Hrvatska (Ministarstvo obrane) aktivna stranka u postupku (tužitelj), dok je u ostalim

predmetima tuženik u postupku. Najveći broj predmeta i sporova u kojima je Republika Hrvatska (Ministarstvo obrane) u položaju tuženika odnosi se na naknadu štete, pri čemu se najveći dio ukupno utuženih iznosa koji se potražuju odnosi na nekoliko predmeta, iz prethodnih godina, s vrlo visokom vrijednosti spora (predmet S-300, predmeti Šezdesetšesta P. – zadruga za izgradnju prometnica i dr.) tako da na ova dva tužitelja otpada 43% ukupno utuženih potraživanja.

U predmetu S-300 prvostupanjskom presudom zahtjev tužitelja je odbijen, dok je u slučaju Šezdesetšesta P. – zadruga za izgradnju prometnica u većini sporova odbijen postavljeni tužbeni zahtjev prema Republici Hrvatskoj. Značajan iznos utuženih potraživanja čine sporovi po tužbama zbog naknade štete na temelju Zakona o odgovornosti Republike Hrvatske za štetu nastalu uslijed terorističkih akata i javnih demonstracija te Zakona o odgovornosti Republike Hrvatske za štete uzrokovane od pripadnika oružanih i redarstvenih snaga tijekom Domovinskog rata.

U skupini radnih sporova najveći broj predmeta odnosi se na potraživanja za naknade za prekovremeni rad, rad u turnusu, rad u smjenama i noćni rad.

U cilju smanjenja broja sudskih predmeta i parničnih troškova, u suradnji sa zakonskim zastupnikom – Državnim odvjetništvima, u 2009. godini radilo se na rješavanju imovinsko-pravnih zahtjeva izvansudskog spora – u mirnom postupku. Rješavanje zahtjeva u mirnom postupku (nagodbom) prvenstveno se pokušava u predmetima u kojima je nesporna odgovornost Republike Hrvatske odnosno fizičkih ili pravnih osoba prema kojima Republika Hrvatska ima osnovano potraživanje, ako se s njima uspije postići nagodba o visini nespornog dijela potraživanja.

Potkraj 2009. godine u Pravnoj službi, koja je Zakonom o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji nadležna za vođenje upravnih postupaka, evidentirano je ukupno 5386 aktivnih predmeta, od kojih je manji dio zaprimljen u toj godini, a veći dio prenesen iz prethodnih godina. Najveći dio predmeta odnosio se na rješavanje žalbi na utvrđivanje statusa hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata (91%).

6.8.9. Sukcesija vojne imovine

Nastavljeno je obavljanje upravnih i stručnih poslova u pripremi za pregovore o sukcesiji vojne imovine. U izradi dokumentacijske osnove za pregovore o sukcesiji vojne imovine s drugim državama slijednicama proteklih godina je dovršeno 20-tak elaborata u raznim područjima.

Na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske središnja aktivnost u 2009. godini bila je izrada sveobuhvatne studije koja ima za cilj rekonstruirati zapovjednu strukturu JNA početkom devedesetih godina. Radom Savjeta za sukcesiju vojne imovine prikupljena je obimna i kvalitetna arhivska građa koja obuhvaća najuži zapovjedni vrh i visoku zapovjednu strukturu JNA u razdoblju od 1. siječnja 1990. do 20. svibnja 1992. te više od 2000 oficira koji su imali značajnu ulogu na različitim razinama zapovijedanja.

6.8.10. Rad s muzejskom građom

Vojni muzej obavljao je svoje svakodnevne zadaće prikupljanja građe u fundus, muzeološke obrade već prikupljene građe, pripreme izložbi, suradnje s drugim institucijama u pružanju stručne pomoći. Zaprimljen je veći broj otpisanih vojnih vozila iz Oružanih snaga koja su uvrštena u fundus Muzeja, kao i veći broj ostalih materijalno-tehničkih sredstava. Sva zaprimljena građa muzeološki se obrađuje, a u tijeku je i obrada već postojećeg fundusa.

Vojni muzej je zaprimio i dvije veće donacije. Donaciju Društva likovnih umjetnika Hrvatske koja se sastoji od 23 slikarska platna koja su tijekom 1991. oslikavali hrvatski umjetnici kao znak protesta zbog agresije na Republiku Hrvatsku. Platna imaju umjetničku vrijednost, a svjedoče o angažiranju likovnih umjetnika u promicanju istine o agresiji na Republiku Hrvatsku. Druga donacija odnosi se na zbirku raznovrsnog pješačkog naoružanja.

Realizirano je pet izložbi u povodu obilježavanja obljetnica i proslava u Oružanim snagama.

6.8.11. Arhiviranje

U Središnjem vojnom arhivu kao glavnoj arhivskoj cjelini Ministarstva obrane i Oružanih snaga tijekom 2009. godine obavljani su stručni poslovi vezani uz nadzor nad zaštitom arhivskog i registraturnog gradiva te pregled sačuvanosti i sređenosti istoga kod stvaratelja i imatelja. Vodi se i ažurira evidencija za arhivsko i registraturno gradivo koje se nalazi u Središnjem vojnom arhivu i pismohranama izvan Središnjeg vojnog arhiva. Izvršeno je preuzimanje arhivskog gradiva različitih stvaratelja po isteku propisanih rokova. Odabir i izlučivanje gradiva kojem je istekao rok čuvanja prema odobrenju Hrvatskog državnog arhiva obavljen je u 15 ustrojstvenih jedinica Ministarstva obrane i Oružanih snaga. Vršiti se stručna obrada

gradiva; sređivanje i obrada arhivskog gradiva, digitalizacija fotoarhive te sređivanje i popisivanje zemljovida. U 2009. godini proveden je projekt opremanja Središnjeg vojnog arhiva sustavom za digitalno i mikrografsko arhiviranje. Nabavljen je i instaliran najveći dio opreme, u tijeku je probna faza korištenja sustava za upravljanje dokumentima, izrada korisničkih uputa, edukacija te probno skeniranje i indeksiranje gradiva.

Izdavanje potvrda o činjenicama koje su sadržane u izvornicima ili kopijama arhivskog gradiva koje uključuje izdavanje podataka iz arhivskog gradiva za potrebe Ministarstva obrane i Oružanih snaga, pripadnika ratnih postrojbi, ministarstva nadležnog za branitelja i drugih tijela državne uprave, rezultiralo je zaključno s 31. prosinca 2009. izdavanjem podataka (odgovora) na 1465 zahtjeva, što je s obzirom na 2008. godinu (1317 odgovora na zahtjeve) povećanje od 10%.

Arhivsko gradivo redovno se koristi za znanstveno-istraživačke, stručne i druge potrebe; tijekom 2009. godine uvid u gradivo izvršilo je 47 korisnika (djelatnici Ministarstva obrane i pripadnici Oružanih snaga, kao i drugi vanjski korisnici).

Suradnja s drugim institucijama obavljana je vezano uz razmjenu arhivskog gradiva radi kompletiranja arhivskih fondova i zbirki (predaja gradiva bivše JNA Hrvatskom državnom arhivu, suradnja s Hrvatskim državnim arhivom – Hrvatskim filmskim arhivom vezano uz obradu, zaštitu i pohranu filmske građe), digitalizaciju foto-građe (skeniranje negativa i kopiranje na DVD u Hrvatskom memorijalno-dokumentacijskom centru Domovinskog rata).

7. DRUŠTVENA ULOGA I ODNOSI S JAVNOŠĆU

Obrambeni sustav tradicionalno se percipira kao nositelj obrambene funkcije ali sve učestalije i kao značajan sudionik u planiranju, pripremanju i provedbi aktivnosti kojima se daje potpora civilnim institucijama u slučajevima obrane od požara, elementarnih nepogoda i drugih katastrofa, zatim aktivnostima traganja i spašavanja te medicinskog prevoženja. Osim toga, Oružane snage percipiraju se i kao jedan od glavnih nositelja u doprinosu Republike Hrvatske međunarodnoj sigurnosti, a time i predstavljaju čimbenik jačanja ugleda Republike Hrvatske u međunarodnoj zajednici. U relevantnim ispitivanjima povjerenja u institucije, Oružane snage tradicionalno bilježe visok stupanj povjerenja u javnosti.

7.1. Društvena uloga obrambenog sustava i njezina percepcija u hrvatskoj javnosti

Osim aktivnostima koje su propisane važećim zakonskim i podzakonskim aktima, a odnose se na suradnju s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i građanima, Oružane snage su u proteklom razdoblju intenzivirale aktivnosti na još boljoj percepciji Oružanih snaga u javnosti, a uzevši i u obzir činjenicu potpune profesionalizacije Oružanih snaga. Suspenzijom obveznog služenja vojnog roka stvorila se dodatna potreba za širim upoznavanjem javnosti, posebice mlađih naraštaja s obrambenim sustavom, uzimajući u obzir i potrebe za redovitom godišnjom popunom Oružanih snaga.

U tom smislu Oružane snage su u 2009. predstavile svoje aktivnosti na vojnim obljetnicama i prigodom državnih blagdana, ali i sudjelovanjem na civilnim događanjima poput Smotre sveučilišta, Danu karijera, Sajmu stipendija i sl.

Oružane snage su predstavljene tiskanjem promidžbenih materijala i brošura te dodatno i publiciranjem triju knjiga, produkcijom pet kratkih promidžbenih i dokumentarnih video-izdanja te jednog audio-izdanja.

Osim visokog stupnja povjerenja koje u javnosti tradicionalno uživaju Oružane snage u ispitivanjima javnog mnijenja u usporedbi s drugim institucijama, u 2009. godini bilježe se pozitivni trendovi u pogledu stupnja informiranosti o mogućnostima zapošljavanja u Oružanim snagama. Prema provedenom istraživanju tijekom upisa u vojnu evidenciju u 2009. godini udio ispitanika koji su izjavili kako su u znatnoj mjeri obaviješteni o mogućnostima zapošljavanja porastao je sa 16,38% u 2008. godini na 30,17% u 2009. godini. Istodobno se udio ispitanika koji su se izjasnili kako nisu nimalo obaviješteni o mogućnostima zapošljavanja smanjio s 20,47% u 2008. godini na 9,69% u 2009. godini.

7.2. Odnosi s javnošću i informiranje

Služba za odnose s javnošću i informiranje Ministarstva obrane u 2009. godini nastavila je s unaprjeđivanjem aktivnosti na cjelokupnom informiranju javnosti o obrambenom sustavu te na promidžbi Oružanih snaga koja predstavlja jedan od značajnih elemenata u ukupnim aktivnostima na privlačenju osoblja. Kvalitetno korištenje interneta, atraktivna obrada tema u stručnom časopisu „Hrvatski vojnik“, nakladnička djelatnost koja je uključivala tiskana, video i audio izdanja, knjige i

publikacije, organiziranje kulturno-društvenih aktivnosti u obliku izložbi, nastupa Orkestra Oružanih snaga te Klapa HRM-a „Sveti Juraj“, uz proaktivni pristup u radu s medijima, bile su osnovne značajke rada na području informiranja i odnosa s javnošću u 2009. godini. Posebna pažnja također se posvetila modalitetima komuniciranja s javnošću u NATO okruženju i oblicima kriznog komuniciranja te je u tom smislu i pokrenuto intenzivnije provođenje interne edukacije za pripadnike Oružanih snaga s područja odnosa s javnošću. Osim redovite komunikacije s drugim državnim tijelima, udrugama, građanima, predstavnicima vjerskih zajednica i predstavnicima medija, zabilježeno je i više od dvije tisuće različitih pojedinačnih upita i zahtjeva za informacijama na koje je odgovoreno.

Pritom je, također, zaprimljeno i 39 zahtjeva, a u skladu sa Zakonom o pravu na pristup informacijama (Narodne novine, broj 172/03), od kojih je 31 zahtjev prihvaćen, a osam ih je odbijeno.

U području informiranja bila je značajna implementacija nove internetske stranice www.morh.hr, koja predstavlja glavni komunikacijski kanal Ministarstva obrane. Broj posjeta navedenoj stranici bilježi trendove rasta pri čemu je zabilježeno približno 55 000 posjeta mjesečno ili porast od 22% u odnosu na 2008. godinu. Tijekom 2009. godine ukupna podatkovna količina sadržaja navedene stranice, što uključuje i video-, audio- i fotomaterijale uvećana je za 92%. Stranica je u relevantnom hrvatskom odabiru najboljih internetskih stranica za 2009. godinu bila među deset najbolje ocijenjenih u kategoriji vladinih organizacija i državnih institucija.

Koncept promidžbe vojnog poziva koji se intenzivno primjenjuje unatrag dvije godine, a uključuje ukupnu pozitivnu promidžbu cijelog sustava te se zasniva na različitim oblicima informiranja od izravnog, putem prezentacija u školskim institucijama, do posrednog kroz medije, pokazao se uspješnim u privlačenju kandidata za potrebe obrambenog sustava – posebice budućih časnika. Tako je u 2009. godini zadržan visok stupanj odaziva kandidata za uključivanje u projekt „Kadet“ i bio je na razini iz 2008. godine, dok je istodobno zabilježen i najveći broj upisanih u taj program koji se provodi od 2003. godine. Naime pozitivna promidžba vojnog poziva neodvojiva je od procesa informiranja i odnosa s javnošću i tu su također korištena iskustva ostalih zemalja članica NATO-a.

Vojno-stručni časopis „Hrvatski vojnik“ u 2009. godini poboljšana je novim vizualnim i grafičkim rješenjima te je zadržao zadaće kako internog tako i eksternog informiranja o Oružanim snagama. Također u 2009. godini pripremljen je i polugodišnji časopis na engleskom jeziku „Cromil“ koji je namijenjen promidžbi Oružanih snaga, ali i hrvatske vojne industrije u međunarodnom okruženju.

U izdavačkoj djelatnosti može se izdvojiti knjiga „10 godina sudjelovanja Republike Hrvatske u međunarodnim mirovnim misijama“, dok se od video materijala može istaknuti film „Oluja – pet minuta za sjećanje“ koji je na međunarodnom festivalu vojnodokumentarnog filma osvojio posebnu nagradu stručnog žirija.

Od kulturno-društvenih aktivnosti mogu se istaknuti prigodni nastupi Orkestra Oružanih snaga i Klapa HRM-a „Sveti Juraj“, dok su Galerija „Zvonimir“ i Vojni muzej organizirali tijekom 2009. godine ukupno 21 izložbu.

7.3. Dušobrižništvo u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama

Poštujući temeljno pravo slobode vjeroispovijesti, ovisno o vjerskom opredjeljenju funkcijom dušobrižništva u vojsci osigurava se istovremeno sloboda religijskog izražavanja i ostvarenje duhovnih potreba.

Trajna suradnja i koordinacija bila je s Komisijom za odnose s vjerskim zajednicama. Na temelju Protokola o dušobrižničkoj skrbi pripadnika Oružanih snaga islamske vjeroispovijesti provodi se duhovna skrb za djelatnike islamske vjeroispovijesti. Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj provodi duhovnu skrb katolika u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama.

U svih 26 kapelanija Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj održavaju se pouke i podjeljuju sakramenti te redovito i prigodno slave svete mise. Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj organizira duhovne vježbe i bračne vikende u vojnim objektima. U duhovnim vježbama sudjelovalo je oko 670 vojnika/djelatnika, a u bračnim vikendima oko 130 osoba.

Važan način pastoralne u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama su i hodočašća koja Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj organizira na nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini. Na nacionalnoj razini, već 17. put su vojska i policija hodočastili u Nacionalno svetište Mariju Bistricu. Na regionalnoj razini hodočasti se u tradicionalna, većinom marijanska svetišta.

Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj je 17. put od 12. do 19. svibnja 2009. sudjelovao s više od 1300 vojnika, policajaca i branitelja na 51. međunarodnom

vojnom hodočašću u Lourdesu. Lourdesko hodočašće je postalo jedinstveno po međunarodnoj promidžbi Republike Hrvatske te posebice hrvatskog vojnika i policajca.

Od rujna 2006. godine vojni kapelani su kontinuirano uključeni u mirovnu operaciju u Afganistanu gdje pružaju duhovnu skrb pripadnicima iz hrvatskog kontingenta, kao i pripadnicima oružanih snaga iz drugih zemalja u toj operaciji.

Priprema Oružanih snaga za mirovne misije i operacije obuhvaća i upoznavanje s islamskom kulturom, o tome ih upoznaje Mešihat Islamske zajednice u Republici Hrvatskoj u suradnji s Vojnim ordinarijatom u Republici Hrvatskoj.

8. GLAVNA POSTIGNUĆA U 2009. GODINI

Ulazak Republike Hrvatske u članstvo NATO-a nakon polaganja ratifikacijskog dokumenta o pristupanju Washingtonskom ugovoru najznačajniji je događaj u 2009. godini. Članstvo u NATO-u predstavlja za Republiku Hrvatsku političko priznanje za usvajanje demokratskih standarda i spremnosti obrambenog sustava za njihovu obranu. Na obrambenom području prijem u NATO predstavlja priznanje za doprinos izgradnji međunarodne sigurnosti i za uložene napore u transformaciji obrambenog sustava proteklih godina.

Prateći razvoj sigurnosne i obrambene politike EU-a (CSDP) Republika Hrvatska daje sve veći doprinos s aktivnim angažiranjem i provedbom priprema za sudjelovanje Oružanih snaga u konceptu EUBG. Sudjelovanje u misijama i operacijama EU-a odvija se uspješno na različitim razinama od potpore, suradnje i davanja usluga do sudjelovanja pripadnika Oružanih snaga u mirovnim operacijama EU-a te planiranja zajedničkih snaga. Ovim aktivnostima obrambeni sektor daje značajnu potporu aspiracijama Republike Hrvatske za članstvo u EU afirmirajući je kao zemlju koja aktivno sudjeluje u izgradnji CSDP-a i mirovnim naporima EU-a.

U protekloj godini Republika Hrvatska je u potpunosti i uspješno provela sve svoje obveze sudjelovanja u međunarodnim mirovnim operacijama i misijama UN-a i NATO-a. Pripadnici Oružanih snaga potvrdili su spremnost Republike Hrvatske da aktivno pridonosi izgradnji mira, sigurnosti i stabilnosti diljem svijeta, čime se Republika Hrvatska profilirala kao pouzdan partner zemljama članicama i aspiranticama euroatlantskih integracija, koja može odgovoriti sigurnosnim

izazovima. Nastavljene su aktivnosti unaprjeđivanja u području opremanja, obuke, vođenja, zapovijedanja i nadzora u pripremi i provedbi operacija. Pripadnici Oružanih snaga potvrdili su se kao sposobni i spremni partneri u provedbi zadaća u međunarodnim mirovnim operacijama i misijama.

Provedbom obuke završeno je uvođenje u operativnu uporabu brodova klase „Helsinki“ čime su podignute sposobnosti HRM-a na višu razinu (nadzor podmorja).

Kao i proteklih godina i u 2009. godini pripadnici Oružanih snaga aktivno su pružali pomoć civilnim institucijama u zemlji sudjelovanjem u protupožarnoj sezoni, logističkoj potpori, zračnom prijevozu životno ugroženih osoba, hitnom prevoženju organa za transplantaciju, potragama i spašavanju u brdsko-planinskim nepristupačnim prostorima, spašavanju na moru te u ispomoći u izgradnji komunalne infrastrukture.

Sudjelovanjem u pomoći civilnim institucijama pripadnici Oružanih snaga dali su izniman doprinos spašavanju ljudskih života, sprječavanju i ublažavanju posljedica elementarnih nepogoda i nesreća većih razmjera. Posebno postignuće je izvršavanje obimnih zadaća u ovom segmentu bez incidenata i izvanrednih događaja s većom materijalnom štetom ili ozljedama pripadnika Oružanih snaga što ukazuje na njihovu visoku razinu profesionalnosti i uvježbanosti.

Uspješnom provedbom Plana pribavljanja za 2009. godinu i Plana izdvajanja osoblja u 2009. godinu dostignuta je ciljana brojčana veličina djelatnog vojnog sastava sukladno Dugoročnom planu razvoja Oružanih snaga 2006. – 2015. te je poboljšana starosna i obrazovna struktura osoblja te time stvoreni uvjeti za profesionalni razvoj.

Ostvareni su svi preduvjeti za implementaciju jedinstvenog sustava upravljanja osobljem u kojem će Središnjica za upravljanje osobljem imati središnju, prioritetno, provedbenu ulogu u upravljanju osobljem i izravno pokrivati sve funkcije profesionalnog razvoja svih kategorija vojnog i civilnog osoblja u Oružanim snagama.

Izvršene su sve pripreme za preustroj tadašnjih uprava i ureda za obranu, čime su stvoreni uvjeti za ustrojavanje novih ustrojstvenih jedinica u sastavu Službe za vojnu obvezu i to područnih odjela za poslove obrane i odsjeka za poslove obrane čime se struktura i brojčana veličina ovog segmenta upravljanja ljudskim resursima prilagođava novim okolnostima.

U Ministarstvu obrane ustrojen je Podregistar za unutarnju distribuciju i prijevoz klasificiranih podataka NATO-a i EU-a. Podregistar Ministarstva obrane za potrebe Republike Hrvatske organizira prijevoz klasificiranih podataka između NATO-a i Središnjeg registra Ureda Vijeća za nacionalnu sigurnost.

Ispunjeni su preduvjeti za uspostavu pune operativne uvezanosti s NATO-om kroz zaštićeni mrežni sustav NS WAN. Uspostavom ovoga mrežnog sustava Oružanih snaga ostvarit će punu operativnu uvezanost s NATO-om.

Nastavljene su završne aktivnosti na razvoju domaće jurišne puške 5,56x45 mm u suradnji s tvrtkom „HS Produkt“ iz Karlovca. Nakon provedenih tvorničkih ispitivanja u skladu s NATO panelima te testiranjima u postrojbama Oružanih snaga sklopljen je Ugovor o proizvodnji i isporuci prvih 1000 komada jurišnih pušaka, modela VHS-D i VHS-K.

Radarski sustav zračnog motrenja FPS 117 iz projekta NEBO, koji se koristi za potrebe Oružanih snaga ali i civilne kontrole zračne plovidbe te kao izvor radarskih podataka u sustavu NATINADS uspješno je završen i uveden u operativni rad. Tijekom 2009. godine provodila se obuka osoblja. Zahvaljujući visokoj stručnoj osposobljenosti korisnika i osoblja za logističku potporu sustava, sustav funkcionira s visokom deklariranom raspoloživošću.

Tijekom 2009. godine izvršene su sve pripreme za izdvajanje Zrakoplovno-tehničkog zavoda (ZTZ) iz ustroja Oružanih snaga te njegovo osamostaljivanje na tržištu. Realizacijom ove zadaće očekuje se uspostavljanje učinkovitijeg sustava održavanja zrakoplovne tehnike te u konačnici smanjenje financijskih izdataka.

Završena je I. faza Projekta uvođenja nove vojne iskaznice, sustava fizičke kontrole pristupa i evidencije radnog vremena, upravljanja identitetom i pristupom te upravljanja infrastrukturom. Isporučivanjem opreme i licenci tijekom godine ostvareni su preduvjeti za provedbu II. faze Projekta kojim će se izraditi nove vojne iskaznice, izvršiti akreditacija informatičkog sustava na temelju pozitivnih propisa Republike Hrvatske koji će biti usklađen s informatičkim sustavom NATO-a.

Na temelju ugovora s konzorcijem tvrtki „PATRIA“ (Finska) i „Đuro Đaković“ - Specijalna vozila" d.d. o isporuci 126 baznih oklopnih vozila konfiguracije pogona 8x8 u tijeku je proizvodnja prvih domaćih baznih oklopnih vozila na koja će se integrirati naoružanje i specijalna oprema.

9. KLJUČNI SMJEROVI RAZVOJA U IDUĆEM RAZDOBLJU

U predstojećem razdoblju nastavlja se proces izrade novih strateških dokumenata u području obrane. Nakon donošenja nove Strategije nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske, čiji prijedlog nacрта je tijekom 2009. godine izradilo međuresorno povjerenstvo na čelu s Ministarstvom obrane, a koji je radi daljnje procedure upućen Vijeću za nacionalnu sigurnost, slijedi ažuriranje i analitičko preispitivanje Strategije obrane Republike Hrvatske i Vojne strategije. Jedna od ključnih aktivnosti u predstojećem razdoblju koja će dati smjer daljnjem razvoju obrambenog sustava je provedba opsežnog analitičkog procesa Strateškog pregleda obrane (za koji su izvršene pripreme u 2009. godini) koji ima za cilj analizirati sve aktualne izazove od sigurnosnih prijetnji do financijskih ograničenja, ponuditi rješenja i omogućiti izradu novog Dugoročnog plana razvoja Oružanih snaga. Novim Dugoročnim planom razvoja Oružanih snaga razradit će se zahtjevi u pojedinim područjima i omogućiti nastavak reformi. Provedba ovih procesa potrebna je zbog nastavka pune integracije u sustav NATO-a, potpore procesima pristupanja u EU, ali i preispitivanja rješenja u pojedinim područjima koja su definirana Strateškim pregledom obrane, Dugoročnim planom razvoja Oružanih snaga 2006. – 2015. i njegovim provedbenim planovima te izvjesne promjene u zacrtanoj visini obrambenog proračuna u idućem srednjoročnom razdoblju.

Međunarodna obrambena suradnja odvijat će se kroz bilateralne i multilateralne kontakte posebno intenzivno sa zemljama članicama NATO-a te sa zemljama jugoistočne Europe, uz aktivno sudjelovanje u regionalnim inicijativama, forumima i međunarodnim organizacijama u kojima je i do sada Republika Hrvatska davala svoj doprinos. Republika Hrvatska nastaviti će s aktivnim angažmanom i sudjelovanjem u EU operacijama kao i nastavkom priprema za sudjelovanje Oružanih snaga u konceptu EUBG te praćenjem razvoja europske sigurnosne i obrambene politike. Ovim aktivnostima Republika Hrvatska davat će i dalje značajan doprinos afirmiranju zemlje kao vjerodostojnog partnera u izgradnji mira i sigurnosti zajedno s članicama EU-a.

Međunarodna obrambena suradnja nastaviti će se razvijati u opsegu koji je primjeren interesima i mogućnostima.

Naglasak će se staviti i na poduzimanje potrebnih koraka ka potpunoj realizaciji četiri projekta od posebnog interesa za provedbu međunarodne suradnje (Ronilačko obučno središte, Regionalno središte za obuku službenih pasa vodiča, Projekt vojno-diplomatske izobrazbe i Obučno središte za mirovne operacije). Stavljanjem u funkciju ovih regionalnih središta Republika Hrvatska bi napravila značajan pomak ka očekivanom ispunjavanju svoje uloge nositelja inicijative međunarodne vojne suradnje u regiji.

Posebna pozornost u predstojećem razdoblju posvetit će se jačanju obučnih sposobnosti i okrupnjavanju hrvatskog kontingenta u mirovnoj operaciji ISAF, stalnom unapređivanju procesa obuke za provedbu međunarodnih mirovnih operacija, zaštiti sudionika međunarodnih mirovnih operacija i misija i potpori njihovim obiteljima.

Nastavit će se s jačanjem upravljačkih procesa u obrambenom sustavu, unaprjeđivanjem nadzornih i analitičkih funkcija u kontekstu racionalizacije poslovanja, provedbe mjera štednje u sklopu proturecesijskih mjera i poboljšanja učinkovitosti u svim segmentima sustava.

U području ljudskih resursa prioritet će imati implementacija jedinstvenog sustava upravljanja osobljem nastavkom provedbe preustroja i uspostave organizacijske strukture.

Daljnijim planskim pribavljanjem, promaknućem i izdvajanjem osoblja održavat će se dostignuta ciljana brojčana veličina Oružanih snaga i u strukturalnom pogledu poboljšavati.

Uvest će se u uporabu nova klasifikacija vojnih stručnih specijalnosti i započeti s uspostavom ugovorne pričuve.

Postojeći sustav izobrazbe kroz provedbu Koncepta izobrazbe nastaviti će se transformirati i usklađivati s civilnim sustavom visokog obrazovanja te će se nastaviti povezivanje sa sveučilišnom zajednicom i srodnim civilnim institucijama.

U skladu s novim konceptom privlačenja osoblja nastojat će se osigurati stalnost i jedinstvo promidžbe te kroz ciljanu promidžbu i prilagodbu nastavnog plana i programa vojne izobrazbe, kao i kroz određene obveze i pogodnosti, razraditi kako pridobivanje tako i zadržavanje deficitarnog osoblja.

Realizacija projekata izobrazbe orijentirat će se u idućem razdoblju na aktivnosti koje se moraju i mogu provesti bez ulaganja financijskih sredstava ili

ulaganjem minimalnih sredstava iz odobrenih okvira za redovito poslovanje. Redefinirani prioriteti u potpori su izrade Doktrine školovanja za potrebe Oružanih snaga i u skladu su s NATO smjernicama koje se odnose na područje školovanja i individualnog treninga.

U području informatizacije naglasak će i u idućem razdoblju biti na izgradnji i razvoju nedostajućih modula poslovnih podfunkcija te integraciji pojedinih informacijskih podsustava. Paralelno s navedenim procesima, odvijat će se i održavanje već implementiranih dijelova. Slijedi i osuvremenjivanje komunikacijskih sustava.

U idućem razdoblju nastaviti će se opremanje svih triju grana Oružanih snaga naoružanjem i opremom, u okvirima dostupnih sredstava i s njima prilagođenom dinamikom te uvođenje novih sustava i tehnologija rada s ciljem dostizanja i održavanja ciljanih sposobnosti u skladu s nacionalnim i savezničkim prioritetima.

Nastavit će se s proizvodnjom domaćih baznih oklopnih vozila, modernizacijom tenka, daljnjim razvojem domaće jurišne puške i drugim projektima u području opremanja i modernizacije te razvojem II. faze izrade vojne iskaznice.

Vojni sigurnosni i obavještajni poslovi usmjeravat će se težišno na suprotstavljanje svim vrstama ugroza iz područja organiziranog kriminaliteta te potporu pripadnicima Oružanih snaga koji sudjeluju u međunarodnim misijama.

Prioriteti u području istraživanja i razvoja u idućem razdoblju su sudjelovanje u izradi kataloga znanja i mjerodavnosti za vojne specijalnosti, nastavak aktivnosti na povezivanju vojne izobrazbe s nacionalnim obrazovnim sustavom i usklađivanju sa zahtjevima Bolonjskog procesa, nastavak sudjelovanja u tehničkoj modernizaciji Oružanih snaga, sudjelovanje u međunarodnim znanstveno-istraživačkim programima i projektima NATO-a, sudjelovanje u programu uspostave sustava zaštite intelektualnog vlasništva i inovacija te provedba akreditacije znanja u području obrane.

U području odnosa s javnošću i informiranja staviti će se naglasak na aktivnosti koje će pridonijeti još većoj informiranosti javnosti o Oružanim snagama te unaprjeđivanju promidžbenih aktivnosti u svrhu promocije vojnih zvanja i potpori projekata privlačenja osoblja u novim okolnostima. U kontekstu odnosa s medijima, nastaviti će se kvalitetno informiranje javnosti te intenzivirati suradnja časnika za

odnose s javnošću u Oružanim snagama s medijima na lokalnoj razini. Također, u tom smislu nastaviti će se i edukacija pripadnika Oružanih snaga s naglaskom na komuniciranje u kriznim situacijama.

Nastavit će s aktivnostima informiranja javnosti o angažmanu pripadnika Oružanih snaga u međunarodnim mirovnim misijama i operacijama, pri čemu će glavne komunikacijske poruke prema javnosti biti vezane uz ulogu i zadaće pripadnika Oružanih snaga u mirovnim misijama i operacijama te njihov doprinos u izgradnji i promicanju globalnog mira i sigurnosti.

Nastavit će se s implementacijom doktrinarnih dokumenata NATO-a te prilagođavanjem zahtjevima postizanja pune interoperabilnosti u međunarodnom NATO okruženju u svim područjima i na svim razinama Oružanih snaga. U tom smislu, aktivnosti u Oružanim snagama bit će primarno usmjerene na ostvarivanje misija i zadaća, razvoj sposobnosti i implementaciju Ciljeva snaga.

ZAKLJUČAK

Spremnost obrambenog sustava Republike Hrvatske, provođenje kadrovske politike i ukupno stanje u Oružanim snagama pokazuje da Republika Hrvatska ima i razvija obrambeni sustav primjeren potrebama, razini ugroza i izazovima s kojim se suočava.

Obrambeni sustav putem svojih sastavnica na svim razinama i u svim područjima, u skladu sa svojim mogućnostima, uspješno se integrira i pridonosi sustavu NATO-a razvojem planiranih sposobnosti i ostvarivanjem Ciljeva snaga.

Osim suradnje sa zemljama članicama NATO-a ostvaruje se intenzivna suradnja sa zemljama u regiji čime se daje značajan doprinos ukupnoj vanjskoj politici Republike Hrvatske, procesima tranzicije, povjerenja i sigurnosti u regiji.

Opsežnom suradnjom u planiranju i provedbi operacija te ostvarivanju dodijeljenih misija i zadaća zajedno s državama članicama NATO-a ostvaruje se kontinuiran napredak u razvoju obrambenog sustava i njegovo usklađivanje s najboljom praksom razvijenih obrambenih sustava u svijetu. Intenziviranjem svih oblika međunarodne vojne suradnje i posebno, sudjelovanjem u međunarodnim mirovnim operacijama i misijama omogućuje se stjecanje i prijenos iskustava i znanja nužnih u ostvarivanju organizacijskog napretka i dostizanja odgovarajuće razine interoperabilnosti s NATO-om. Sudjelovanjem u međunarodnim mirovnim operacijama i misijama UN-a, EU-a i NATO-a davanjem doprinosa snagama ili nekim drugim oblicima suradnje te razvojem Oružanih snaga i regionalnom vojnom suradnjom Republika Hrvatska se afirmira kao vjerodostojna država na sigurnosno-obrambenom planu, a ujedno i saveznica koja ispunjava svoje obveze i pridonosi sigurnosti na regionalnom i globalnom planu.

Posebna pozornost u obrambenom sustavu posvećuje se snagama koje su izravno angažirane u međunarodnim mirovnim misijama i operacijama. Ove snage dovedene su na razinu sposobnosti i interoperabilnosti koja omogućuje provedbu dodijeljenih zadaća.

Oružane snage se u cjelini uspješno prilagođavaju obvezama i zadaćama koje proizlaze iz članstva u NATO-u uz prilagodbe koje nameće svakodnevno funkcioniranje sustava u okolnostima smanjenih resursa.

Obrambeni sustav prilagođava se okolnostima smanjenja obrambenog proračuna zadržavajući funkcionalnost i razvijajući sposobnosti maksimalnom racionalizacijom i unutarnjim preraspodjelama i rezervama.

Tijekom 2009. godine održavani su ključni projekti u skladu s ranije potpisanim ugovorima i preuzetim obvezama.

Provest će se proces Strateškog pregleda obrane, a zatim i donijeti novi Dugoročni plan razvoja Oružanih snaga koji će u skladu s novonastalim strateškim i financijskim okolnostima usmjeriti daljnji razvoj obrambenog sustava.

U okolnostima smanjenih financijskih sredstava, posebna pozornost posvećena je sposobnostima namijenjenim vlastitim, nacionalnim obrambenim i sigurnosnim potrebama. Značajna suradnja obrambenog sustava i civilnog sektora učvršćuje povjerenje i afirmira društvenu ulogu obrambenog sustava.

Funkcioniranje obrambenog sustava u okolnostima smanjenja proračuna i raspoloživih financijskih resursa odražava se i na strukturu trošenja sredstava.

Učinkovito funkcioniranje obrambenog sustava i ostvarivanje zadaća nije moguće bez razvijene mrežne suradnje s ostalim resorima. Složenost zadaća obrambenog sustava i implikacije koje one imaju na sigurnost uvjetovale su razvoj intenzivne i kvalitetne međuresorne suradnje. Međuresorna suradnja je intenzivirana na svim područjima i razinama provedbom brojnih međuresornih sastanaka, koordinacija, aktivnosti i predlaganja novih inicijativa.

Aktivnosti u obrambenom sustavu usmjerene su na stvaranje učinkovitog i fleksibilnog sustava i mehanizama koji će mu omogućiti prilagodbu novonastalim okolnostima i zadržavanje inicijative u području djelovanja. U svim elementima obrambenog sustava nastaviti će se poboljšanja u ostvarivanju misija i zadaća koje su povjerene obrambenom sustavu.

Provedba reformi obrambenog sustava usmjeravat će se i dalje na stvaranje razmjerno malih ali suvremeno opremljenih i učinkovitih Oružanih snaga. Nakon ekspertize koja će se provesti u sklopu procesa Strateškog pregleda obrane, predložiti će se daljnje strukturalne promjene i reforme kojima će se usmjeravati sadržaj i dinamika nastavka transformacije Oružanih snaga.

POPIS KRATICA

NATO-ovo strateško zapovjedništvo za operacije	ACO	Allied Command Operations
NATO-ovo strateško zapovjedništvo za transformaciju	ACT	Allied Command Transformation
Godišnji nacionalni program	ANP	Annual National Program
	BICES	Battlefield Information, Collection, & Exploitation System
Borbena otpornost broda	BOB	
	BOD	Board of Directors
Borbena oklopno vozilo	BOV	
	CCCW	Convention on Certain Conventional Weapons
Zajednička sigurnosna i obrambena politika (EU)	CSDP	Common Security and Defence Policy (EU)
Dugoročni plan razvoja Oružanih snaga Republike Hrvatske 2006. – 2015.	DPR	
Državni službenik i namještenik	DSiN	
Upitnik o obrambenom planiranju	DPQ	Defence Planning Questionnaire
Djelatna vojna osoba	DVO	
Europska unija	EU	European Union
Borbene skupine EU	EUBG	European Union Battle Group
Mirovne operacije Europske unije u Čadu i Srednjeafričkoj Republici	EUFOR Tchad /RCA	
Vojni odbor Europske unije	EUMC	European Union Military Committee
Cilj snaga	FG	Force Goal
Hrvatska kopnena vojska	HKoV	
Potpora zemlje domaćina	HNS	Host Nation Support
	HQ	Headquarters
Hrvatska ratna mornarica	HRM	
Hrvatska vojna norma	HRVN	
Hrvatska vojna topografska karta	HVTK	

Hrvatsko ratno zrakoplovstvo i protuzračna obrana	HRZ i PZO	
Hrvatsko vojno učilište	HVU	
	IMET	International Military Education and Training
Individualni partnerski program	IPP	Individual Partnership Programme
Institut za istraživanje i razvoj obrambenih sustava	IROS	
	ISAF	International Security Assistance Force
Združeno zapovjedništvo snaga	JFC	Joint Force Command
Jugoslavenska narodna armija	JNA	
Međunarodne mirovne snage za Kosovo	KFOR	
	LAN	Local Area Network
Akcijski plan za članstvo	MAP	Membership Action Plan
	MGRS	Military Grid Reference System
Međunarodni kazneni sud za bivšu Jugoslaviju	MKSJ	
Međunarodne kopnene snage	MLF	Multinational Land Forces
Zapovjedništvo Multinacionalnih kopnenih snaga	MLF HQ	Multinational Land Forces Headquarters
Režim nadzora raketne tehnologije	MTCR	
Međunarodna mirovna operacija	MMO	
Međunarodna vojna vježba	MVV	
NATO-ov integrirani sustav protuzračne obrane	NATINADS	
Organizacija Sjevernoatlantskog ugovora	NATO	North Atlantic Treaty Organization
	NIC	National Intelligence Cell
	NIST	National Intelligence Support Team
Namjenski organizirane snage	NOS	
Nacionalni element potpore	NSE	National Support Element
Naoružanje i specijalna oprema	NSO	
	NS WAN	NATO Secret Wide Area Network

	OAE	Operation Active Endeavour
Program procjene vrednovanjem operativnih sposobnosti	OCC E&F	Operational Capabilities Concept, Evaluation and Feedback
Organizacija za europsku sigurnost i suradnju	OESS	
Organizacija za zabranu kemijskog naoružanja	OPCW	Organization for the Prohibition of Chemical Weapons
Oružane snage Republike Hrvatske	OS RH	
Proces planiranja i raščlambe	PARP	Planning and Review Process
Partnerstvo za mir	PfP	Partnership for Peace
Partnerski cilj	PG	Partnership Goal
Protupožarni	PP	
Pokrajinski tim za obnovu	PRT	Provincial Reconstruction Team
Regionalni centar za pomoć u verifikaciji i provedbi kontrole naoružanja	RACVIAC	Regional Arms Control Verification and Implementation Assistance Centre
Regionalno zapovjedništvo Sjever	RCN	Regional Command North
Pravila za uporabu snaga	ROE	Rules of Engagement
Forum ministara obrane jugoistočne Europe	SEDM	Southeastern Europe Defence Ministerial
	SEEC	South Eastern Europe Clearinghouse
	SEESIM	South East European Simulation Network
	STANAG	Standardization Agreement
Škola stranih jezika	ŠSJ	
Ubojna sredstva	Ubs	
	UHF	Ultra High Frequency
Ujedinjeni narodi	UN	United Nations
Mirovna misija UN-a na Golanskoj visoravni	UNDOF	
Mirovna misija UN-a u Eritreji i Etiopiji	UNMEE	
Mirovna misija UN-a u Nepal	UNMIN	
	UTM	Universal Transverse Mercator

	VHF	Very High Frequency
Vojni izaslanik	VIZ	
Vojni geoinformacijski sustav	VoGIS	
Vojna policija	VP	
Virtualno regionalno središte za kontrolu pomorskog prometa	V-RMTC	Virtual Regional Maritime Traffic Centre
Vojna sigurnosno-obavještajna agencija	VSOA	
Vojno stručna specijalnost	VSSp	
	WAN	Wide Area Network
Zrakoplovno-tehnički zavod	ZTZ	
Zapovjedništvo za potporu	ZzP	

DODACI

PREGLED PROVEDBE PLANA PRIBAVLJANJA OSOBLJA U 2009.

PRIBAVLJANJE	I. kvartal			II. kvartal			UKUPNO za I. polugod. 2009.			III. kvartal			IV. kvartal			UKUPNO za 2009.		
	PLAN	OSTVAR.	RAZLIKA	PLAN	OSTVAR.	RAZLIKA	PLAN	OSTVAR.	RAZLIKA	PLAN	OSTVAR.	RAZLIKA	PLAN	OSTVAR.	RAZLIKA	PLAN	OSTVAR.	RAZLIKA
ČASNICI	30	29	-1	30	12	-18	60	41	-19	50	42	-8		23	23	110	106	-4
VOJNICI	360	348	-12				360	348	-12	200	182	-18				560	530	-30
D V O	390	377	-13	30	12	-18	420	389	-31	250	224	-26		23	23	670	636	-34
MR																		
VSS		7	7		6	6		13	13		5	5		2	2		20	20
VŠS + SPR					2	2		2	2		1	1					3	3
SSS					1	1		1	1		1	1					2	2
DS i N		7	7		9	9		16	16		7	7		2	2		25	25
UKUPNO	390	384	-6	30	21	-9	420	405	-15	250	231	-19		25	25	670	661	-9

PREGLED PROVEDBE PLANA IZDVAJANJA OSOBLJA U 2009.

Osobni čin Stručna sprema	I. kvartal			II. kvartal			UKUPNO za I. polugod. 2009.			III. kvartal			IV. kvartal			UKUPNO za 2009.		
	PLAN	OSTVAR.	RAZLIKA	PLAN	OSTVAR.	RAZL.	PLAN	OSTVAR.	RAZL.	PLAN	OSTVAR.	RAZL.	PLAN	OSTV.	RAZL.	PLAN	OSTV.	RAZLIKA
GENERALI			0			0	0	0	0			0	2		-2	2	0	-2
brigadir	1	3	2	13	15	2	14	18	4	7		-7	9	3	-6	30	21	-9
pukovnik	2	5	3	55	49	-6	57	54	-3	5	6	1	6	3	-3	68	63	-5
bojnik	5	8	3	65	72	7	70	80	10	8	1	-7	10	9	-1	88	90	2
VIŠI ČASNICI	8	16	8	133	136	3	141	152	11	20	7	-13	25	15	-14	186	174	-12
satnik	15	18	3	100	97	-3	115	115	0	10	7	-3	12	4	-8	137	126	-11
natporučnik	8	12	4	135	148	13	143	160	17	12	6	-6	25	5	-20	180	171	-9
poručnik	6	4	-2	65	61	-4	71	65	-6	4	4	0	7	2	-5	82	71	-11
NIŽI ČASNICI	29	34	5	300	306	6	329	340	11	26	17	-9	44	11	-33	399	368	-31
ČASNICI	37	50	13	433	442	9	470	492	22	46	24	-22	71	26	-45	587	542	-45
časnički namjesnik	2	2	0	15	19	4	17	21	4	2		-2	2	3	1	21	24	3
stožerni narednik	7	11	4	33	44	11	40	55	15	8	2	-6	11	6	-5	59	63	4
nadnarednik	10	11	1	80	92	12	90	103	13	10	2	-8	15	12	-3	115	117	2
narednik	15	28	13	155	181	26	170	209	39	15	5	-10	20	15	-5	205	229	24
desetnik	10	12	2	30	40	10	40	52	12	5	4	-1	6	2	-4	51	58	7
skupnik	8	9	1	20	21	1	28	30	2	2	4	2	2	6	4	32	40	8
DOČASNICI	52	73	21	333	397	64	385	470	85	42	17	-25	56	44	-12	483	531	48
VOJNICI	75	105	30	125	255	130	200	360	160	12	51	39	18	51	33	230	462	232
D V O	164	228	64	891	1094	203	1055	1322	267	100	92	-8	145	121	-24	1300	1535	235
drž. dužnosnik			0			0	0	0	0			0			0	0	0	0
DR			0			0	0	0	0		1	1			0	0	1	1
MR			0			0	0	0	0			0	1	1	0	1	1	1
VSS		3	3	22	10	-12	22	13	-9		5	5		5	5	22	23	1
VŠS	2	4	2	35	9	-26	37	13	-24		2	2		1	1	37	16	-21
SSS	58	72	14	343	134	-209	401	206	-195	220	24	-196	250	11	-239	871	241	-630
OŠ	20	20	0	10	55	45	30	75	45	20	10	-10	20	5	-15	70	90	20
DS i N	80	99	19	410	208	-202	490	307	-183	240	42	-198	270	23	-247	1000	372	-628
UKUPNO	244	327	83	1301	1302	1	1545	1629	84	340	134	-206	415	144	-271	2300	1907	-393

PREGLED PROVEDBE PLANA PROMAKNUĆA DJELATNIH VOJNIH OSOBA U 2009.

Promaknuće U ČIN	I. kvartal			II. kvartal 06.04., 28.05. i 25.06.			UKUPNO za I. polugodište 2009.			III. kvartal 05.08. i 18.09.			IV. kvartal 15.11., 12.12. i 20.12.			UKUPNO za 2009.		
	PLAN	OSTVAR.	RAZLIKA	PLAN	OSTVAR.	RAZLIKA	PLAN	OSTVAR.	RAZLIKA	PLAN	OSTVAR.	RAZLIKA	PLAN	OSTVAR.	RAZLIKA	PLAN	OSTVAR.	RAZL.
unutar čina general / admiral			0	2	2	0	2	2	0	2		-2			0	4	2	-2
general / admiral			0	9	10	1	9	10	1	1		-1	1		-1	11	10	-1
GENERALI	0	0	0	11	12	1	11	12	1	3	0	-3	1	0	-1	15	12	-3
brigadir			0	10	11	1	10	11	1	5	4	-1	5	6	1	20	21	1
kapetan bojnog broda			0	2	2	0	2	2	0	2	2	0			0	4	4	0
pukovnik			0	50	31	-19	50	31	-19	70	80	10	34	34	0	154	145	-9
kapetan fregate			0	3	3	0	3	3	0	13	7	-6		1	1	16	11	-5
bojnik			0	42	44	2	42	44	2	71	64	-7	35	31	-4	148	139	-9
kapetan korvete			0	1	1	0	1	1	0	11	4	-7		1	1	12	6	-6
VIŠI ČASNICI	0	0	0	108	92	-16	108	92	-16	172	161	-11	74	73	-1	354	326	-28
satnik			0	30	31	1	30	31	1	52	55	3	26	23	-3	108	109	1
poručnik bojnog broda			0	2	2	0	2	2	0	10	7	-3		2	2	12	11	-1
natporučnik			0	53	53	0	53	53	0	79	75	-4	35	32	-3	167	160	-7
poručnik fregate			0	3	3	0	3	3	0	10	11	1			0	13	14	1
poručnik			0	80	71	-9	80	71	-9			0	40	18	-22	120	89	-31
poručnik korvete			0	13	23	10	13	23	10	2		-2			0	15	23	8
NIŽI ČASNICI	0	0	0	181	183	2	181	183	2	153	148	-5	101	75	-26	435	406	-29
ČASNICI	0	0	0	300	287	-13	300	287	-13	328	309	-19	176	148	-28	804	744	-60
časnički namjesnik		1	1	4	5	1	4	6	2	8	6	-2	3	4	1	15	16	1
stožerni narednik			0	17	33	16	17	33	16	30	23	-7	13	14	1	60	70	10
nadnarednik			0	50	58	8	50	58	8	80	84	4	30	26	-4	160	168	8
narednik			0	60	111	51	60	111	51	93	73	-20	27	17	-10	180	201	21
desetnik			0	50	116	66	50	116	66	100	75	-25	40	23	-17	190	214	24
skupnik			0	15	16	1	15	16	1	22	33	11	8	21	13	45	70	25
DOČASNICI	0	1	1	196	339	143	196	340	144	333	294	-39	121	105	-16	650	739	89
ČASNICI + DOČASNICI	0	1	1	496	626	130	496	627	131	661	603	-58	297	253	-44	1.454	1.483	29

PRIKAZ SUDJELOVANJA PRIPADNIKA ORUŽANIH SNAGA U MIROVNIM OPERACIJAMA I MISIJAMA EU-a i NATO-a

Mirovne operacije i misije NATO-a					
R. br.	Naziv operacije	Vrsta operacije	Geografska zona operacije	Broj sudionika po rotaciji	Napomena
1.	ISAF	mirovna operacija	Afganistan	293/295	
2.	KFOR	mirovna operacija	Kosovo	20	
3.	NTM-I	obučna misija	Irak		doprinos donacijom i obukom
4.	OAE	borba protiv međunarodnog terorizma	Sredozemlje		potpora razmjenom podataka
Mirovne operacije EU-a					
R. br.	Naziv operacije	Vrsta operacije	Geografska zona operacije	Broj sudionika po rotaciji	Napomena
1.	EUFOR TCHAD/RCA	mirovna misija	Čad / Srednjeafrička Republika	15	
2.	EU NAVFOR Somalia (ATALANTA)	mirovna operacija	Rog Afrike (Adenski zaljev, obala ispred Somalije, područje u Indijskom oceanu, prema Sejšelskim otocima)	2	
3.	ALTHEA/BiH	mirovna operacija	Bosna i Hercegovina		doprinos logističkom potporom
4.	EULEX KOSOVO	civilna misija	Kosovo		doprinos logističkom potporom

PRIKAZ SUDJELOVANJA PRIPADNIKA ORUŽANIH SNAGA U MIROVNIM MISIJAMA UN-a

Mirovna misija	Sadašnji mandat (br. Rez. VS)	Početak sudjelovanja RH	Brojčana struktura			Broj pripadnika Oružanih snaga
			VOJNI PROMATRAČI	STOŽERNO OSOBLJE	POSTROJBA	
1. UNMOGIP Indija/Pakistan	307 (21.12.1971.)	kolovoz 2002.	9	-	-	-
2. MINURSO Zap. Sahara	1871 (30.04.2009.)	prosinac 2002.	7	-	-	-
3. UNMIL Liberija	1885 (15.09.2009.)	listopad 2003.	-	3	-	-
4. UNFICYP Cipar	1898 (14.12.2009.)	kolovoz 2004.	4	-	-	1
5. UNMIS Sudan	1870 (20.05.2009.)	travanj 2005	-	5	-	-
6. UNIFIL Libanon	1844 (27.08.2009.)	srpanj 2007.	-	1	-	-
7. UNDOF Golanska visoravan	1875 (23.06.2009.)	svibanj 2008.	-	2	93	6
8. MINURCAT SAR /Čad	1861 (14.01.2009.)	siječanj 2009.	-	2	-	-
UKUPNO PREMA KATEGORIJAMA			20	13	93	7
UKUPNO			126			

PREGLED PLANA I IZVRŠENJA OBRAMBENOG PRORAČUNA

OPIS	PLAN 2009.	IZVRŠENJE	IZVRŠENJE GODIŠNJEG PLANA INDEKS
1	2	3	4=3/2*100
Financijski plan Ministarstva obrane	5.049.323.053	5.061.493.897	100,2
Aktivnosti na pozicijama Ministarstva financija	51.854.281	54.586.207	105,3
UKUPNO OBRAMBENI PRORAČUN	5.101.177.334	5.116.080.104	100,3

PREGLED SMANJENJA OBRAMBENOG PRORAČUNA MINISTARSTVA OBRANE U 2009. GODINI

OPIS	NN 149/08	NN 44/09	NN 86/09
1	2	3	4
Financijski plan Ministarstva obrane	5.698.233.823	5.119.253.407	5.093.216.397
Aktivnosti na pozicijama Ministarstva financija	51.854.281	51.854.281	51.854.281
UKUPNO OBRAMBENI PRORAČUN	5.750.088.104	5.171.107.688	5.145.070.678

OSTVARENI PRIHODI I PRIMICI MINISTARSTVA OBRANE

OPIS	PLAN 2009.	OSTVARENJE	OSTVARENJE GODIŠNJEG PLANA INDEKS
1	2	3	4=3/2*100
Prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti korisnika proračuna	5.034.323.053	5.013.589.088	99,6
Ostali prihodi i primici	15.000.000	63.736.490	424,9
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI	5.049.323.053	5.077.325.578	100,6

IZVRŠENI RASHODI I IZDACI MINISTARSTVA OBRANE PO RAČUNIMA

Naziv računa	PLAN 2009.	IZVRŠENJE	IZVRŠENJE GODIŠNJEG PLANA INDEKS
1	2	3	4=3/2*100
31 Rashodi za zaposlene	3.149.278.830	3.144.708.703	99,9
32 Materijalni rashodi	1.654.732.398	1.685.167.782	101,8
34 Financijski rashodi	43.245.775	43.903.504	101,5
37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	8.042.000	11.241.164	139,8
38 Ostali rashodi	470.000	1.947.703	414,4
42 Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	166.963.000	147.131.392	88,1
53 Izdaci za dionice i udjele u glavnici	25.235.000	25.235.000	100,0
54 Izdaci za otplatu glavnice primljenih zajmova	1.356.050	2.158.648	159,2
UKUPNO RASHODI I IZDACI	5.049.323.053	5.061.493.897	100,2

IZVRŠENI RASHODI I IZDACI MINISTARSTVA OBRANE PO PRORAČUNSKIM GLAVAMA

PRORAČUNSKE GLAVE	PLAN 2009.	IZVRŠENJE	IZVRŠENJE GODIŠNJEG PLANA INDEKS
1	2	4	5=4/2*100
05 Upravni dio	802.172.470	782.809.062	97,6
10 Hrvatska kopnena vojska	2.155.828.129	2.173.119.930	100,8
15 Hrvatska ratna mornarica	377.726.438	330.210.683	87,4
20 Hrvatsko ratno zrakoplovstvo i protuzračna obrana	635.412.274	613.491.352	96,6
35 Izvangranske ustrojstvene jedinice	312.387.337	310.822.477	99,5
40 Hrvatsko vojno učilište	108.688.884	142.471.882	131,1
45 Zapovjedništvo za potporu	657.107.522	708.568.511	107,8
UKUPNO RASHODI I IZDACI	5.049.323.053	5.061.493.897	100,2

PREGLED IZVRŠENJA PRORAČUNA ZA MIROVNE MISIJE I OPERACIJE

MIROVNE MISIJE I OPERACIJE	PLAN 2009.	IZVRŠENJE	IZVRŠENJE GODIŠNJEG PLANA INDEKS
1	2	4	5=4/2*100
MIROVNE MISIJE I OPERACIJE	327.457.271	314.184.695	95,95%
ISAF	262.582.211	259.326.283	98,76%
UN	52.917.560	45.960.507	86,85%
EU	11.957.500	8.897.905	74,41%

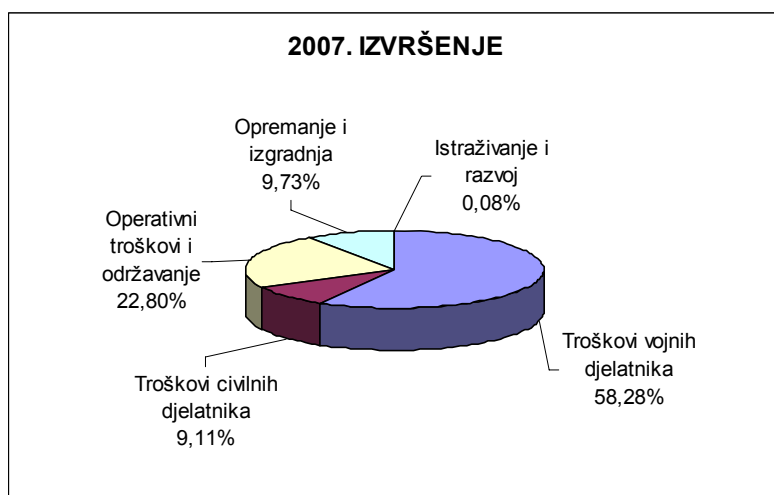
PREGLED IZVRŠENJA PRORAČUNA PO PRORAČUNSKIM KATEGORIJAMA

PRORAČUNSKA KATEGORIJE	PLAN 2009.	IZVRŠENJE I - XII 2009.	IZVRŠENJE GODIŠNJEG PLANA INDEKS
1	2	4	5=4/2*100
1 OPERATIVNI TROŠKOVI	4.446.466.010	4.533.121.389	101,9
% udjela operativnih troškova u financijskom planu Ministarstva obrane	88,1%	89,56%	
1a Troškovi vojnih djelatnika	3.164.088.543	3.219.820.319	101,8
1b Troškovi civilnih djelatnika	459.616.979	434.333.031	94,5
% udjela troškova djelatnika u financijskom planu MORH-a	71,8%	72,20%	
1c Operativni troškovi i održavanje	822.760.488	878.968.039	106,8
% udjela operativnih troškova u financijskom planu MORH-a	16,3%	17,37%	
2 OPREMANJE I IZGRADNJA	568.527.043	495.784.487	87,2
% udjela opremanje i izgradnje u financijskom planu MORH-a	11,3%	9,80%	
3 ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ	9.095.000	7.353.022	80,8
% udjela istraživanja i razvoja u financijskom planu MORH-a	0,2%	0,15%	
4 OSTALI TROŠKOVI	25.235.000	25.235.000	100,0
% udjela ostalih troškova u financijskom planu MORH-a	0,5%	0,5%	
UKUPNO:	5.049.323.053	5.061.493.897	100,2

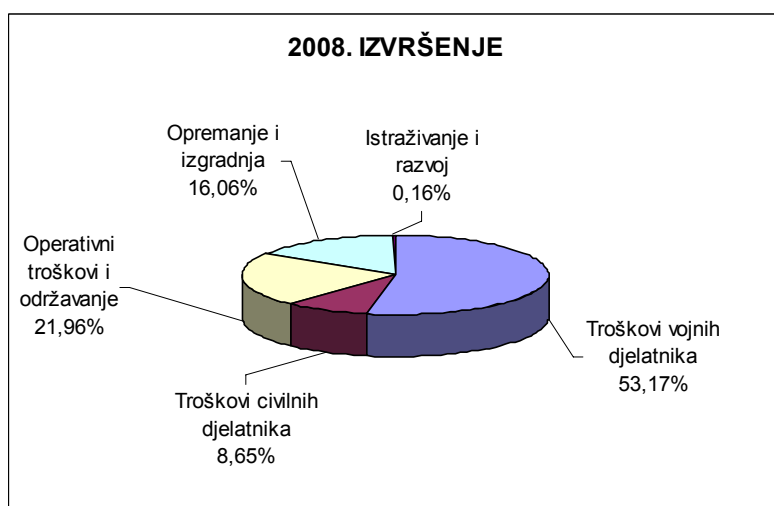
* prikaz izvršenja rashoda prema proračunskim kategorijama u skladu je sa izvješćivanjem prema NATO klasifikaciji (u troškove osoblja uz plaće, doprinose na plaću i ostale rashode za zaposlene (skupina računa 31) uključuju se i naknade za zaposlene, troškovi za hranu, odjeću i obuću, troškovi dušobrižništva te otpremnine

PRIKAZ STRUKTURE TROŠENJA FINANCIJSKIH SREDSTAVA PREMA NATO METODOLOGIJI

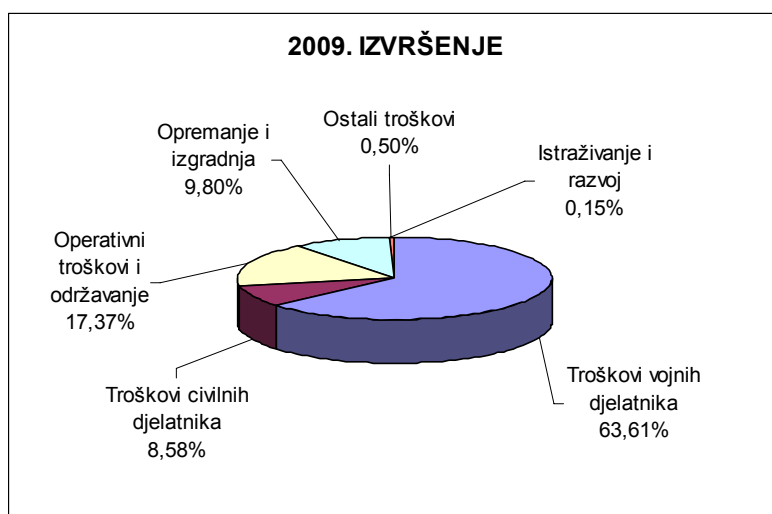
Prikaz strukture trošenja finansijskih sredstava prema NATO metodologiji za prethodne tri godine upućuje na trendove koji se nepovoljno odražavaju na daljnji razvoj i izgradnju obrambenog sustava, a što u idućem razdoblju može predstavljati limitirajući čimbenik razvoja.

Izvršenje proračuna po proračunskim kategorijama za 2007.

Izvršenje proračuna po proračunskim kategorijama za 2008.

Izvršenje proračuna po proračunskim kategorijama za 2009.

PREGLED VOJNIH OBJEKATA PREDANIH NA KORIŠTENJE DRUGIM TIJELIMA DRŽAVNE UPRAVE, JEDINICAMA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE TE DRUGIM PRAVNIM OSOBAMA TIJEKOM 2009. GODINE

1. Skladište „Nova Ves-Barutana“, Varaždin – predano Gradu Varaždinu

- pravo građenja
- za izgradnju logističkog, sabirnog i distributivnog centra poljoprivrednih proizvoda

2. Skladište „Barutana – Caprag“, Sisak – predano Gradu Sisku

- darovano u vlasništvo
- za Poslovnu zonu Barutana

3. Kompleks „Podoštra“(dio), Gospić – predano Agenciji „Alan“d.o.o.

- dano na korištenje, uz naknadu
- za izgradnju pogona za delaboraciju minsko-eksplozivnih sredstava i ubojnih sredstava

4. Skladište „Bertoši“, Pazin – predano Ministarstvu kulture

- preneseno na upravljanje
- za potrebe Državnog arhiva u Pazinu

5. Vojarna „Sv. Križ – Dračevac“ – predano Gradu Splitu

- darovano u vlasništvo
- za realizaciju Gradskog projekta Dračevac (poduzetnička zona)

6. Skladište „Šuma“, Kerestinec – predano „NSUIS“ d.o.o.

- dano na korištenje, uz naknadu
- za namjensku proizvodnju

7. OUP „Brežane Lekeničke“, Sisak – predano Udruzi Pas u humanitarnom djelovanju

- dano na korištenje
- za obuku pasa tragača u elementarnim nesrećama

8. Dom HV-a Dugo Selo – predano Gradu Dugo Selo

- darovano, uz uvjet zaposlenja četiri djelatnika Doma HV-a
- za potrebe Pučkog otvorenog učilišta i otvaranja Gradske knjižnice

9. Dom HV-a Križevci – predano Gradu Križevcima

- darovano
- za potrebe otvaranja Gradske knjižnice

10. Skladište „Sesvetska Sopnica“ – predano Agenciji za pravni promet i posredovanje nekretninama

- preneseno na upravljanje
- za potrebe stambene izgradnje po programu društveno poticane stanogradnje

11. Ured za obranu Ivanec – predano Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi

- preneseno na upravljanje
- za potrebe Centra za socijalnu skrb Ivanec

12. Poslovni prostor, A. Mihanovića 2, Dugo Selo – predano Ministarstvu unutarnjih poslova

- preneseno na upravljanje za potrebe Ministarstva unutarnjih poslova

13. Poslovni prostor, Kurilovac 1, Ozalj – predano Gradu Ozlju

- dodijeljeno na korištenje na rok od pet godina uz uvjet zamjene za prostor u vlasništvu Grada Ozlja

14. Poslovni prostor, Ulica Franje Tuđmana 2, Knin – predano Šibensko-kninskoj županiji

- preneseno na upravljanje (dio tadašnjeg Ureda za obranu Šibenik)
- za potrebe Šibensko-kninske županije, Upravnog odjela za prostorno uređenje i gradnju, Ispostava Knin

POPIS UREDBI, PRAVILNIKA I ODLUKA DONESENIH TIJEKOM 2009. GODINE

Na temelju Zakona o obrani (Narodne novine, broj 33/02, 58/02, 76/07 i 153/09):

- Pravilnik o registru vojnih zrakoplova i znacima državne pripadnosti vojnih zrakoplova (Narodne novine, broj 40/09)
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o dragovoljnom služenju vojnog roka (Narodne novine, broj 97/09)
- Pravilnik o izvješćivanju i istraživanju okolnosti ugrožavanja sigurnosti letenja vojnih zrakoplova (Narodne novine, broj 107/09)
- Odluka o prodaji stanova u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Ministarstvo obrane (Narodne novine, broj 43/09)
- Odluka o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj misiji Ujedinjenih naroda u Srednjeafričkoj Republici i Čadu (MINURCAT) (Narodne novine, broj 26/09)
- Odluka o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji europske unije „EU NAVFOR SOMALIA – ATALANTA“ (Narodne novine, broj 45/09)
- Odluka o izmjenama i dopunama odluke o rodovima, službama, strukama i njihovim specijalnostima (Narodne novine, broj 50/09)
- Odluka o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji europske unije „EU NAVFOR SOMALIA – ATALANTA“ (Narodne novine, broj 152/09)
- Odluka o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnim misijama Ujedinjenih naroda (Narodne novine, broj 152/09)
- Odluka o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji u Afganistanu (ISAF) (Narodne novine, broj 152/09)
- Odluka o izmjeni Odluke o visini otpremnine za državne službenike i namještenike Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske kojima služba prestane zbog preustroja ili smanjenja snaga (Narodne novine, broj 153/09).

**Na temelju Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske
(Narodne novine, broj 33/02, 58/02, 175/03, 136/04, 76/07, 88/09 i 124/09):**

- Pravilnik o obliku i sadržaju identifikacijske vojne iskaznice (Narodne novine, broj 40/09)
- Pravilnik o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 91/09)
- Pravilnik o vježbovnim postupcima u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 91/09)
- Pravilnik o vojnopomorskim i položajnim zastavama (Narodne novine, broj 91/09)
- Pravilnik o letačkoj službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 92/09)
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o dodatku na plaću i načinu isplate plaće (Narodne novine, broj 118/09)
- Pravilnik o objedu (Narodne novine, broj 130/09)
- Odluka o visini otpremnine za djelatne vojne osobe kojima služba prestane zbog preustroja ili smanjenja snaga s pravom na mirovinu (Narodne novine, broj 56/09)
- Odluka o rasporedu tjednog i dnevnog radnog vremena djelatnih vojnih osoba, službenika i namještenika (Narodne novine, broj 118/09)
- Odluka o izmjeni Odluke o visini otpremnine za djelatne vojne osobe kojima služba prestane zbog preustroja ili smanjenja snaga s pravom na mirovinu (Narodne novine, broj 153/09)
- Odluka o izmjeni Odluke o visini otpremnine za državne službenike i namještenike Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske kojima služba prestane zbog preustroja ili smanjenja snaga (Narodne novine, broj 153/09).

Na temelju Zakona o Obalnoj straži Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 109/07):

- Pravilnik o načinu suradnje ovlaštenih osoba Obalne straže i Državne uprave za zaštitu i spašavanje te način razmjene informacija potrebnih za njihovo učinkovito i usklađeno djelovanje (Narodne novine, broj 40/09)

- Pravilnik o suradnji Obalne straže s tijelima nadležnima za nadzor istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina, nafte i prirodnog plina (Narodne novine, broj 40/09)
- Pravilnik o suradnji Obalne straže s tijelima nadležnima za zaštitu kulturnih dobara na moru, morskom dnu i podmorju (Narodne novine, broj 56/09)
- Pravilnik o zastavi Obalne straže, službenom znaku, službenoj iskaznici i službenim odorama pripadnika obalne straže (Narodne novine, broj 56/09)
- Pravilnik o suradnji Obalne straže s tijelima nadležnima za nadzor znanstvenih istraživanja na moru (Narodne novine, broj 69/09)
- Pravilnik o suradnji Obalne straže s tijelima nadležnima za zaštitu okoliša (Narodne novine, broj 105/09)
- Pravilnik o načinu suradnje ovlaštenih osoba Obalne straže i tijela nadležnih za traganje i spašavanje na moru te način razmjene informacija potrebnih za njihovo učinkovito i usklađeno djelovanje (Narodne novine, broj 107/09)
- Pravilnik o suradnji Obalne straže s tijelima nadležnima za nadzor iznenadnog onečišćenja na moru (Narodne novine, broj 153/09)
- Pravilnik o međusobnoj suradnji nadležnih ministarstava i suradnji s međunarodnim institucijama (Narodne novine, broj 153/09)
- Pravilnik o primjeni mjera i sredstava prisile, zaustavljanju i pregledu sumnjivog plovila, uzapćenju plovila, privremenom zadržavanju osoba, službenim evidencijama i drugim radnjama potrebnim za pokretanje postupka protiv prekršitelja propisa (Narodne novine, broj 153/09).

Na temelju Zakona o normizaciji (Narodne novine, broj 163/03):

- Pravilnik o normizaciji u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 153/09).

Na temelju Zakona o sustavu državne uprave (Narodne novine, broj 75/93, 92/96, 48/99, 15/00, 127/00, 59/01, 199/03 i 79/07):

- Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva obrane (Narodne novine, broj 15/09).

PREGLED MEĐUNARODNIH I INTERGRANSKIH VOJNIH VJEŽBI I VJEŽBI PROVEDENIH U PRIPREMI ZA MEĐUNARODNE MIROVNE OPERACIJE I MISIJE TIJEKOM 2009. GODINE

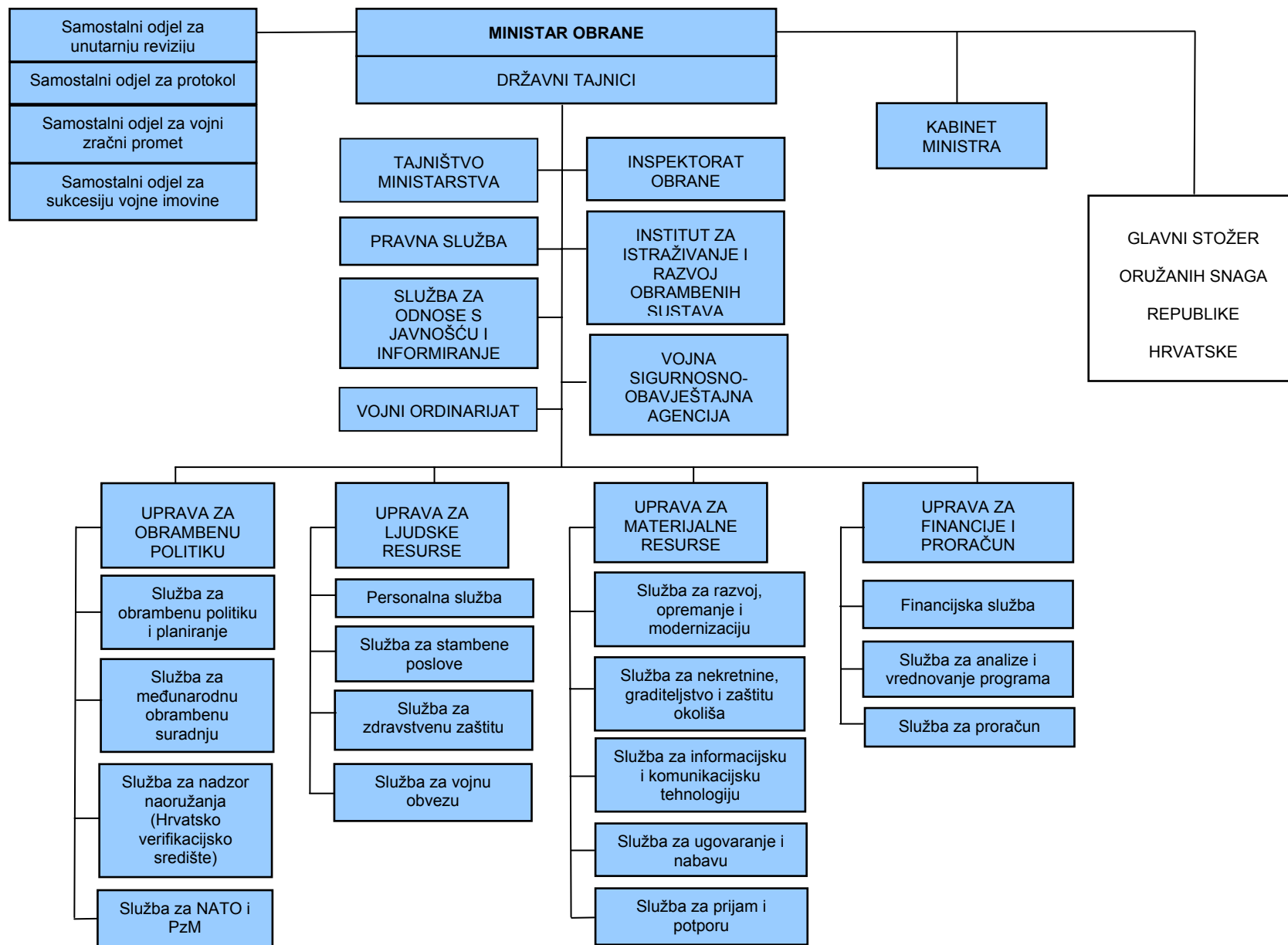
R.br	NAZIV VJEŽBE	NOSITELJ	SADRŽAJ	ZEMLJA/ PODRUČJE PROVEDBE	VRIJEME PROVEDBE	SUDIONICI/ SREDSTVA	NAPOMENA
VJEŽBE PRISTOŽERNIH POSTROJBI OS RH							
1.	„JACKAL STONE“	BOJNA ZA SPECIJALNA DJELOVANJA (BSD)	Vježba specijalnih postrojbi	REPUBLIKA HRVATSKA	rujan 2009.	3 tima BSD-a, 2 helikoptera HRZ i PZO-a, 1 brod HRM, Stožerno osoblje HKoV	MEĐUNARODNA VOJNA VJEŽBA
VJEŽBE ZAPOVJEDNIŠTVA ZA POTPORU							
2.	„LOGEX“ 2009	ZAPOVJEDNIŠTVO ZA POTPORU (ZzP)	Vježba logističkih postrojbi	REPUBLIKA MAKEDONIJA	listopad 2009.	30 sudionika	VJEŽBA U OKVIRU AMERIČKO JADRANSKE POVELJE
VJEŽBE HRVATSKE KOPNE NE VOJSKE							
3.	“HRVATSKI PONOS – 09/1”	HRVATSKA KOPNENA VOJSKA (HKoV)	Završna vježba sastavnica HkoV-a koje su upućene u ISAF u prvoj polovici 2009.	REPUBLIKA HRVATSKA	siječanj 2009.		
4.	“NOREX - 09”		Vježba pripadnika Vob	SAD	veljača 2009.		
5.	“GUARDEX- 09”		Zajednička vježba sa Nacionalnom gardom Minesote	REPUBLIKA HRVATSKA	svibanj/lipanj 2009.	35 sudionika	BILATERALNA VOJNA VJEŽBA

R.br	NAZIV VJEŽBE	NOSITELJ	SADRŽAJ	ZEMLJA/ PODRUČJE PROVEDBE	VRIJEME PROVEDBE	BROJ SUDIONIKA	NAPOMENA
VJEŽBE HRVATSKE KOPNENE VOJSKE							
6.	“CROMINN - 09”	HRVATSKA KOPNENA VOJSKA (HKOv)	Sudjelovanje pješačkog voda gmtbr-e	SAD	lipanj 2009.	35 sudionika	BILATERALNA VOJNA VJEŽBA
7.	“COOPERATIVE LANCER/LONGBOW 09”		Sudjelovanje stožernih časnika i desetine iz Zapovjedništva HKoV-a i gombr-e	GRUZIJA	listopad/ studenj 2009.		
8.	“MNMPBAT BLACK BEAR CPX/LIVEX 2009”		Uvježbavanje stožera multinacionalne bojne kopnene vojske	REPUBLIKA ČEŠKA	travanj/rujan 2009.		NATO VJEŽBA
9.	„COMBINED ENDEAVOR 09”.		Sudjelovanje pješačkog voda HKoV-a	REPUBLIKA HRVATSKA, BOSNA I HERCEGOVINA	rujan 2009.		
10.	„ŠTIT 2009“		Taktička vježba postrojbi HRZ-a i PZO-a sa taktičkim gađanjem, ispitno-školskim gađanjem i bojevim gađanjem ciljeva u zračnom prostoru	REPUBLIKA HRVATSKA			

R.br	NAZIV VJEŽBE	NOSITELJ	SADRŽAJ	ZEMLJA/ PODRUČJE PROVEDBE	VRIJEME PROVEDBE	BROJ UČESNIKA	NAPOMENA
VJEŽBE HRVATSKE KOPNE NE VOJSKE							
11.	Završna vježba i ocjenjivanja 4. HRVCON-a	HRVATSKA KOPNENA VOJSKA (HKoV)	Uvježbavanje taktika tehnika i procedura zahtijevanih u provedbi operacija potpore miru, a s ciljem povećanja spособnosti i interoperabilnosti cjelokupnog HRVCON-a	REPUBLIKA HRVATSKA	listopad/studeni 2009.		
12.	Vježbe gardijskih bojni gmtbr i gombr u Simulacijskom središtu/Zapovjedništvo za obuku i doktrinu			REPUBLIKA HRVATSKA	siječanj- listopad 2009.		
13.	Vježba na zemljištu satnijskih timova gmtbr i gombr u Središte za borbenu obuku/Zapovjedništvo za obuku i doktrinu			REPUBLIKA HRVATSKA	ožujak-studeni 2009.		

R.br	NAZIV VJEŽBE	NOSITELJ	SADRŽAJ	ZEMLJA/ PODRUČJE PROVEDBE	VRIJEME PROVEDBE	UČESNICI/SR EDSTVA	NAPOMENA
VJEŽBE HRVATSKE RATNE MORNARICE							
14.	„COOPERATIVE MARLIN 09“CPX	HRVATSKA RATNA MORNARICA (HRM)	Uvježbavanje NATO procedura u planiranju i provedbi mornaričkih operacija odgovora na krize	REPUBLIKA TURSKA	lipanj 2009.	5 časnika HRM-a	
15.	„SEA BREEZE 09“		Uvježbavanje procedura u provedbi pomorskih operacija	CRNO MORE	listopad 2009.	2 časnika HRM-a	
16.	„ADRION 09 CAX/LIVEX“		Uvježbavanje procedura i poboljšanje interoperabilnosti u nadzoru pomorske sigurnosti	REPUBLIKA ALBANIJA	lipanj 2009.	LIVEX-2 broda HRM-a CAX-3 časnika	
17.	„PHOENIX EXPRESS 09“		Uvježbavanje procedura i postupaka u operacijama nadzora mora i jačanja pomorske sigurnosti	SREDOZEMNO MORE	travanj, svibanj 2009.	1 časnik HRM-a	
18.	Aktivnost HR46US	HRVATSKO RATNO ZRAKOPLOVSTVO I PROTUZRAČNA OBRANA (HRZ i PZO)	Zajedničko letenje u potpori obuke za Airpolicing	SAD			

PREGLED STRUKTURE MINISTARSTVA OBRANE

PREGLED STRUKTURE ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE

STRUKTURA OS RH
31. 12. 2009.

